

ผู้ให้ข้อมูลนายวีรวัฒน์ วงศ์ศุภไทย

อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ ๕ ม. ๓ ต.บางกระบือ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ธงตะขาบ

ธงตะขาบจะคู่กับเสาหงส์ เสาหงส์ของวัดมอญ หงส์เป็นสัญลักษณ์เพราะว่าเป็นที่ตั้งของเมืองมอญ ที่ตั้งของหงสาวดี สมัยก่อนเป็นแผ่นดินไหลออกมาเข้าใจว่าเป็นทะเลน้ำจืด และมีหงส์ ๒ ตัวเกาะอยู่ พระพุทธเจ้าท่านก็ทำนายว่า แผ่นดินนี้จะเป็นประเทศที่ยิ่งใหญ่เจริญในวันข้างหน้าจะเป็นกรุงใหญ่ เสร็จแล้วหลังจากนั้นมาแผ่นดินก็เกิดเป็นที่ตั้งของหงสาวดี เขาเรียกว่ากรุงหงสาวดีตั้งแต่นั้นมา มอญเขาก็เรียก นับถือในสัญลักษณ์ของเขาให้หงส์เป็นสัญลักษณ์ใช้ตัวหงส์ไม่ใช่ธง ตัวหงส์เป็นสัญลักษณ์ของประเทศของเขา ฉะนั้นเวลาวัดมอญเขามาอยู่เมืองไทยเขาจะใช้หงส์ เสาหงส์ ส่วนธงนั้นเรียกว่าธงตะขาบ ภาษามอญเรียกว่า "เจียน" ธงตะขาบเป็นธงที่ชาวรามัญเขาใช้แขวนที่เสาหงส์ในวันสงกรานต์ของทุกปี จุดประสงค์ในการแขวนธงตะขาบ เขาว่าเป็นพุทธรูป เป็นเครื่องบูชาพระพุทธเจ้า การทำเขาจะร่วมกันทำทั้งหมู่บ้านมาทำที่วัด เวลาทำเสร็จแล้วเขาก็จะมารวมที่เสาหงส์ แล้วมาทำพิธีกล่าวคำถวายธงช่วยทำธงส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง วัดมอญจะมีเสาหงส์ธงตะขาบทุกวัด ทำเสร็จจะแห่ไปรอบหมู่บ้านตอนเย็น เพื่อรับบริจาคบอญญให้มาร่วมกันถวาย บางที่ไม่ต้องการเงิน เป็นการแห่ไปเพื่อประกาศให้มาร่วมกันทำพิธีถวายธง กล่าวคำถวายธง คนที่จะกล่าวคือทายกหรือผู้นำศาสนาของหมู่บ้าน จะถวายในตอนเย็นประมาณ ๕ - ๖ โมง วัดมอญจะมีเอกลักษณ์ที่ดูง่าย อีกอย่างหนึ่งคือ เจดีย์มอญ แบบชเวดากอง เป็นอนันตเจดีย์ จะมีองค์เจดีย์ยอดแหลมแบบจอมแห และจะมีเจดีย์บริวารรอบ เป็นเจดีย์เหลี่ยมมีองค์ระฆังเรียง ๆ กันไปเป็นอัตราเหลี่ยมเจดีย์เป็นสุโขทัย เป็นเจดีย์ทรงลังกา เป็นรูปโอคว่ำ และฐานเหลี่ยม และมาสมัยอยุธยาเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง และหลังจากนั้นของเป็นรูปปราสาทมาจากเขมร เขามาตัดแปลง เจดีย์ของมอญมี ๓ แบบ แบบชเวดากอง เป็นอนันตาวดี มุเตาจะกรอบจะป้อม แบบวัดศาลาแดงเจดีย์และเสาหงส์เป็นเอกลักษณ์ของวัดมอญ ธงตะขาบแต่เดิมจะสานด้วยไม้ไผ่เป็นโครงแล้วเอาหวายมาประกอบ บางครั้งก่อนนั้นจะใช้ทอด้วยผ้า แต่เดี๋ยวนี้ผ้าสำเร็จมีเยอะ

เป็นรูปตะขาบหัวมนท้ายมน แล้วก็ติดธงริ้วเล็ก ๆ เป็นซี่ไม้ไผ่ บางอันติดมาริ้วเล็กคล้ายขา ตะขาบ แล้วข้างใต้แขนเป็นคล้าย ๆ ตะกร้อ ทรงฐานธงเป็นกลมกลางที่ถักเป็นรูปตะกร้อ เป็น ลูก ๆ ต่อมาเสร็จแล้วปลายสุดท้ายก็ผูกด้วยผ้าสี คูโกล ๆ เหมือนตัวตะขาบ ภาษามอญเรียกว่า "อรามเคี้ยกั" การทำธงตะขาบปกติก็ทำเป็นผ้าผืนยาวประมาณ ๓ เมตร ๕๐ กว้าง ๑ เมตร ต้องใช้ไม้ไผ่เป็นโครง ปัจจุบันเป็นโลหะโค้ง ๆ ใช้ผ้าคลุมแล้วเย็บคลุมแผ่นสังกะสี หรือแผ่นโลหะ ตรงหัวกับท้าย แต่ไม้ไผ่ก็ยังใช้อยู่เขาบอกว่าบริเวณที่เป็นที่ตั้งของเจดีย์ชเวดากอง ในเมืองย่างกุ้ง (ซึ่งที่รูปในหนังสือ) เขาบอกว่าเดิมเรียกว่าดอยสิงคุด (คุดต) คือที่เมืองย่างกุ้งเป็นที่อยู่ของตะขาบ ยักษ์ตนหนึ่ง เทียวจับช้างมากินเป็นอาหารอยู่ในบริเวณนั้น คือ ถ้านาน ๆ เข้า ช้างข้างก็กองใหญ่ขึ้นสูงเต็มบริเวณทั่วไป จนกลายเป็นดอยสิงห์ครุฑ ต่อมาเมื่อมีเจ้าชายต่างแดน เป็นพ่อค้าสำเภามาเดินทางเข้ามาถึงที่นั่นพบช้างข้างกองสูงเป็นภูเขา จึงจัดแจงคัดเลือกช้าง บรรทุกลงเรือสำเภากลางตนทั้ง ๗ ลำ ตะขาบยักษ์กลับจากหากินเหินงาข้างหายไปก็โกรธ ถือว่าเจ้าชายพ่อค้าสำเภามาขโมยช้างจึงไล่กวาดติดตาม เห็นเรือสำเภาทิ้ง ๗ ลำไปโดยเร็ว แต่เรือ สำเภาทิ้ง ๗ ลำแล่นออกสู่ทะเลและมหาสมุทรแล้ว ขณะที่ตะขาบยักษ์ว่ายติดตามไปที่กลาง มหาสมุทรก็มีปญักษ์ ซึ่งเป็นเจ้าแห่งสมุทรก็โผล่ขึ้นมาจากท้องทะเลอ้าก้ามอันมหึมา คอยคืบ หนีบสิ่งที่ลุดผ่านไปกินเป็นอาหาร ขณะที่เรือบรรทุกช้างของเจ้าชายพ่อค้าทั้ง ๗ ลำ แล่นผ่านไปได้อย่างปลอดภัย ส่วนตะขาบยักษ์นั้นไม่อาจจะผ่านไปได้อีกถูกหนีบจับกิน ตะขาบมันใหญ่ กว่า เป็นอาหารเสียกลางสมุทรนั้น หลังจากนั้นมาสมัยพุทธกาลมีตะปุสละและภลิกะ พ่อค้า ชาวสุวรรณภูมิ ได้เดินทางไปทำมาค้าขายทางมหาสมุทรเนี่ย มาถึงระหว่างอินเดียดีกกับชมพูทวีป ได้พบพระพุทธเจ้า เกิดศรัทธาเลื่อมใสปฏิญาณตนเป็นอุบาสกครั้งแรกในพระพุทธศาสนา ตะปุส ละและภลิกะ พ่อค้าเกวียน เดิมเป็นพ่อค้าเกวียน ทั้งสองได้รับราชทานพระเกศธาตุ ผมงจาก พระพุทธเจ้าเมื่อกลับมาถึงบ้านเมืองของตนแล้วก็เที่ยวแสวงหาที่ก่อสร้างเจดีย์ บรรจุพระเกศ ธาตุนั้น เมื่อพบทำเลของดอยสิงห์ครุฑว่าเหมาะสม จึงเอาสถานที่ดอยสิงห์ครุฑของตะขาบยักษ์ แต่เดิมนั้นเป็นที่ก่อสร้างเจดีย์บรรจุพระเกศธาตุขึ้น ต่อมาจึงเรียกว่าเจดีย์ชเวดากอง ทรายเท่าทุก วันนี้เป็นที่มาของธงตะขาบและการสร้างเจดีย์ชเวดากอง จากนั้นมาก็เป็นประเพณี การทำธงตะขาบเพื่อระลึกถึงเจ้าของดอย คือ ตะขาบยักษ์เจ้าของดอยด้วย และเป็นเครื่องบูชา พระพุทธเจ้าด้วย (คนที่ให้ความรู้เรื่องนี้ไว้ คือ อาจารย์จำปา เยื้องเจริญ ซึ่งท่านเสียชีวิตแล้ว ท่านเป็นชาวมอญอยู่บางคูวัด ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษามอญของกรมศิลปากร)

ผู้ให้ข้อมูล นายทองคำ พันธุ์นที

อายุ ๗๘ ปี

ที่อยู่ ๑/๓๒ม.๗ ต. บางเตย

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ถ้ำตะบัน

เมื่อสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. ๒๒๐๔ มีสมิงเปอกับสมิงนายอำเภอ ๑๑ คน เห็นว่าพวกพม่าทำทารุณโหดร้ายมาก จะทำอะไรก็บังคับทุกอย่าง ก็รวมตัวกันได้ ๕,๐๐๐ คน ก็กบฏ จับพม่าที่เป็นหัวหน้าฆ่าตาย พอฆ่าตายแล้วก็มานึกว่า เอ... เราฆ่าหัวหน้าตาย แล้วเราก็จะลำบาก เพราะว่าพระเจ้าอังวะรู้ว่าพวกเราจะจับตัวมาฆ่าพวกเราด้วย ก็เลยต้องหนีเข้ามาทางด้านเมืองกาญจน์ มาสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มาประมาณ ๑,๐๐๐ คน อพยพครอบครัวมาเลย มีใบบอกจำนวนการมาบอกพระนารายณ์ พระนารายณ์ก็โปรดรับไว้ให้ทหารหลวงไป ๑,๐๐๐ คน ไปรับมอญ พวกมอญเหล่านี้ก็มา สมเด็จพระนารายณ์เห็นว่าทางสามโคกนี้ ยังมีคนน้อยอยู่ เมื่อก่อนยังไม่เรียกเมืองสามโคก เขาเรียกว่า บ้านสามโคก ก็บ้านสามโคกยังมีคนน้อยอยู่ก็เลยให้มอญประมาณ ๑,๐๐๐ คนมาอยู่ที่บ้านสามโคก ใกล้เคียง ๆ กับวัดสิงห์ ใกล้ ๆ แม่น้ำเจ้าพระยา แก่อายุมากแล้ว แกเคยไปหาพืชผักผลไม้ของป่าของอะไร เคยไป ๑๓ - ๑๔ กิโล เพราะที่นั่นสมัยก่อนเป็นป่าหมด มีสัตว์ป่า มีเสือมีช้างมาเดิน ถ้าจะกินปลาก็ไปที่หลุมดินข้างไปจับปลา มันชุมมากมันเดินกันจนเป็นคลอง เวลานี้เขาเรียกว่าคลองลาดข้าง เมัยซึกนี้ก็อยากจะไปเที่ยวด้วยและไปหาของป่าด้วย เขาก็มีบริวารมีบ่าวไพร่ ก็จัดแจงบ่าวไพร่ทั้งหลายว่าจะไปหาของป่า ก็ในวันรุ่งขึ้น พวกลูกน้องข้าทาสบริวารก็ทำเสลี่ยงหามไป เพราะแกเดินไม่ไหว ถึงคราวเดินก็เดิน ถึงคราวขึ้นก็ขึ้นหามไป ไปประมาณ ๑๔ กิโล เมัยซึกแกเป็นคนติดหมาก ถ้าไม่ได้กินหมากก็นั่งหาว บางที่เป็นลม ดังนั้นพอกินข้าวเสร็จก็ต้องกินหมากแก้เบรี่ยปาก คนโบราณเขาบอกว่าแกเบรี่ยปาก เมื่อฟันแกไม่ค่อยมีแกต้องใช้ตะบัน ก็ต้องเอาตะบัน ที่นี้ก็ไปหยิบร่วม (คล้ายยามพระ) ผู้หญิงคนแก่ ๆ เขาจะใส่หมากพลู สีเสียดพวกอะไรต่อมิอะไร ใส่เป็นของเขเข้าไปในยาม พอเขาเอาร่วมมาเปิดหาดู ปรากฏว่าไม่อยู่ซะแล้ว ก็ให้พวกลูกน้องบ่าวไพร่หาค้น หาเท่าไรก็ไม่เจอ เพราะแกรวย ตะบันของแกเป็นทองคำ เป็นมรดกรุ่นแม่รุ่นยายแก ก็หายไปก็เสียดายมาก พอเสร็จแล้วได้ของป่าเสร็จหาตะบันในร่วมไม่

มีก็บอกกับลูกน้อง บอกว่าถ้าใครหาตะบันทองได้ เอามาให้เอามาคืนให้ ก็จะให้เงินทอง ๑๐ ชั่ง จะสร้างบ้านให้หลังหนึ่ง พวกลูกน้องก็ไปป่าวประกาศ ถึงเวลากลับตอนเย็นก็กลับขึ้นเสลี่ยงกลับมาทางแม่น้ำเจ้าพระยา พอมาถึงบ้านก็ประกาศทั่ว ๆ ไป มีชายคนหนึ่งอยู่ที่บ้านถ้ำข้าวเม่า อยู่ตรงวัดบัวแก้วไกรสรณ์ บ้านถ้ำข้าวเม่ามีชายสองคนพี่น้อง คนที่เป็นคนมีสตางค์เขาก็เลยไม่ค่อยสนใจ คนน้องก็ไม่ค่อยมีสตางค์ก็เลยออกจากพี่ไป ก็เลยไปได้เมีย เสรีแล้วก็พาเมียไปอยู่ ไปปลุกกระต๊อบอยู่ที่บ้านถ้ำปลากทราย ถ้ำปลากทรายอยู่ห่างจากวัดบัวสุวรรณ ๑๕ กิโลเมตร ไปอยู่ก็ไปจับปลากทรายขาย เพราะปลากทรายมันชุม มีอาชีพหาปลา เมื่อพอรู้ข่าวว่าเมียชักประกาศว่าให้ไปหาตะบันแล้วเขาจะให้เงิน ๑๐ ชั่ง ทอง ๑๐ ชั่ง แล้วให้บ้านด้วยเขาก็มีแต่กระต๊อบอยู่ เขาก็บอกว่าลองเสี่ยงดู เมียเขาก็ไม่ค่อยสบายอยู่ด้วย เขาก็ทิ้งเมียไว้ที่บ้านถ้ำปลากทราย เขาก็เดินป่าไปเป็นป่าทั้งนั้น ก็เดินบุกป่ามาที่บ้านถ้ำตะบัน ไปเจอเอาจนจะมีตแล้วไปเจออยู่ใต้ต้นตะเคียน มันหล่นอยู่ตรงรากตะเคียน เขาก็ดีใจมาก เขาจะไปหาเมียชัก เขาก็มาได้เพราะมันมีตแล้ว เขาก็เลยต้องนอนบนคาบไม้ แต่ไม่ได้นอนนั่งเจ้าอยู่ เพราะมีเสือ มีสัตว์ป่ามาร้องนำ กลัวมาก เขาบนบานสานกล่าวให้รอดปลอดภัยเถิด เมื่อพอรุ่งสางเขาก็ลงมาเก็บของป่า เก็บลูกไม้กินรองท้อง ก็รองท้องเสร็จแล้วก็เดินลัดมาเรื่อย เดินจากบ้านถ้ำตะบันมาถึงแม่น้ำเจ้าพระยา ๑๔ กิโลเมตร มาถึงแม่น้ำเจ้าพระยาก็ถามเขาว่าเมียชักอยู่ที่ไหน เขาก็ชี้ให้ว่า บ้านเมียชักอยู่ที่นี่ เขาก็บอกชื่อเสียงเขาก็บอกว่าได้ตะบันแล้ว เอามาคืนให้ เมียชักก็ดีใจมากเลยบอกว่าอย่าพึ่งพูดอะไร กินข้าวเสียก่อนก็ให้คนใช้จัดหาข้าวปลาให้กิน กินจนอิ่มแล้วก็ออกมาจึงถามว่าบ้านช่องอยู่ไหน ก็บอกว่าแต่ก่อนอยู่บ้านถ้ำข้าวเม่า พอตอนหลังก็ไปอยู่บ้านถ้ำปลากทราย มีอาชีพอะไรเขาถาม ก็บอกว่ามีอาชีพหาปลาขาย ไม่มีบ้านอยู่มีแต่กระต๊อบอยู่ ก็บอกว่าเข้าก็อยู่นี่ชะเลยสิ เมียชักก็ชวน เขาบอกว่าอยู่ไม่ได้หรอกเขาบอกเป็นห่วงแฟน แฟนกำลังป่วยอยู่ ก็จะต้องกลับไปรับแฟนก่อน เมียชักก็จัดคนใช้ให้บ่าวไพร่ช่วยไปส่ง ไปรับเมียของเขา มาอยู่ด้วย ไปก็ไปรับมาอยู่ด้วยกันก็เลยให้เงินตามที่ประกาศไว้แล้วก็สร้างบ้านให้ ก็อยู่ด้วยกันมีความสุข บ้านถ้ำตะบันหรือถ้ำมะดัน คือ ตะบันหมาก บ้านถ้ำปลากทรายก็มีคนเรียกบ้าง สถานที่ปัจจุบันเป็นหนองต้นเงิน

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงฮืด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๒๑/๑ม๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรำน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่องพระพุทธรูปเจ้าโปรดพุทธมารดา

เมื่อพุทธองค์ทรงมองดูว่าพุทธมารดา เมื่อตายจากโลกมนุษย์แล้วไปเกิดที่ไหน ก็เลยคิดที่จะไปโปรดพุทธมารดา เมื่อประสูติองค์เจ้าชายสิทธิตถะได้ เจ็ด วันท่านก็ตาย แล้วก็มีนางประชาบดีโคตรมี ผู้เป็นน้ำเลี้ยงดูมา แทนแม่เป็นแม่เลี้ยงแทน ก็เลยไปโปรดแม่ที่บนเนิน ในความคิดของพุทธมารดาว่า โอ.. ลูกชายเราลูกมาโปรดเราบนสวรรค์ไม่ใช่เหมือนเมืองมนุษย์ เฉพาะแท่นที่พระอินทร์ประทับไม่ใช่เล็ก ๆ เลย ก็อุปมาเหมือนกับว่า ไอน์กกระยางตัวหนึ่งมันเกาะอยู่บนก้อนหินเล็ก นี่เป็นความคิดของพุทธมารดา พุทธมารดาอยู่บนสวรรค์ไม่ใช่เป็นหญิงนะ เป็นชายเพราะเป็นหญิงไม่ได้ พุทธมารดาเกิดเป็นเทวดาเป็นชาย ไม่ใช่เป็นหญิง มีคำกล่าวไว้ชัด ถ้าเป็นหญิงเทวดาอื่นจะมาแตะต้องไม่ได้ พุทธเจ้ารู้ชัดว่าเมื่อพุทธมารดาคิดแบบนั้น ที่นั่งของพระอินทร์ใหญ่โตมากถึงเวลาก็มาที่นั่น พระพุทธเจ้าขึ้นไปนั่งเสมอกับแท่นพระอินทร์ แสดงรู้ว่าจิตของพุทธมารดาว่าคิดอย่างนั้นก็ขึ้นไปโปรด เมื่อพระองค์นั่งเทศน์อยู่นั้นสามเดือน เรียกว่าเวลาจะบิณฑบาตข้างล่าง แต่จะทำเป็นพุทธรูปมิตอยู่บนนั้น เทวดาก็ไม่รู้ พระองค์ไปบิณฑบาตที่ อันตรระกुरुแล้วพอฉันเสร็จก็ขึ้นไปอยู่อย่างเก่าโดยที่เทวดาไม่รู้โปรดอยู่สามเดือน ที่มีการตักบาตรเทโว ตักบาตรพระร้อยก็ใช่ เพราะวันที่พระองค์ลงมานั้นก็ถามกันว่าตักบาตรเทโว คือ เทวดานั้นเอง หมายความว่าวันที่พระองค์ลงมาที่นั่นเทวดาลงมาส่งเต็มเลยจะทำการที่วัดป่า

ผู้ให้ข้อมูลนายบุญชู ทองประยงค์

อายุปี ๗๔ ปี

ที่อยู่ ๗ ม. ๑ บ้านเจดีย์ทอง ต.คลองควาย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง ศรีนันทากับสุนันท์

มีผู้หญิงชื่อสุนันท์ ผู้ชายชื่อศรีนันทา เมื่อผู้ชายอยู่เป็นเกาะเป็นลูกชายเจ้าเมือง ผู้หญิงก็เป็นลูกเจ้าเมืองเหมือน เขาไปไหนกันอย่างไรจำไม่ได้ทำงานอะไรก็จำไม่ได้ เจอกันก็เหมือนบุพเพสันนิวาสเขานึกชอบกัน แล้วทางผู้ชายนั่นนะเขาไปมา แต่ก่อนคือลงทะเลมั่งไปเรือมั่งก็พอมี ทีนี้แม่ของสุนันท์คลอดลูกคนแรกเป็นไข้จะระเซ้ (นิทานมันพิศดารหน่อย) ทีนี้ลูกคนที่สองเป็นศรีนันทาเป็นผู้ชาย ในเรื่องเขาเป็นพระเอก ทางนี้ผู้หญิงชื่อสุนันท์คนนางเอก ก็เจอกันแล้วไปมาหาสู่กัน ทางผู้ชายก็ขี้จะระเซ้มายังไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาลักษณะลักลอบ แล้วก็บอกว่าพี่เลี้ยงนางนมของทางฝ่ายนางเอกนั้น เขาถามเวลาทางโน้นเข้ามาหาคือลอบเข้าไปหา เวลานอนให้ผู้หญิงนอนหนุนแขนไหนเขาถามอย่างนั้น แล้วทางนางเอกบอกว่าหนุนแขนซ้ายแล้วบอกว่าไ้ อย่างนั้นแสดงว่าไม่รักจริง ถ้าจริงต้องหนุนแขนขวา แล้วทางนางเอกบอกกับพระเอกว่า ทางโน้นเขาบอกว่าเขาถือเตี้ยเวทภัยเกิดขึ้น ทางนี้ก็มาเล่าให้พี่เลี้ยงนางนมฟัง พี่เลี้ยงนางนมก็บอกไว้แก้ตัวไปอย่างนั้นแหละ ถ้ารักจริงต้องหนุนแขนขวาทางโน้นซิเขาถือจริง มอญเขาถืออย่างนั้นจริงด้วย แล้วทีนี้ทางโน้นก็คิดว่า เอทางนี้บอกว่าไม่จริงอย่างโน้นอย่างนี้ก็แสดงความจริงก็ให้หนุนแขนขวา พอกลับไปนั้นก็กลับตามปกติ พี่ชายเขาเป็นจะระเซ้ที่เขาเข้าไปมาคือ ใหญ่กว่าจะเซ้ตัวอื่นมีวันหนึ่งจะเซ้ตัวอื่นเกิดอยากกินน้องชายขึ้นจึงเกิดการต่อสู้ เมื่อพระเอกอยู่บนหลังต่อสู้ไม่ถนัดก็เลยอมไว้ในปากแล้วต่อสู้กับจะระเซ้ตัวอื่น ลู้งนเปลี่ยก็กลับ พอกลับไปถึงทางโน้น แม่นั้นถามว่าน้องชายแกไปไหน บอกว่าผมอมไว้ระหว่างต่อสู้นะ ลู้งนหลายๆก็เลยกลืนเข้าไปในห้องเลย อ้าวถ้ากลืนเข้าไปในห้องก็ตายนะสิถ้าอยู่ในห้องเขาบอกอย่างนั้น เอ้าเขาออกมา เขาออกก็ออกไม่ได้ถ้าจะเอาพระเอกออกต้องตัดลิ้น ทำให้จะระเซ้ปัจจุบันไม่มีลิ้น ทีนี้พอต่อมาตอนหลังเปลี่ยนเป็นส่งจดหมายกัน ก็เลี้ยงนกพิราบหรือนกเขา เขาก็เลี้ยงเอาไว้ ทางผู้ชายส่งหนังสือมาก็ผูกกับนกนั้น ทางฝ่ายผู้หญิงก็ตอบไปก็ผูกไปกับนกนั้น แล้วพอต่อมาก็มีคนอีกจ่า อย่างว่าแหละ ก็ฆ่านกนั้นเสีย ก็เลยทางโน้น เอ ส่งมาแล้วทางนี้ไม่รู้เรื่อง ทางโน้นก็มีนกทางนี้ก็มียก ทีนี้เอาหนังสือมาแล้วก็กลับไป ทีนี้ทางนี้ตอบนกทางนี้ก็ไปส่ง ทีนี้นกต่อกก็บินไปบินมาจากเกาะฝั่งนั้นกับ

พื้นดิน มันไถลกันนมมันก็ปริษากัน มันบอกว่า แหมเราเนี่ยเนื้อก็ไม่ได้กินหนังก็ไม่ได้รองนั่ง เหนื่อยกับเขาแท้ๆ อย่างกระนั้นเลยแกลงกลับไปแกบอกเขาว่าทางเจ้านายทางจีนคือทางผู้หญิงตายแล้ว แล้วก็ทางจีนเหมือนกัน พอฉันกลับไปฉันกลับไป ฉันจะบอกว่าผู้ชายตายแล้ว เพราะว่ามันทางไหนบอกก็เลยให้เขาอย่างนั้น ก็เกิดความตรอมใจทั้งสองฝ่าย คือคล้ายกับว่าทรุดลง ๆ เขาก็ถามว่าเป็นโรคอะไรเป็นอย่างไรให้ยาอะไรก็กินไม่ถูก เพราะเป็นโรคตรอมใจ ก่อนตายก็เลยสั่งเอาไว้ขอให้เผาวันเดียวกัน ที่นี้พอเผาวันเดียวกันควันจากที่โน่นกับควันจากที่นี่ขึ้นเป็นเกลียวแล้วก็หายไป

ผู้ให้ข้อมูลนายบุญชู ทองประยงค์

อายุปี ๗๔ ปี

ที่อยู่ ๗ ม. ๑ บ้านเจดีย์ทอง ต.คลองควาย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง ประวัติหงส์

ที่ผืนแผ่นดินเขาเรียกสุวรรณภูมิ มอญเขาเรียกสะวะณะภูมิ ถ้าเขาเรียกอำเภอสามโคก แต่ถ้ำตลาด ตลาดบางเตย สะเทิมกับสุวรรณภูมิเหมือนกัน พระพุทธเจ้าเสด็จมาตามในหนังสือ มองไปไกลๆในทะเล มีนกหงส์เล่นน้ำกันอยู่ มีพระถามว่าทำไมหงส์ถึงเล่นน้ำอยู่ที่นั่น ที่นั่นมัน ตื้นขึ้น ต่อไปวันข้างหน้าตรงนั้นจะเป็นเมือง คนมอญพอรู้อย่างนั้นก็เอาหลักหินไปปักเป็นหลัก ศิลาจารึกไปฝังเอาไว้ หลายๆชาติก็ไปฝังเอาไว้ แต่น้ำทะเลมันก็อยู่ปกติเวลาที่เอาหลักหินลงไป เขาก็วัดไว้จากดินมาถึงพื้นน้ำเท่าไรก็จดจำเอาไว้ พอต่อๆมาดินก็ตื้นขึ้น ก็เป็นผืนแผ่นดิน ทาง ไน้ก็จะเอาทางนี้ก็จะเอาเป็นของตน ที่นี้ก็พูดหลักหินว่าถ้าใครอยู่ลึกกว่าคนนั้นก็มาจองไว้ก่อน หลักของคนมอญอยู่ได้สุดก็ได้ที่ตรงนั้น เรียกภาษาชาวบ้านว่า สะเทิม ภาษาทั่วไปสากลว่า สุวรรณภูมิ เมืองหลวงแห่งอยู่ที่หงสาวดี ก็ไม่ห่างไกลกัน สมัยแต่ก่อนคือความเป็นมาของหงส์ หงส์เป็นนิมิตสัญลักษณ์เหมือนกับว่าให้มอญรู้ พระพุทธเจ้าได้พยากรณ์ไว้ว่า แต่มอญไม่รู้จัก หงส์ แล้วก็เลยเอาหงส์นั้นเป็นสัญลักษณ์เป็นสัญลักษณ์ของธงมอญ แล้วอย่างแต่สมัยก่อนมา พม่าเขาได้เอกราชมาก็มาเปลี่ยนเป็นดาวเป็นอะไร เดิมธงของพม่าเป็นรูปนกยูง แต่ว่าของมอญ เป็นรูปหงส์ หงส์มอญมีลักษณะคล้ายเปิดเทศ หงส์ที่อยู่บนยอดเสาที่จ้างเขาทำจะมีขายาวๆ เทียบได้กับห่าน ตามที่คนมอญเขาพูดที่ตรงนั้นมีสัตว์พวกนี้อยู่ สัตว์อย่างอื่นก็ไม่มาอยู่ แม้ตัว ไใหญ่กว่าก็แพร์คมี หงส์อยู่ไม่ปนกับใคร

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรากน้อย

๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ประวัติหงส์

ถ้าจะสังเกตวัดว่าเป็นวัดมอญให้สังเกตเสาหงส์ สมัยพระพุทธเจ้าสมณโคดม เมืองในสมัยนั้นยังเป็นทะเลอยู่มีหงส์อยู่ ๒ ตัวลอยอยู่ พระพุทธเจ้าเดินอยู่ตรงนั้นมองเห็นหงส์ยืนอยู่ก็แย้มพระโอษฐ์ พระสงฆ์ก็ถามว่ามีเหตุใดเกิดขึ้น พระองค์ว่าจะมีเหตุเมื่อดินงอกออกมาคือหงส์เมื่อทางถิ่นเหนือนั้นดอกไม้บานก่อน บอกว่าตรงที่หงส์ลอยจะมีดินงอกออกมาและจะเป็นเมืองและเรียกว่าเมืองสุวรรณภูมิ มาถึงประเทศไทย พม่า มอญ มาเลเซีย ที่เกิดหงสาวดี คือ ที่มีหงส์ลอยมาก่อนที่จะมีดินงอกออกมาก็จะมีชาติโน้นชาตินี้ ต่างก็ว่าดินเขาจะเป็นเมืองเป็นอะไรต่างคนก็เอาไปทิ้งไว้ ปรากฏว่า ท้าวสักกะมอญมอญเป็นคนแรกที่ครองครัดทางศาสนาจะเป็นคนที่ศรัทธาอย่างสูง ก็เลยเอาเสายาวตั้ง ๖ วา เป็นทองคำอัด ไว้ที่ข้างใต้เลย พอดินงอกออกมาก็ตัดดิน พวกก็ขนเอาไป คนที่อยู่ลึกกว่าคนนั้นต้องเป็นเจ้าของ ก็ชุดบ่อคูบ้าง เพราะว่าตอนที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วไม่มีใครเจอ ระหว่างที่มีพระพุทธเจ้ากับพระธรรม ๒ อย่าง พระสงฆ์ยังไม่เกิด ตอนที่เดินไปจะไปโปรดปัญจวัคคี ๕ องค์ อัญญาโกทัณฺฑะก็เจอพ่อค้าพานิชย์ ๒ คน กำลังนั่งคุยกันมาจะถวายเป็นพระพุทธรูปแล้ว และพระพุทธเจ้าขอบิณฑบาต แล้วลูบพระเศียรพระเกศา ร่วงมาลงมา ๘ เส้น ที่บรรจุอยู่ที่เมืองมอญ ซึ่งปกติเป็นของเมืองมอญมาก่อน

ผู้ให้ข้อมูลนายวีรวัฒน์ วงศ์ศุภไทย

อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ ๕ ม. ๓ ต.บางกระบือ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ตุ่มสามโคก

ตุ่มสามโคกเป็นตุ่มดินสีแดง เอาไว้ใส่น้ำดื่ม ในสมัยอยุธยา จะตั้งเตาอยู่ที่วัดสิงห์ มอญอพยพมาสมัยอยุธยาจะมีตั้งเตาขึ้น ๓ เตา ในสมัยพระนารายณ์จะตั้งเตาอยู่ที่บ้านสามโคก ที่หน้าวัดสิงห์ ด้านข้างวัดสิงห์ติดริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตุ่มที่เป็นดินสีแดงมอญเรียกว่า "อิเล็ง" คือตุ่มดินสีแดง มาในสมัยกรุงธนบุรีก็นำไปขายที่กรุงเทพฯ ที่คลองบางลำพู ย่านนั้นก็เลยเรียกว่าย่านนางเล็ง นางเล็งก็เป็นภาษามอญ คนเฒ่าคนแก่ ต. สามโคกเล่าสืบต่อกันมาว่า นานมาแล้วมีมอญสองพี่น้อง คนพี่ชื่อ มะกะลอย คนน้องชื่อมะกะเล็ด ทั้ง ๒ คนมีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผามาตั้งแต่ก่อนอพยพ พอลอพยพมาอยู่ที่บ้านสามโคก ก็ได้ขุดแต่งทำเป็นโคกเนินดิน เพราะน้ำจะท่วม ถ้าน้ำมาไม่มากนักเขาก็ยังปั้นยังเผาได้ ก็ต้องทำเนิน และก่อเตาที่บริเวณนั้น จึงเป็นที่มาของสามโคก พอถึงฤดูน้ำหลาก ก่อเตาเผาหม้อ ไห เเผาตุ่ม โคกหนึ่งเป็นของผู้พี่ ชื่อมะกะลอย โคกที่สองเป็นของน้องชื่อมะกะเล็ด กิจการตุ่มของทั้งสองคนเจริญรุ่งเรือง ชื่อขายดี เพราะปั้นแล้วก็บรรทุกเรือกระแสมอญไม่ขึ้นทางเหนือ ขายขึ้นไปถึงสุโขทัย ถึงอุตรดิตถ์ นครสวรรค์ขึ้นล่องซื้อขาย หมู่บ้านซื้อขายอยู่กันร่มเย็นเป็นสุข เงินทองก็ได้มาก วัตถุประสงค์ก็เจริญ ต่อมามะกะเล็ดทำตัวเสเพลไม่ขยัน ชอบคบการพนันเล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร ไม่ประดิษฐ์คิดปั้น จนเป็นที่ถูกคำตำหนิไม่นิยมซื้อเครื่องปั้นดินเผาของเขา เพราะนิสัยไม่ดี ก็เกิดอิจฉาริษยากิจการของพี่ชาย คนน้องมีนิสัยไม่ดี ของพี่วันนั้นก็เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น คืนหนึ่งมะกะเล็ดได้รวบรวมสมัครพรรคพวกที่เป็นทาสของตนกลุ่มหนึ่ง แล้วก็ลอบไปเผาเตาของคนพี่ เตาจะทำด้วยดินเผาอยู่แล้วที่นี้ไปเผาหลังคาที่ทำด้วยจาก เสาเป็นไม้ แล้วก็ทำลายจนพินาศ คนพี่ก็เสียใจที่คนน้องแต่ก็ตัดสินใจว่าเป็นพี่น้องกันก็ไม่ได้คิดผูกอาฆาตกันอะไร ก็มีผู้ที่ทำเตาขึ้นมาใหม่ดูแลจัดตั้งทำเตา กิจการก็เจริญรุ่งเรืองเพิ่มขึ้น คนน้องที่หลงผิดคิดว่าทำลายเตาของพี่น้องจะเลิกทำ ตัวเองก็จะมีลูกค้าเพิ่มขึ้น ทำอย่างนั้นลูกค้าก็หนีหมด ไม่มีใครมาซื้อตุ่มซื้อโองของเขา ต้องขาดมิตรขาดสมาคม พอสำนึกได้ก็ละอายแก่ใจ สุดท้ายก็ย้ายไปทำกิจการที่อื่น ที่สามโคกอันนี้ก็เป็นการตั้งตุ่มสามโคก เป็นตำนานของตุ่มสามโคก มะกะเล็ดกับมะกะลอย มอญมักมีคำมะกะ ผู้หญิงก็เมีย เหมือนกับอำดำ อำแดง แล้วก็มะก็เป็นชาย เมียเมีย ก็เป็นหญิง

ผู้ให้ข้อมูลนายอุย หีบพร

อายุ ๗๖ ปี

ที่อยู่ ๗๖/๑๙ ม. ๒ ต. สามโคก

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ชาติพระเคราะห์

คนนี่ลงไปเรือกันมีเศรษฐกิจกับผู้หญิง ผู้หญิงเศรษฐกิจหนุ่มไปเรือ เรือจะต้องออกไปเรือกางใบก็ขาด กางใบทำไมมันขาด ก็มีผู้รู้คนหนึ่ง บอกว่าต้องมีคนเป็นกาลกิณี ทำไมเป็นกาลกิณี คนหนึ่งทำไมไปเรือไม่ได้ ขึ้นใบใบขาด ครั้งแรกเอามาเย็บพอขึ้นก็ขาด ที่นี้เขาดูว่าเศรษฐกิจหนุ่มกับผู้หญิงคนนี่ใครเป็นกาลกิณีกันแน่ พระว่ามีพระอยู่องค์หนึ่งมาด้วยในเรือฉัน แล้วก็มีคนมาด้วยในเรือ กางใบมาจะมาหาพระพุทธเจ้า ก็ถามว่ามันมีกาลกิณี ก็มาตกอยู่กับผู้หญิงคนนี่ ทำอย่างไรจะฆ่านางกาลกิณีตายได้ ก็เอาเชือกผูกคอโยนน้ำ ทำอย่างนี้เรือก็แล่นไปได้ สุดท้ายก็มาถามพระพุทธเจ้า ทำไมผู้หญิงคนนี่จึงมีกรรมอย่างนี้ ก็บอกว่าชาติก่อนผู้หญิงคนนี่เขามีสุนัขอยู่ตัวหนึ่ง อาบน้ำ ไปไหนก็ไปด้วยกัน คนเขาก็จินตนาการว่าที่การได้เสียชีวิตกับสุนัข ก็เกิดละอายใจ ผูกคอสุนัขโยนทิ้งน้ำ และกลับชาติอีกชาติหนึ่งเป็นคน เวรกรรมก็ตามมา แล้วที่นี้สุนัขก็กลับชาติมาเกิดกลายเป็นดาวพระเคราะห์อีก

ผู้ให้ข้อมูลนายวีรวัฒน์ วงศ์คุปไทย

อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ ๕ ม. ๓ ต.บางกระบือ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่องประวัติวัดสองพี่น้อง

ความเป็นมาของวัดสองพี่น้อง คือ แม่ เลี้ยงลูกชายไว้ เลี้ยงลูกชายไว้สองคน ลูกชาย
ไปตั้งแต่อายุสิบขวบ แล้วก็ไปทิ้งพี่ทั้งน้องไม่กลับเลย ไปจากแม่ และแม่นั้นกินแกง ก็ประกอบ
อาชีพขายเรือขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วที่นั้นก็ตรงที่นั่น ไม่มีบ้านไม่มีอะไรต้นไม้เยอะ ลมก็มา
ทางแม่น้ำเย็นดี ยายคนนั้นแกขายของ ที่นี้แม่กับลูกเห็นกันก็จำกันไม่ได้ ทางโน้นที่ว่าหายไป ไป
เป็นพวกโจร "เขาพูดถึงชื่อด้วยนะ" เสือรัก เสือเรือ สองคนพี่น้อง ตอนมาที่ตรงนั้นเห็นแม่
จอดเรืออยู่เป็นแม่ค้า ตัวก็กำลึงอด ชัดชัดเลยไม่มี อ้อ... คล้าย ๆ ว่าที่ปล้นมาก็ไม่มีเหลือ ที่
นี้ก็ปล้นแม่ แม่ก็ขอร้อง ขอร้องแล้วก็คล้าย ๆ ว่า ทางโน้นก็นำมิด แล้วก็คงจะอดจริงด้วย หรือ
ไงก็ไม่รู้ ทางเสือนะก็เลยทุบแก ที่นี้แกขอร้อง ก็เหมือนว่าแกดื้อแกวัน แกไม่ให้อ่างนั้นแกอะ ก็
เลยฆ่าแกตาย ตายแล้วที่นี้ก็หนีไปอีกแล้ว เขาข่าวของไปแล้วที่นี้ก็หนีไป หนีไปก็ต่อมามาตอนหลัง
คงจะไปได้ปล้นได้มาอีกยังงี้ก็ไม่รู้ มีเงินมาเยอะก็คิดถึงแม่ ว่าบ้านนี้แม่คงแก่มาแล้ว ว่าจัน
แต่ว่าบ้านเขาไม่ได้อยู่แถวนั้นอยู่ทางคลองเชียงราก อ้อ... ที่ว่าคลองเชียงรากวัดใหม่ นั่นนะ ที่นี้
ก็ไปก็ถามเขาว่ารู้จักยายชื่อคนนั้นคนนี้ไหม ชาวบ้านบอกว่า อ้อ ! รู้จักก็ตายไปหลายปีแล้ว
เขาก็ถามว่าเป็นอะไรตายหละ แล้วเขาก็บอกว่าอ้อ ! ถูกพวกโจรปล้นมันทุบเอาตาย และถูก
ปล้นที่ตรงไหน เขาก็บอกที่ให้ชาวบ้านนั้นจำเสียไม่ได้ เพราะเขาไปตั้งแต่สิบปี ได้เข้าไปอยู่ใน
กลุ่มโจร แล้วกลับปล้นเขากิน กลับมาก็โตแล้วอายุ สามสิบ ถึง สี่สิบปี แล้วก็ที่นี่ก็จำไม่ได้
แล้วก็คิดว่าปล้นนั้นไม่ใช่เราเองหรือเราเองฆ่าแม่เราตายเอง ก็เลยซื้อที่นั่น ก็เลยสร้างวัดด้วยตั้ง
ชื่อวัดว่า สองพี่น้อง แล้วคล้าย ๆ ว่า เขาทำกรรมหนักแล้วเขาฆ่าแม่ของเขา ก็เลยสร้างวัดเอาไว้
ตั้งชื่อว่าวัดสองพี่น้อง แล้ววัดนั้นอยู่นาน หรือไม่นานมากไม่ชัด

ให้ข้อมูล นายทองคำ พันธุ์นัททิ

อายุ ๗๘ ปี

ที่อยู่ ๑/๓๒ม.๗ ต. บางเตย

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลปู่เทศ

เขาเรียกหน้าไม้ตาเทศ ศาลปู่เทศ ปู่เทศแกเป็นพรานป่า มีของอยู่ยงคงกะพันเยอะดูหมอ
ดูอะไรก็เก่ง เป็นพรานพวกชาวบ้านยกย่องมากเลย ถ้าวัวควายใครหายถ้าไปบอกปู่เทศไม่ชั่ว
ข้ามคืนก็ได้กลับคืนหมด เพราะปู่เทศสั่งให้เอามาคืนก็ได้หมด ฉะนั้นปู่เทศมีอาหารที่แปลกกว่า
ที่อื่น ในโลกเลย คือ ท่านปู่เทศพอมีแขกมาเยี่ยมท่านให้ลูกน้องท่านมีลูกน้องเยอะ ให้ลูกน้อง
ไล่ควายลงน้ำให้หมด ให้ปลิงกินเลือดวัวเลือดควายเสร็จแล้วก็ไล่ขึ้น เสร็จแล้วเอาปื้มมารอง
เอามีดกรีดปลิงลงปื้มเอาตัวปลิง ให้ลูกน้องผูกหัวผูกท้ายอย่าง ชูดให้ขาวแล้วเอาไปยำกินแก้ลม
เหล่า พวกแขกที่ไปก็ตืออกดีใจได้กินของแปลก จึงมีประเพณีกันทุกวันนี้ พอปู่เทศตายก็มีคน
เคารพนับถือก็สร้างศาลปู่เทศไว้ เชิญวิญญาณของท่านขึ้นไปสิงสถิตย์อยู่ ที่ศาลปู่เทศมีหน้าไม้
สร้างขึ้น เขาเรียกว่าหน้าไม้ตาเทศ เพราะปู่เทศเวลาจะไปล่าสัตว์พอล่าสัตว์เสร็จแล้วแกก็เอา
หน้าไม้มาแขวนไว้ เพราะต่อนั้นปลิงมันยังหาง่ายอยู่ ชาวบ้านเขาก็ทำอยู่ ย่าแล้วเอาไปเช่นปู่
เทศทุกปี เดี่ยวนี้ปลิงมันหายากเข้าทุกที่เขาก็เสื่อมชาลงไป เขาก็เลยใช้พวกเบ็ด ไก่ กล้วย
อ้อย ไป ในเดือน ๔ เป็นเวลาที่ว่างจากการทำนา

ผู้ให้ข้อมูลนายบุญชู ทองประยงค์

อายุปี ๗๔ ปี

ที่อยู่ ๗ ม. ๑ บ้านเจดีย์ทอง ต.คลองควาย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง ประวัติสามโคก

ประวัติสามโคก มีมอญอพยพมาเป็นครั้งที่ ๓ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ แต่ก่อนมีเตา ๓ เตา เขาเลยเรียกว่า สามโคก (ว่าตามเขาไม่เคยไปดู) มาครั้งที่ 3 หมิ่นกว่าคนประมาณปี พ.ศ ๒๓๐๒ สมัยพระเจ้าสมเด็จพระนารายณ์มหาราชครั้งนั้น กรุงอังวะของพม่าเกิดศึกจีนฮ่อ ยกทัพมาตีกรุงอังวะ พระเจ้าอังวะจึงโปรดให้มังนันทะมิดลงมาครองเมืองเมาะตะมะ รวมถึง ๓,๐๐๐ คน ให้เอา ๓,๐๐๐ คนยกไปเป็นกองหนุนให้รักษาเมืองอังวะ มอญไม่เต็มใจไปด้วย จึงช่วยกันจับขุนนางพม่าฆ่าทิ้งเสียกลางทาง แล้วก็นิมนต์มายังเมืองเมาะตะมะ หวังจะจับมังนันทะมิดฆ่า ส่วนมันนันทะมิดรู้ตัวก่อน จึงจับมอญทั้งหมดขังคุก ภายหลังคิดจะครอบไว้ทั้ง ๓,๐๐๐ คน (เข้าใจนะ) ส่วนสมิงเปอกับเพื่อนอีก ๑๑ นาย และควบคุมไพร่พล ๕,๐๐๐ คน เข้าไปเอาไฟเผาเมืองเมาะตะมะจนหมดแล้ว จับมังนันทะมิดฆ่าเสีย ด้วยความกลัวพระเจ้าอังวะพิโรธจึงรวบรวมพรรคพวกได้ ๑๐,๐๐๐คนเศษ เข้าทางด้านเจดีย์สามองค์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงทราบข่าวจึงโปรดให้ชาวมอญเหล่านั้นให้มาอยู่ที่เมืองสามโคกตรงนั้นแหละ ที่เมืองสามโคกประมาณ ๑๐,๐๐๐ กว่าคน (เข้าใจไหมฮะ) และก็ครั้งนั้นเมือง อา...ปทุมธานียังไม่มี แต่เมืองสามโคกที่ว่านี้จึงโปรดเกล้าให้สมิงเปอกเป็นกรมอะไร...๑๐,๐๐๐ กว่าคน อันนี้ครั้งนั้นเป็นครั้งที่ ๓ ของประวัติ ก็มอญแถวนั้นสร้างโถ่งสร้างอ่างเตาเผามีตรงนั้น (เขาว่าอย่างนั้น) แต่พวกเราไม่มีแต่พวกเรานั้นนานนะครั้งที่ ๔ แต่ก่อนนั้นคงจะมีบ้างประปรายคงจะมีมังครั้งที่ ๑ เป็นสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่พระยารามพระยาเกียรติ์นั้นขณะนั้นมอญมาเรื่อยเลย พระยารามพระยาเกียรติ์และเพื่อนช่วย สมเด็จพระนเรศวรไว้เพราะมอญจะฆ่า ๒ - ๓ คน บอกว่าอย่าไปนะถ้าไปโดนมันหลอกว่าเมืองอังวะเกิดกบฏให้พระนเรศวรยกทัพไปช่วยทำสงคราม แต่จริงแล้วซุ่มกองทัพไว้ ๑๐,๐๐๐ นั้นจะฆ่าพระนเรศวร พระยารามพระยาเกียรติ์นั้นเป็นคนมอญทั้งคู่เป็นพระยา ตอนนั้นเป็นเมืองขึ้นของพม่าก็ต้องอยู่กับพม่าแล้วก็พระมหาก็คือ อาจารย์ของทั้งสองคนมาบอกว่า นี่เขาจะฆ่าพระนเรศวร ไอ้โฮ ทำไม่ได้ ไม่ให้ทำแล้วก็เทน้ำลงแล้วเอาพระยารามพระยาเกียรติ์ มาด้วย

พระยาสังฆะมาเป็นสังฆราชที่วัดมหาธาตุกรุงศรีอยุธยา ส่วนพระยารามพระยาเกียรติก็ได้เป็นใหญ่ เป็นโตสวนตอนนั้นมอญก็ทะลักเข้ามาเดี๋ย ๒๐,๐๐๐ เดี๋ย ๑๐,๐๐๐ เดี๋ย ๕,๐๐๐ เนีย เขาได้เป็นใหญ่เป็นโตเพราะเขาเป็นคนซื่อสัตย์ ถ้าไม่บอกพระนเรศวรตาย (เข้าใจใหม่) ก็ในเรื่อง บางคนว่าดังมีเรื่องราวปรากฏว่าพระเจ้าหงสาวดี (ไม่ใช่มอญนะ พม่า) ไม่ได้ตั้งอยู่ใน ทศพิทธราชธรรมตำริว่า พระนเรศวรประกอบด้วยปัญญาหลักแหลมพอทำสงครามก็องอาจกล้า หมาย นานไปจะเป็นเสี้ยนศัตรูของเมืองหงสาวดี ฝ่ายพระเจ้าหงสาวดีก็มีอุบายว่าบัดนี้พระเจ้าอังวะ ตั้งตัวเป็นกบฏให้สมเด็จพระนเรศวรยกทัพมาตีกรุงอังวะ สมเด็จพระนเรศวรสำคัญว่าเป็นจริง ณ วันอาทิตย์ แรม ๓ ค่ำ ปีฉลู พ.ศ. ๒๓๐๘ เวลา ๑๑ ทุ่ม เป็นฤกษ์ดี พร้อมด้วยพยุหแสนยา ยกทัพไปถึงเมืองแครงขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๖ เจ้าเมืองแครงก็ไปทูลให้สมเด็จพระนเรศวรพักอยู่นอก เมืองแครงก่อน ให้พระนเรศวรไปพักอยู่ใกล้อารามพระทั้งสอง แล้วแจ้งต่อไปถึงเมืองหงสาวดีว่า มาถึงแล้ว เจ้าหงสาวดีก็คิดอุบายว่า จะให้กองทัพ ๑๐,๐๐๐ ไปชุมนุมไว้ที่ปากทาง สมเด็จพระนเรศวรยกขึ้นมาใกล้หงสาวดี วันหนึ่งแล้วให้พระยารามพระยาเกียรติลงมาตรัสว่าสมเด็จพระนเรศวรเข้ามาให้จับพระนเรศวรประหารชีวิตให้จงได้ เมืองหงสาวดีก็จะเป็นอิสระภาพ ฝ่ายพระยารามพระยาเกียรติก็ได้พากันยกมาถึงเมืองแครงก็แจ้งพระนเรศวรว่า พระเจ้าหงสาวดีให้มารับ พระนเรศวรขึ้นไปเฝ้า พระเจ้าหงสาวดีเพราะมีอุบายแล้วแจ้งทุกอย่างให้สมเด็จพระนเรศวรฟัง พอพลบค่ำพระยารามพระยาเกียรติเข้าเฝ้า พระยารามพระยาเกียรติมาบอกว่าพระเจ้าหงสาวดี คิดร้ายต่อพระองค์ สมเด็จพระนเรศวรจึงตรัสถาม พระยารามพระยาเกียรติว่า เหตุผลประการใด จึงเป็นเช่นนั้น พระยารามพระยาเกียรติจึงกราบทูลความเป็นจริงให้ฟังทั้งหมดเลย พระนเรศวรก็น้อยใจว่าคิดจะฆ่าเรา เราไม่ได้ทำความผิดจะฆ่าเรา ก็เลยบอกพระอาจารย์ว่า พระคุณที่มากบอก ในครั้งนี้หาที่เปรียบมิได้ จึงบอกว่าไม่ทราบก็จะโดนฆ่าตาย ก็เลยให้พระยารามพระยาเกียรติกลับไป และญาติโยมทั้งหลายลงมากกรุงศรีอยุธยาเพื่อจะมีการสนองคุณ และจะโปรดเลี้ยงพระยารามพระยาเกียรติด้วย พระมหาทั้งสองก็ยอมรับพระองค์ที่ตรัสกับอำมาตย์ทั้งหลายว่า เราหาความเป็นไปได้พระเจ้าหงสาวดีก็คิดว่าแผ่นดินหงสาวดีตัดขาดจากกรุงศรีอยุธยา

ลวงนวมผู้ให้ข้อมูลนายลวงนวม สุขท่า

อายุ ๕๔ ปี

ที่อยู่ วัดสามโคก

๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง การก่อตั้งเมืองสามโคก

มอญสามโคกอพยพมา ๓ รุ่น ที่อยู่เมืองสามโคก ปทุมธานีไม่มีต่อนั้นใครเขาก็บอกมาสามโคก กันเสร็จแล้ว ก็บอกกันคว่ากันว่ามอญมาอยู่แต่สมัยไหน พอเราไปดูกระเบื้องลายเทพนมเขาก็รู้ว่าเป็นสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มอญรุ่นที่ ๑ แล้วมอญอพยพมาครั้งที่ ๒ เพราะบ้านเมืองมอญมันไม่สามัคคีกัน ประชาชนตกมีดก็บ้านใครบ้านมัน ใครจะมายังไงพม่าจะรุกรายังไงก็ไม่ว่า ไร้ความสามัคคีไม่มี เสร็จแล้วมอญก็อพยพมาอีกสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แล้วก็อยู่ ๆ ก็กลับไปอีก กลับไปที่หงสาวดีเมืองเมาะตะมะ แล้วก็มาตอนหลังพม่าเริ่มตั้งขบวนกองทัพเก้าทัพ ก็เสร็จแล้วก็กำจัดไทยไม่ได้ เลยวางแผนกำจัดมอญดีกว่า กลืนมอญเสียให้หมดเลย มาในแผ่นดินรัชกาลที่ ๒ เนียมมอญก็อพยพเลย พระมหากษัตริย์ของมอญ กษัตริย์องค์ที่ ๑๗ คือ พระยากราย โกฎิอยู่ที่วัดสิงห์ มอญอพยพมากันสามรุ่นที่เราหาซึ่งมากที่สุดที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ มีบทบาทมากเพราะพม่าไม่รุกรานแล้ว มอญก็ไม่กล้ากลับประเทศแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงให้มอญอยู่ที่สามโคก แล้วการคมนาคมทางน้ำมันจะไหลหลากก็มีการอพยพไปอยู่ปากเกร็ดมั่ง ปลาถลัดมั่งอยู่เป็นช่วง ๆ ในปี ๒๓๕๘ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงห้วงมอญเหมือนกัน คือ เราหาแนวร่วมให้ช่วยผลักดันพม่าออกไป ท่านเสด็จมาดูขวางข้าว เวลาชาวมอญมาอยู่ก็เกณฑ์ให้ทำไร่นาได้ข้าวแล้วก็ไปเก็บไว้ที่ฉาง ฉางข้าวอยู่ใต้จังหวัดไปหน่อย เวลามอญอพยพมาเราก็ไปเบิกจากโน้นมา มาเลี้ยงมอญที่อพยพมา ในปี ๒๓๕๘ พระบาทสมเด็จพระเลิศหล้านภาลัย เสด็จประพาสเมืองสามโคก รู้ว่าชาวมอญมีใจรักในพระพุทธศาสนา ก็จึงได้จัดให้มีการตักบาตรพระร้อย คือเอาเชือกผูกเรียง ๆ กัน เรือพระพุทธรูปก็จะออก เรือพระสงฆ์ก็จะออกเรียง ๆ ชาวบ้านก็ตักบาตรเข้าแถวกัน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยก็ปรึกษากับองคมนตรี อำมาตย์เสนาว่า ปีนี้เราจะขึ้นไปสามโคก เพราะว่าผู้หญิงที่มาอยู่กับรัชกาลที่ ๒ ชื่อปรี ตอนที่เขาอพยพมาจากหงสาวดีเขาเป็นพระราชาของรามัญชั้นที่ ๑๗ เขามาถึงสามโคก นอนกะดินกินกะทรายมาไม่ว่าว่าเป็นคนไหน ๆ ก็ไม่ว่า ในระหว่างที่ไม่มีสงครามเราก็มีความสัมพันธ์กันระหว่างหง

สาวดีกับไทย ก็รู้ว่ากษัตริย์องค์ที่ ๑๗ ชื่ออะไร ก่อนในปี ๒๓๕๘ ได้หกเดือนก็มีกษัตริย์ของ รามัญมานอนกะดินกินกะทรายผมยาวเลย มาแล้วมานอกแถวนี้ว่าฉันนี่เป็นพระยา และเป็น เชื้อพระวงศ์ของกษัตริย์องค์ที่ ๑๗ ชื่อว่าพระยากราย แล้วก็มาไม่ได้เป็นขมรวาส มาเป็นสงฆ์ ผมแผ่ยาว ครองจีวรรุ่งริ่ง ๆ มา มีดโหนดอนนั้น มากะหลานสาวชื่อ ปรี ผู้หญิงคนนี้ชาวสาม โลกเรียกแม่ขาว ก็มาถึงมาติดต่อทางเมืองกาญจน์ มาทะเลทางสุพรรณ แล้วมากถามว่าเมืองสาม โลกอยู่ตรงไหน เขาก็บอกว่าจะล่องจากใต้มา ห่างจากกรุงศรีอยุธยา ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จะถึง เมืองสามโลก พอมาถึงนี่แล้วปรากฏว่าชาวมอญไม่รับไม่รับอย่างไรคือพาผู้หญิงมา และมากัน มาบอกว่านี่เป็นเชื้อพระวงศ์ และมาเป็นพระเขาก็ว่าเป็นปราชิก ชาวบ้านแถวนี้ก็ไม่ต้อนรับ ไม่ ต้อนรับทีนี้จะทำอย่างไร ตอนนั้นก็กำลังเจ้าแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศที่ ๒ มอญกำลังปั้นโองอยู่ ปั้นกระถาง ครก โองอยู่ ทีนี้ท่านก็มาที่เตาโองอ่าง มาถึงนี่พอดีนายช่างมะกะเล็ด มะกะลอย แปลเป็นไทยว่านายมะขามป้อม กับนายละเอียด มาเนี่ยมีบทบาทมากแล้วก็เป็นคนที่เคยแพร่ เครื่องดินเผา และต่อมาขยายไปอยู่ปากเกร็ด โองปากเกร็ด อ่างปากเกร็ด กระถางปากเกร็ด ย้าย เพราะว่าสมัยแต่ก่อนน้ำมันเชียว เรือมันก็ลมน้ำมัน และมอญก็อพยพไปอยู่เป็นหย่อม ๆ และถ้าไปอยู่ที่ไหนจะเรียกว่าบาง แถวนี้เขาก็เรียกว่าบางขุนพรหม ไปอยู่ที่ไหนเขาก็เรียกบางปลา ไน ปากเกร็ด ทีนี้มอญอยู่จะติดต่อกันง่าย ปี ๒๓๕๘ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยก็ เสด็จมาสามโคก มาถึงสุนทรภู่ ท่านสุนทรภู่ก็เป็นนักกวีอยู่แล้ว นั่งแต่งกลอนทำเรื่องบ้าง หัว เรื่องบ้าง แล้วก็แต่งกลอนว่า

“ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า

พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี

ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี

ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว

เพราะสองฝั่งแม่น้ำมีดอกบัวเยอะ เวลาพระบาทสมเด็จพระเลิศหล้านภาลัยเสด็จชาวเมืองสาม โลกก็ถือนดอกบัวไปถวาย ขอให้อายุยืนนาน เสร็จแล้วพอลถึงปีนั้น คนที่ว่ามีปรี ทำไม่ลงไปอยู่ใน เมือง เจ้าเมืองเขาออกตรวจ (ตรวจ) มันอยู่อพยพกันอยู่ยังไง มันแข็งเมืองไหม จะมีอะไรไหม คือพระยาแจ้ง คชเสนีย์ เจ้าเมืองสามโคกเขาสอบสวนว่ามีใครมาฆ้อง มอญรุ่นนี้มากี่คนก็คน เหมือนกับมีบัญชี มาที่แรก ๕,๐๐๐ คน มาทีหลังอีก ๑๐,๐๐๐ คน คนที่อยู่ในบ้านก็ไปพูด กับเจ้าเมือง ก็ไปบอกว่าขณะนั้นเชื้อพระวงศ์กษัตริย์รามัญองค์ที่ ๑๗ มาอยู่ที่ สามโคก เสร็จ แล้วเขาก็มาตรวจ (ตรวจ) ดูฉางข้าว ดูความทุกข์สุขของประชาชน แล้วก็ไปรายงานต่อมหाराช วัง เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเลิศหล้านภาลัยก็สั่งเลยว่าอยากไปดูตัวที่ว่าท่านกษัตริย์มอญองค์ที่ ๑๗

ท่านพระยากรายเป็นอย่างไร ขอดูหน่อย ก็ให้เสนาอำมาตย์เอาเรือมารับแล้วไปสอบสวนกันที่ท่า
น้ำราชวรดิษฐ์ แล้วก็ไต่สวนคณะสงฆ์ที่วัดลิงขบหรือวัดบวร สอบสวนกันว่าชาวบ้านเขาใจกัน
ว่าท่านเป็นปราชิกพาผู้หญิงมาแล้วท่านกับบอกว่าท่านบริสุทธิ์เนีย ท่านจะมีอะไรยืนยัน แล้วก็
มากันสองต่อสองเนี่ยนะ มากันมืดไหนนอนนั่นท่าน ก็มีศีลธรรมประจำใจ เพราะว่าผู้หญิงคน
นั้นเป็นหลาน คือจะทำอะไรลงไปก็ตัวเป็นพระ ถ้ามีดีไหนก็มีดีอยู่เต็มหนึ่งซัดว่าคาถาอาคม
อย่างถ้าภาษาไทยก็ว่า พุทธังคชคามิ ธรรมังคชคามิ ใ้อสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ มันจะได้ไม่แคล้งคลาย
หลานสาว ถ้าไม่ทำอย่างนั้นเดี๋ยวจะงูเงี้ยวเขี้ยวงา มากลางค้ำกลางคืนเราไม่รู้สี่ เพราะเดินดงมาก็
ได้อาศัยบุญบารมีอันนี้ ก็เลยเข้าไปสอบสวนกันที่ท่าหน้าราชวรดิษฐ์ก็บอกว่า ผู้หญิงคนนี่คือหลาน
เป็นหลานสาวพี่ แม่เป็นโรคท้องร่วงฝิดาซรักษาไม่ไหว เลยตายไป ก็เลยต้องเอาหลานมาด้วย
ไม่ใช่เมียหรือก คือหลานสาว ชื่อว่าปรี ผู้ที่สอบสวนคือชาวรามัญคนมอญรุ่นเก่าเขาสอบสวน
แล้วท่านจะเอาอะไรมาแสดงความบริสุทธิ์ได้แล้ว

ผู้ให้ข้อมูลนายหมื่น จักรกลม

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๑๐ หมู่ ๒ ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง ประวัติมอญสามโคก

สามโคกมีป่าเล็ก ๆ ไปด้วยดี และมอญก็สามารถทำอิฐเพราะอยู่ใกล้แม่น้ำ เขาเลนขึ้นมา เคยได้ยื่นไหม อิฐสามโคก อิฐมอญ แต่เดี๋ยวนี้อันนี้ไม่ได้ทำแล้ว เป็นคนไทย คนจีน คนลาวทำ เขาอิฐมอญมาด้วย เป็นจำนวนเดิมอยู่ และอีกอย่างหนึ่ง ขนมจีน ไม่ใช่คนจีนทำนะ คนมอญทำ และทำไมทำขนมจีนหละ คือยังงี้ ขนมจีนสุกแห้งไม่สุกแห้ง สาวมอญบอกจำ เอ๊ย กว่าน ... ขนมจีนหรือยัง จีนมันสุกหรือยังเล่า พวกไม่รู้ก็เลยแปลเป็นขนมจีน ไม่ใช่ขนมจีนเส้นยาว ๆ เมืองมอญมีบุญ ทำบุญอะไรต้องมีขนมจีน อย่างผมทำให้ปู่ย่าตาทวด ผมก็ทำขนมจีน เป็นหนึ่งในการทำอาหารนั้น ขนมจีนน้ำยาเนี่ย เพราะคนมอญเก่า ฝีมือนางไม้ก็ต้องเช่นด้วย ขนมจีนน้ำยา มอญสมัยนี้เป็นมอญตกร้ากันหมดแล้ว ไม่ได้ไหวผีไหวสง เวลาคนตายเขาจะไม่ทำขนมจีนเพราะกลัวจะยึดยาว แต่ถ้าคนตายไปแล้วก็เขาทำเพื่อบรรพบุรุษของเขาชอบขนมจีน เช่น ถ้าแม่เขาชอบทุเรียนยังงี้ เขาก็หาทุเรียนมาให้แบบนั้นแหละ แต่อย่าผมเขาชอบขนมจีน ปู่ย่าตาทวดเขาชอบขนมจีนผมก็ต้องหาขนมจีนให้เขา สมัยก่อนทำขนมจีน เขาเรียกว่าเอาแรง หรือลงแขก ภาษาไทย ๆ เนี่ย คุณจะจำได้ไหมทางบ้านหลังคามุงจาก พอที่บ้านนี้จะมุงหลังคา ก็บอกเอ๊ย .. พวุงนี้ไปช่วยมุงหลังคาบ้านกันหน่อยเขาก็จะไปกันแล้ว หลังคาแหลม ๆ นะ ทรงจาก ไม้ไผ่แหลม ๆ นะ เขาเอาจาก ๓ - ๔ อันส่งเสือกขึ้นไป เขาก็ไปตัดไม้แล้วก็ท่อน ๆ ขึ้นไป เดี๋ยวนี้อันนี้ไม่มีให้ดูแล้ว หลังคามุงจาก จากก็หาซื้อยาก เดี๋ยวนี้อันนี้สังกะสี เป็นกระเบื้องหมดแล้ว เมื่อก่อนก็เกี่ยวข้าวเขาบอกว่างแขก เดี๋ยวนี้อันนี้ใช้เครื่อง มันโลกภิวัตน์ มันเจริญไปหมดเลย ขนมจีนเขาช่วยกันนะ การกวอนกาละแมใกล้เทศกาลสงกรานต์ ไม่ใช่กวอนกระยาสาทรนะ เขากวอนวันหนึ่งได้ ๒ กระทะ เทบตาย เข้าขึ้นมาเขาช่วยกันนะ กว่าลงได้ไอ้โฮคนแก่มันหนักครับ เดี๋ยวนี้อันนี้ผมอยู่บ้านขึ้นจากเรือมา ๑๖ ปี ไม่มีใครกวอนซื้อมาทั้งนั้น กระทะสมัยก่อนเขาฝังดินเขาขุดไม่เป็นคนสมัยนี้ ขุดที่ดินแล้วเอาท่างหรือเอาอะไรไม่ให้ฝุ่นมันเข้าแล้วก็เอาดินแปะ ๆ เขาขุดแล้วก็เอาปืนใส่ไป ไอ้ผมผมทำมาเยอะแล้วหนู สมัยก่อนเล่นเหนียว ไอ้โฮ ผมไม่เอานะ ผมเหนื่อยบอกตรง ๆ ไม่เอาไม่ไหวคนแก่ ๆ เขาก็ตั้งกะทิดครับ ประเดี๋ยวกี้ใส่แบ่ง พอเริ่มหนัก

ก็ใส่น้ำตาล คน ๓๐ - ๔๐ นี้แหละ พวก ๖๐ - ๗๐ อย่างผมเอาไม่ไหวหรือครับ ไอ้ไอหนัก
ผมจำได้เขาเคยมาขอแรง...เหนื่อย... สมัยนี้ซื้อเอาเขาไม่บีบครับ เวลากินลูกก็สิ่ว แอ้ยเวลากิน
นี่คอขึ้น สมัยนี้เขาทำเป็นขึ้นลักไปกินก็อันก็ได้พ่อแม่ไม่เห็น สมัยก่อนเขาทำใส่บีบ แล้วกว่นใส่
กระดั่งไว้ โบราณว่าดีเราลืมหันหมด

การถนอมอาหารเช่นดองผักกระฉิบ สมัยก่อนมันเศรษฐกิจไม่ดี ตะใคร้ใบมะกรูด
เราเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกไว้ตั้งดึกดำบรรพ์ ข้า แกงอะไรก็กะที่ไม่มีขอคนอื่นเขาไม่หวง เดียวนี้
บ้านผมก็ไม่หวง มีงานก็ช่วยกันซื้อก็ได้แล้วก็ต้มกินทำอะไรกิน เดียวนี้เขาให้หมามากกว่าคน
สมัยก่อนอดคัดแล้วคนมอญเขาก็ไปหากินไปกับเรือ มีแต่คนแก่ ๆ ก็ไปได้เมียทะมัดทะแมง
วันพระเขาก็แกงเนื้อ ซื้อเนื้อซึกซิด ๒ ซิด เดียวนี้มาส่งหูกะโด เดียวนี้มีหมดเดี๋ยวกล้วยเดี่ยว
มะม่วง มีทุกระพุดอย่าง เขามาส่งถึงที่เลยกรรแซงเขามีเรือกรรแซงเขาอยู่เป็นแพ เรือสี่สมอ
เคยเห็นไหมครับ เขาเรียกว่าตลาดน้ำเหมือนกัน เดียวนี้ไม่มีให้ดูอยู่เป็นแพขึ้นบกไปแล้ว เราไป
เรือก็พายไปปุ่ยาตายายไปซื้อสับปะรดมังอะไรมัง มะพร้าวพร้อมก็พายขึ้นมาแล้วคนสมัยก่อน
เขาไปแลกทั้งสวนไปแลกสินค้ามีมาตั้งแต่อดีต มีสินค้าไปแลกเขาได้แลกน้ำตาลปึกมาให้ผู้บริโภคน
ทำเป็นปึกมัง ทำเป็นอะไรมัง มาทำอะไรก็ได้ สมัยก่อนแก่ ๆ คิดสงสารตัวเองเหมือนกัน แต่
ก่อนเจ็ดยาแม่คุณเอี้ยเอาอะไรมาก็ไม่รู้โบราณพระยามือเหล็กบ้านกวาดเข้าไป รากไม้จากเมือง
พม่า เมืองมอญ เดียวนี้เจริญไปไหนมาไหน สมัยก่อนหมุกัดตายจ้ก้นหัวบาน ปุ่ยาตายายทำ
ยากวาดลิ้นกระดูงูเห่า หมอโบราณหมอเอ็นหมอรักษาอมแล้ว มันดี ดีที่ว่ามันขมแล้วมัน
หาย ได้เราก็อ้อยากไ้ไอมันปราบไม่อยู่ก็เอาผสมมะนาวฝน ๆ แล้วก็ป้ายลิ้น ลูกทุกคนหัวริมะ
แดงก็มีคนทำวัดชนะสงครามเก่าแล้วเดี๋ยวนี้เป็นวัดมอญ เดือนหนึ่งสวดครั้งหนึ่ง พระบริด
ตั้งแต่รัชกาลที่ ๒ ฝีมือลอกหลอนมันไม่หนี นิมนต์เถระมอญไปสวด ๑๒ บท เอาหมดเลย
ตั้งแต่เอวังเมส্তুตั้ง ๑๒ บทเลยยาวเลยประมาณ ๒ ชั่วโมงสวดเต็ม ๆ แม่เปลือยรัศมีตักน้ำทำ
ส้วมแตกหมด พระบริดมอญหลัง ภาษาไทยสวดชนิด ๆ เรียนเอาครั้ง ๆ เขา เราเอาหมดเลยถึง
สวดก็สวดหมดเลย เขาเชิญไปสวดเรียกกับอกไม่เอา เมื่อก่อนบ้านโนนชุมชนผมถ้าเกิดตายขึ้นมา
เผาเรียบร้อยแล้วก็ไปไหว้พระที่บ้าน แล้วสวดพระบริดเพื่อให้เกิดสิริมงคล เพื่อให้ครึกครื้นบ้าง
ถึง ๗ วัน ทำบุญ ๗ วัน แล้วก็เลิกกัน เขาทำประเพณีตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ที่วัดนี้ต้องไป
สวดหมายถึง ขรวาสาไปไหว้พระที่บ้าน แล้วสวดพระบริด สวดให้เขาคนบ้านโนนตายให้เป็นสิริ
มงคล ขรวาสาผู้หญิงผู้ชายก็สวดได้ ผมเรียนมาเขาต้องตามผมผมเป็นแกนนำ ผู้ชายเขาบวช
เรียนมาเขาก็สวดเหมือนพระ แต่เราเป็นขรวาสา แล้วเมื่อทำบุญ ๗ วันจริง ๆ ก็เอาพระไป

ผู้ให้ข้อมูลนายบุญชู ทองประยงค์

อายุปี ๗๔ ปี

ที่อยู่ ๗ ม. ๑ บ้านเจดีย์ทอง ต.คลองควาย

๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง มะกะโท

มะกะโทเป็นพ่อค้าเป็นพ่อค้าเป็นลูกคนมีเงิน เรียกว่าเป็นเศรษฐีอยู่แล้วก็คุมลูกหาบ ๓๕ หรือ ๓๘ หาบ มาขายของอยู่ที่เมืองสุโขทัย มีอยู่คนหนึ่งได้หาบมาแล้วลูกหาบนั้นป่วย แล้วตัวเองเจ้าของ คือป่วยไปคนหนึ่งไม่มีคนหาบ ก็เลยลงตัวหาบเองทุกอย่างที่หน้าฝนก็ไม่ใช่ ฝนก็ไม่ตก แต่ฟ้าผ่าคานหาบหัก พอฟ้าผ่าคานหาบหักแล้วก็มา ตอนนั้นก็อยู่ในเขตไทยแล้วที่นี้ก็ให้หมอดู ตามหาหมอดูแถวนี้ที่นี้เขาก็ชี้ไปให้ ก็ไปตามหมอดูแล้วก็เล่าให้เขาฟัง พอเล่าเสร็จแล้วก็บอกว่า เขาจะดูให้ได้เนี่ย ต้องมีเงินท่วมหัว ที่นี้ทางโน้นของก็ยังไม่ได้ขายหาบมาของยังไม่ได้ขายมีตั้งค้ อยู่นิดหน่อยๆ ก็มองเห็นใกล้ๆบ้านของผู้ที่เป็นหมอมือจอมปลวกสูงกว่าหัวหน่อยหนึ่งเขาเลยเอาเงิน ที่มีอยู่ไปวางไว้ที่นี้ สมคำของหมอดูแล้วหมอดูก็คิดว่า ลูกมอญคนนี้จะฉลาดแล้วก็หัวไวดี ก็เลยเขาก็ ดูให้เขาบอกว่า เข้ามาพบกับทางผู้ใหญ่ของเมืองไทยนี้เราจะได้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าและต่อไป ข้างหน้าไปทางทิศตะวันตกนั้นจะได้เป็นผู้ครอบครองประเทศ ก็เลยมาเรื่อยๆ พอขายของเสร็จแล้วก็ให้ลูกน้องนำเงินทองไป แล้วให้บอกพ่อแม่เขาทางโน้นว่า เขาเคยได้รับคำทำนายว่าอย่างนี้ๆ จะ อยู่ที่นี่ก่อนก็เลยอยู่ อยู่ก็อาศัยอยู่กับอำมาตย์ที่กองข้าง ก็อาศัยอยู่กับเขา ก็ตัวเองเป็นคนขยันขึ้น ข้างมีก๊อชง กองไว้ มีอยู่วันหนึ่งมีพระเจ้าแผ่นดินเขามาเยี่ยมข้างมาดูข้าง พอมาดูเขาก็บอกว่า เอ ผิดสังเกต มันสะอาดดีจังเลย ดูไม่เหมือนแต่ก่อน เพราะอะไรจึงเป็นอย่างนี้และอำมาตย์เขาก็พูด ตรงๆ เขาบอกว่ามีลูกมอญมาอยู่คนหนึ่ง ลูกมอญคนนี้จะขยันทำความสะอาดบริเวณนี้กวาดขึ้น ข้างไปกองไว้ตั้งมากกอง ไหน เขาบอกว่าขอดูหน้าหน่อยซิ ก็เรียกออกมาเรียกออกมาก็ให้เขา เสร็จแล้วเขาบอกว่าเฮ้ มอญน้อย นี้ เขาถุยน้าลายลงไปนี่ อัฐเก็บเอา แล้วเขาก็เก็บไปล้างอัฐให้ ดี แล้วเขาก็คิดว่าเอาเงินไปซื้อเมล็ดผักกาดดีกว่า ขึ้นข้างเราก็มีแล้ว ก็เลยไป ไปถึงตลาดก็ทำท่าจะ ซื้อเมล็ดผักกาดอัฐหนึ่ง พอเขาได้ยินว่าเงินอัฐหนึ่งคุณค่ามันน้อยไม่รู้จักยับให้อย่างไร ทางมะกะ โทก็บอกว่าเอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ถ้าผมเอานิ้วจุ่มลงไปติดแค่ไหนผมเอาแค่นั้น ในเมื่ออัฐเดียวค่า มันน้อย ก็เลย เอ้า ก็เลยเอานิ้วใส่ปากให้น้ำลายติดแล้วก็นิ้วจุ่มลงไปในเมล็ดผักกาดก็ติดมา

มี ๓ แบบ แบบขเวดากอง เป็นอนันทาวดี มุเตาจะกรอบจะป้อม แบบวัดศาลาแดง
 เจดีย์และเสาส่งเป็นเอกลักษณ์ของวัดมอญ ธงตะขาบแต่เดิมจะสานด้วยไม้ไผ่เป็นโครง
 แล้วเอาหวายมาประกอบ บางครั้งก่อนนั้นจะใช้ทอด้วยผ้า แต่เดี๋ยวนี้ผ้าสำเร็จมีเยอะ
 เป็นรูปตะขาบหัวมนท้ายมน แล้วก็ติดธงริ้วเล็ก ๆ เป็นซี่ไม้ไผ่ บางอันติดมาริ้วเล็กคล้ายขา
 ตะขาบ แล้วข้างใต้แขวนเป็นคล้าย ๆ ตะกร้อ ตรงฐานธงเป็นกลมกลางที่ถักเป็นรูปตะกร้อ เป็น
 ลูก ๆ ต่อมาเสร็จแล้วปลายสุดท้ายก็ผูกด้วยผ้าสี คุโกล ๆ เหมือนตัวตะขาบ ภาษามอญเรียกว่า
 "อรามเคี้ยกี้" การทำธงตะขาบปกติก็ทำเป็นผ้าผืนยาวประมาณ ๓ เมตร ๕๐ กว้าง ๑ เมตร
 ต้องใช้ไม้ไผ่เป็นโครง ปัจจุบันเป็นโลหะโค้ง ๆ ใช้ผ้าคลุมแล้วเย็บคลุมแผ่นสังกะสี หรือแผ่นโลหะ
 ตรงหัวกับท้าย แต่ไม้ไผ่ก็ยังใช้อยู่เขาบอกว่าบริเวณที่เป็นที่ตั้งของเจดีย์ขเวดากอง ในเมืองร่างกุ้ง
 (ซึ่งที่รูปในหนังสือ) เขาบอกว่าเดิมเรียกว่าดอยสิงคุด (คุตต์) คือที่เมืองร่างกุ้งเป็นที่อยู่ของตะขาบ
 ยักษ์ตนหนึ่ง เทียวจับช้างมากินเป็นอาหารอยู่ในบริเวณนั้น คือ ถ้ำนาน ๆ เข้า
 ช้างข้างก็กองใหญ่ขึ้นสูงเต็มบริเวณทั่วไป จนกลายเป็นดอยสิงห์ครุฑ ต่อมาเมื่อมีเจ้าชายต่างแดน
 เป็นพ่อค้าสำเภาเดินทางเข้ามาถึงที่นั่นพบช้างข้างกองสูงเป็นภูเขา จึงจัดแจงคัดเลือกช้าง
 บรรทุกลงเรือสำเภาของตนทั้ง ๗ ลำ ตะขาบยักษ์กลับจากหากินเห็นเงาช้างหายไปก็โกรธ ถือ
 ว่าเจ้าชายพ่อค้าสำเภาขโมยช้างจึงไล่กวาดติดตาม เห็นเรือสำเภาทั้ง ๗ ลำไปโดยเร็ว แต่เรือ
 สำเภาทั้ง ๗ ลำแล่นออกสู่ทะเลและมหาสมุทรแล้ว ขณะที่ตะขาบยักษ์ว่ายติดตามไปที่กลาง
 มหาสมุทรก็มีปูยักษ์ ซึ่งเป็นเจ้าแห่งสมุทรก็โผล่ขึ้นมาจากท้องทะเลอ้าก้ามอันมหึมา คอยคืบ
 หนีบสิ่งที่ลอดผ่านไปกินเป็นอาหาร ขณะที่เรือบรรทุกช้างของเจ้าชายพ่อค้าทั้ง ๗ ลำ แล่นผ่าน
 ไปได้อย่างปลอดภัย ส่วนตะขาบยักษ์นั้นไม่อาจจะผ่านไปได้อีกถูกหนีบจับกิน ตะขาบมันใหญ่
 กว่า เป็นอาหารเสี้ยกลางสมุทรนั้น หลังจากนั้นมาสัสมัพุทธกาลมีตะปูละและภคิยะ พ่อค้า
 ชาวสุวรรณภูมิ ได้เดินทางไปทำมาค้าขายทางมหาสมุทรเนียบ มายังระหว่างอินเดียกับชมพูทวีป
 ได้พบพระพุทธเจ้า เกิดศรัทธาเลื่อมใสปฏิญาณตนเป็นอุบาสกครั้งแรกในพระพุทธศาสนา ตะปูละ
 ละและภคิยะ พ่อค้าเกวียน เดิมเป็นพ่อค้าเกวียน ทั้งสองได้รับราชทานพระเกศธาตุ ผมงจาก
 พระพุทธเจ้าเมื่อกลับมาถึงบ้านเมืองของตนแล้วก็เที่ยวแสวงหาที่ก่อสร้างเจดีย์ บรรจุพระเกศา
 ธาตุนั้น เมื่อพบทำเลของดอยสิงห์ครุฑว่าเหมาะสม จึงเอาสถานที่ดอยสิงห์ครุฑของตะขาบยักษ์
 แต่เดิมนั้นเป็นที่ก่อสร้างเจดีย์บรรจุพระเกศธาตุขึ้น ต่อมาจึงเรียกว่าเจดีย์ขเวดากอง トラบเท่าทุก
 วันนี้เป็นที่มาของธงตะขาบและการสร้างเจดีย์ขเวดากอง จากนั้นมาก็เป็นประเพณี

ผู้ให้ข้อมูลนายหมื่น จักรกลม

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๑๐ หมู่ ๒ ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ราชาริราช

คนมอญเนี่ยผมจะเล่าให้ฟัง โดยมากจะเป็นคนชื่อเยอะ คนเลว ๆ คงจะมีมั้ง ๑๐๐ คนจะมีสักไม่กี่คน ที่คุณจะให้ผมเล่านิทานชาวบ้าน มันมีเยอะแยะผมไม่อยากจะเล่าเพราะมันมีการโกหกมั้ง อย่างเช่นวรรณกรรมก็มีเรื่องจริงอย่างเรื่องราชาริราช มันเกี่ยวกับวรรณกรรมที่เมืองมอญเรานี้คือหมายความว่า สมิงพระรามตัวจริงนี้รูปร่างมากสวยมากแล้วก็ฝีมือเก่งกาจมาก มีอยู่ครั้งหนึ่ง ไม่ว่าจะรบศึกที่ไหนสมิงพระรามแพ้จะไม่มี น้อยครั้งที่สุด เพราะว่าเก่งล้นทัดมาก ช่างม้าก็เก่ง เพลงทวนก็เก่ง มีอยู่ครั้งหนึ่งอันนั้นสุดวิสัยของเขา คือมั่งรายกะยออะวาเนี่ย เป็นลูกของพระเจ้ามณฑลเชียรทอง พระเจ้าแผ่นดินของพม่า เมื่อก่อนเคยเป็นลูกของมอญ เขาเล่ากันนาน พ่อลาวแก่นท้าวเป็นลูกของพระเจ้าราชาริราช หมายความว่า เรื่องที่จะให้ไหว้เมียหน่อย ก่อนจะให้ไหว้เขาจะกัณฑ์มือเขานะ แล้วพันต่อหน้า โอโฮ! นี่มันเลี้ยงไม่ได้ นิ้วมือมันยังกัณฑ์ได้เลย มองพ่อแล้วก็บ้วนทิ้งเลย แล้วร้องเพชฌฆาตบอกว่า ก่อนที่จะประหารชีวิตให้ไปหาพระมูเตา เจดีย์พระมูเตาศักดิ์สิทธิ์มาก เขาก็เอาหัวของเขามูชา บอกว่าพ่อของเขาดังฆ่าเขา เอาหมวกบูชากลับแล้วอธิษฐาน แล้วบอกว่า เมื่อตายจากเมืองมอญเนี่ยให้ไปเกิดเมืองพม่า เพราะตอนนั้นพม่ากับมอญรบกันอยู่เรื่อย เวลาแม่ของเขาแพ้ท้องชอกกินดินกลางใจเมืองหงสาวดี พอเสร็จแล้วก็ให้ไปตัดคอได้ เพชฌฆาตก็จำคำหมัด แล้วก็เอาพระมาลาสวมไปที่หัวขอพ่อลาวแก่นท้าว มันเป็นลูกมันรบที่ไรขอให้มันแพ้ ตอนหลังพม่าอัศจรรย์ของพระเจ้ามณฑลเชียรทองเกิดมีครุฑขึ้นมากเกิดอยากกินดินใจกลางเมืองหงสาวดี เขารู้ทันที่ว่าอ้อไฉนนี้ใช่แล้วก็เลยเข้าไปให้เดียวความสามัคคีความสัมพันธ์ก็เลยให้ไปเอาดินในวัดเจบอดี คือให้ไปเอาในสวนดินเก่า ๆ ที่สวนไปขุดมาแล้วก็ใส่น้ำอบน้ำหอม ใส่ผอบทองไปให้แต่ความจริงแล้วถ้าเป็นดินใจกลางเมืองจะบัลลัยเลย ตอนนั้นมอญกับพม่าจะไม่รบกันพอไฉนเกิดบูบ ชักจะมีอะไรระหองระแหงแล้วทางชายแดนแย่งน้ำมันกันมั่งอะไรกันมั่ง ตอนหลังรบกันไปรบกันมากก็ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ

ก็พอดีสุดท้าย มีอยู่ครั้งหนึ่งรบกันไปไม่รู้กี่ครั้งโดยมากมอญ จะเป็นผู้ชนะพม่ามากในสมัย ราชาริราช พม่ากลัวมากเลยเพราะสมัยนครอินทร์ทหารเอก สมิงพระรามทหารเอกสมิงพ่อเพชร เสนาธิการคนเก่งทั้งนั้น สมิงอั้งวะมังศรี สมิงอะไรเก่ง ๆ ทั้งนั้นเลย พม่านั้นกลัวหวาด ความจริงชนะทุกครั้งเลยโดยมาก มีอยู่ครั้งหนึ่งพอลูกชายเกิดขึ้นมา เกิดรบกันเรื่อยเลยชื่อมังรายกะยอ ฉะวาคคนที่ว่าอธิษฐานเกิดศึกรบกัน ที่นี้สมิงพระรามเก่งจริงอยู่ แต่ข้างตักน้ำมันหลายประกาย มาศตักน้ำมัน ก็ถล่ำเข้าไปในเขตพม่าเลยเข้าไปในเขตพม่าตัวเดียว หมายความว่าตัวเดียวเข้า ทั้งกองทัพ พอดีข้างติดหล่มก็เลยถล่ำก็คงจะสู้ไม่ไหวเพราะคนเป็นพันเป็นหมื่นก็ยอม ท้พมอญ ชับก็ไม่ทันก็เลยยอมให้จับโดยดี พอจับโดยดีก็มาขังคุกไว้ที่เมืองอั้งวะ พระเจ้ามณฑลเกียรติทองขังไว้ ขังจนลืมนเลย ก็เลยกรุงเงินพระเจ้าดำซิงเนี่ยมาขอรบกับพระเจ้ามณฑลเกียรติทองเมืองอั้งวะของพม่า ว่า ให้ทหารตัวต่อตัวรบกัน ถ้าสมมุติว่าเรารบแพ้ จะยกทัพกลับถ้าพม่าแพ้จะยึดเอาเมืองอั้งวะ ที่นี้สมิงพระรามอยู่ในคุกหกปีแล้ว จนเขาลืมแล้วขังเอาไว้ ที่นี้ก็มาทำรบอยู่นั้น พระเจ้า มณฑลเกียรติทองก็ทำไงดี เอาคนในเมืองพม่าใครสามารถที่จะรบกับกำมะนีที่ว่าทหารเอกของจีนได้ ก็เลยยกลูกสาวให้ จะยกให้เป็นมหาอุปราช หมายความว่า ยกเมืองให้ครึ่งเมือง ปรากฏว่าทั้ง เมืองไม่มีใครกล้าสู้เลย ทหารเอกของพม่าก็เลยสมิงพระรามอยู่ในคุคนั้นก็คุยกับผู้คุม ก็พระเจ้า มณฑลเกียรติทอง ยกทัพมาเหนื่อยแล้วให้พักซัก ๗ วัน ความจริงแล้วไม่มีคนรบ ให้หาคนทั้งเมือง พม่าไม่มีใครกล้าสู้ เพราะกำมะนี มีเกราะทั้งตัวเลยไม่มีใครกล้าสู้ รบชนะมาทุกเมืองก็สมิง พระรามได้ยินผู้คุมคุยบอกว่า นี่จะถึงวันที่ ๗ แล้ว ไม่มีใครกล้าสู้รบเลย ต่อไปนี้อั้งวะต้องเป็น เมืองของจีนแล้ว สมิงพระรามก็นึกขึ้นมาว่า เอ ... เราก็ถูกติดคุกอยู่อย่างนี้ หวังจะให้พ้นจาก คุกอย่างหนึ่ง แล้วอีกอย่างถ้าจีนได้เมืองพม่าแล้ว มอญจะไปไหน เจ้าของตัวก็ต้องเสียเมือง อีก ก็เลยพูดกับผู้คุมว่า ไปกลัวอะไรกำมะนี กลัวแต่ทหารที่เป็นเทวดาเหาะได้เท่านั้น ก็เลยผู้ คุมแจ้งเสนาบดี เสนาบดีก็ไปแจ้งพระเจ้ามณฑลเกียรติทอง โอ...ลืมนไปแล้วขังสมิงพระรามเอาไว้ ก็ บอกว่าถ้าเช่นนั้นให้เบิกตัวมาก็จริงหรือ แต่ให้ทำสัญญาสาบานก่อนว่า เจ้าจะรบแทนเราว่าจัน เถอะ บอกว่าจริง แต่จะขอม้าดี ๆ สักตัวหนึ่ง ให้ทหารคั้นมาทั้งเมือง สมิงพระรามไม่ชอบสัก ตัวเดียว ทหารพม่าก็ด่าว่าไอ้มอญนี่หาเรื่องจะกลับเมืองมอญว่าม้าเยอะเยะเคยรบมาแต่ไม่เอา ก็พอดีให้เสนาบดีไปหาม้าในเมืองก็ไปเจอม้าแม่หม้าย ๒ ตัว อีกตัวหนึ่งแม่อีกตัวหนึ่งลูก แต่ลูก เป็นม้าหนุ่มแล้วเวลาจะข้ามคลองลูกกระโดดข้ามคลองได้ แสดงว่าม้าตัวแก่กล้าจึงนำมาให้สมิง พระรามดู ก็จับดูว่า โอ ...ม้าตัวนี้ถูกลักษณะ บอกว่าถ้าได้ม้าดีอย่างนี้ศีรษะกำมะนีไม่ตกถึง ดินเลย พม่าบอกว่าไอ้มอญโกหกไอ้มอญตอแหลยังไม่ทันรบกับมังเลยก็หาว่าหัวจะไม่ตกถึงดิน เลย ก็จริง ๆ ด้วย พอได้ม้ามาขอฝึกม้า ขอทวนม้า ฝึกอยู่ตั้งหลายชั่วโมง จนหายหลับไปเลย

หายหลบไปพระเจ้ามณฑลเชียรทองก็เป็นทุกข์ ว่าเอ...มันจะหนีกลับเมืองพม่าก็บอกว่า อ้อ...มันหนีกลับเมืองไปแล้ว แต่ความจริงมันไม่ได้กลับ เขาฝึกม้าเขาเขาบอกว่ารบได้เขากลับเข้ามาหา เขาบอกว่าถ้าได้ม้าอย่างนี้ถึงเวลารบกันก็รีบกันไปรบกันมา มองดูเขามีเกราะทั้งตัวเลย แล้วดูซิว่าเขาจะทำอย่างไรดี เขามีเกราะถ้ำรบกับเขาเราเสียเปรียบ ก็หาวิธีเป็นอุบายว่า เราจะหาช่องทางที่ไหนบอกกับล้ามว่า เอาอย่างนี้ก่อนที่เราจะตายขอให้รำดาบ ถ้าท่านรำก่อนเราจะรำตาม เรายำท่านต้องรำตามเรานะ ให้เขารำก่อน สมิงพระรามก็รำได้หมดแต่ความจริงก็หาช่องทางที่จะแหง ยกทวนขึ้นมาเปิด โอ...ได้ที่ละห้อยหัวลงมาก็ได้ช่องทาง รบได้ก็รีบกันไปรบกันมามองดูแล้วเขาก็เก่งเราก็เก่งต่างคนต่างไปไม่มีใครแพ้ชนะก็เลยวิ่งแก่งทำเป็นแพ้ คือม้าของเราหนุ่มกว่าก็ลิ่งเกิดดูเวลาเราพาเขาตามทัน เวลาเราเร่งเขาขับไม่ทันแสดงว่าม้าของเขาสู้เราไม่ได้ ม้ามันมีเชื้อไหลออกมารู้ว่าม้าเขาเหนื่อยก็สวนกลับ สมิงพระรามเขาเก่งกว่าพอม้าเขาเหนื่อยก็เพลาทวนเขาตามไม่ได้แล้ว สมิงพระรามก็แหงเข้ารักแร้ พอเขลงมาก็รู้ว่าตรงนี้มีที่เปิดก็ฟันสวนเข้าไปไม่ถึงดินจริง ๆ ก็เอาขอเหล็กกับศิระษะของกำมะนี่เข้ามาหาพระเจ้ามณฑลเชียรทอง บอกว่าได้ศิระษะมาแล้ว พระเจ้ามณฑลเชียรทองบอกว่าคำพูดที่เราให้ไว้ เราจะให้เป็นมหาอุปราชแล้วเขาก็พูดมาสี่คำ ที่ข้าพเจ้าอาสาครั้งนี้มีความปรารถนา ๔ ประการ ข้าพเจ้าต้องถูกพันธนาการตรากตรำลำบากอยู่นานแล้ว หวังจะให้พ้นจากเครื่องจองจำนั้นหนึ่ง จะไว้ฝีมือให้เป็นเกียรติยศสถานหนึ่ง จะให้พระองค์ฆ่าข้าพเจ้า เมื่อพระองค์ไม่ฆ่าข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะกราบบงคมลากลับไปหงสาวดีหนึ่ง อันที่พระองค์จะให้ข้าพเจ้าเป็นมหาอุปราชอันนั้นข้าพเจ้าจะขอถวายคืน พระเจ้ามณฑลเชียรทองทรงพระดำริว่า สมิงพระรามผู้นี้มีเสียที่ที่เกิดเป็นเชื้อชาติทหาร อีกหนึ่งซึ่งมีฝีมือที่เก่งกล้า ไม่มีใครเทียบเลยสมกับเป็นชายชาติวีร ถึงเราจะฆ่าเสียตอนนี้ก็ไม่สมควรเพราะเขาช่วยกู้บ้านเมืองไว้ ยังเสียตายนักก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ถ้าจะส่งกลับไปสงครามระหว่างเรากับราชาริราชก็ยังมีติดพันกันอยู่ ก็เลยสนใจก็เข้าไปหาอัศวมเหสีเราจะทำอย่างไรดี ถ้าเขาจะกลับถ้าไม่ให้เขากลับเขาก็ให้ฆ่า เพราะเป็นหน้าที่ของฉัน ทางเมียก็บอกว่าสมิงพระรามไม่เตอะต้องนึกเสียว่าผู้ชายหนุ่มคู่กับผู้หญิงสาว ให้กินเลี้ยงแล้วเอาพานพระศรีใส่หมากเอาลูกสาวธิดาสวยเอาไปให้สมิงพระราม ดูซิว่าสมิงพระรามจะเอาไหม แสดงว่าหนุ่มสาวมองตาก็รู้ถ้าชอบแต่งงานได้เลย ที่นี้รับปากไว้ว่าจะต้องขอสองอย่าง ถ้ามีศึกราชาริราชเขาจะไม่ออกรบขอถวายตัวตายเลย และห้ามเรียกไล่เชลย ก็เลยอยู่กินกันมามีลูกคนหนึ่งพระเจ้าตารักมากก็เลยเวลาออกว่าราชการก็เอาหลานไปนั่งบนตัก หลานก็ขึ้นไปจับหัวตาเข้าตาก็ลืมเลยเรียกไล่ลูกเชลย ทำไมมึงเก่งอย่างนี้สมิงพระรามนั่งอยู่นั้นก็เลยว่ามีเมืองพม่าแปรปรวนแล้ว คำพูดใช้ไม่ได้แล้ว ถ้าคนอื่นเรียกเชลยจะ

ตัดหัวเจ็ดหัวโคตร แต่ที่ตัวเองเรียกเท่านั้นเองก็เขียนหนังสือสองฉบับ ไว้ที่ห้วนอนฉบับหนึ่ง ดิต
ตัวฉบับหนึ่ง ก็เอามาตัวที่ออกรบเอาอานม้ากลับหงสาวดี ระหว่างที่ไปมีคนไปบอกพระเจ้า
มณฑิยรทองว่า สมิงพระรามหนีไปแล้วก็ให้ทหารห้าร้อยคนตามไป ระหว่างแดนต่อแดนเมือง
มอญกับเมืองพม่า สมิงพระรามก็ยื่นหยุดรอทหารห้าร้อยคนที่ตามไป ในความคิดของเขาฉันมี
เมียที่นั่นลูกก็ฝากไว้ กินข้าวพม่าแล้วยืนบนหลังม้าแล้วใช้ทวนพุ่งไปบนยอดตาล ลูกตาลสุกร่วง
ลงมา อีกมือรับทวนอีกมือรับลูกตาล ลูกตาลหล่นมาหมด ทหารที่รบตกใจนี้ไม่ใช่คน ก็เลยลง
มาจากม้า ก็เอาหนังสือปักไว้ที่ดิน จึงม้าเหยาะเข้าเมืองหงสาวดีไปเลยทั้งพวกห้าร้อยคนนั้นบอก
ว่ากูไม่เอาด้วยแล้ว นี่ไม่ใช่คนมันเป็นเทวดาแล้ว ลูกตาลบนยอดตาลหล่นลงมาหมดก็ทลายก็ไม่รู้
อีกมือรับลูกอีกมือรับทวน ก็เลยเอาหนังสือไปให้พระเจ้ามณฑิยรทอง พระเจ้ามณฑิยรทองก็รู้
ว่าตัวเองผิดไม่พูดให้ใครรู้ ถ้าคนอื่นผิดตัดคอ ก็ไม่พูดให้ใครรู้ ที่เขาหนีก็เพราะคำพูดของเราคน
เดียว

ผู้ให้ข้อมูลนายหมื่น จักรกลม
 อายุ ๖๓ ปี
 ที่อยู่ ๑๐ หมู่ ๒ ต.เชียงรากน้อย
 ๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง กำเนินสามเณรสุนิภุมาร

เกิดในป่าเขาลำเนาไพรเกิดในชนบทบ้านนอกเกิดมาพ่อเขาก็เป็นพราน แม่เขาเป็นด้วย
 ได้มาของสัตว์ป่าก็มาขายตามชนบทแลกทุกสิ่งที่เป็นเงิน วันหนึ่ง อยู่ ๆ มาสามเณรสุนิภุมาร
 อายุ 7 ขวบได้ พ่อเขาไปหาสัตว์ป่าเกิดตายขึ้นมา เหลือแต่แม่คนเดียวแม่ก็บอกว่า ลูกเขี้ยว วิชา
 ของพ่อมีเยอะยิ่งธนูมั่งอะไรมั่งถ้าได้เนื้อมาก็มาขายให้ชาวบ้าน ลูกก็บอกไม่เอาแม่ การทำลาย
 ชีวิตผู้คนมันสร้างความทุกข์เขาย่าไป ทุกข์นี่ดีแล้ว แอบไปคุยกับหลวงพ่อดวงตา ผมอยาก
 บวชเณร หลวงพ่อก็บอกไปขออนุญาตแม่นะ ก็ไปคุยไปปรารภกับแม่ว่าผมอยากบวชเณร เอ็ง
 บวชยังงี้ปล่อยให้แม่อยู่คนเดียว พ่อเองก็ตายแล้ว บวชแล้วมีประโยชน์อะไร นอนแล้วกินกิน
 แล้วนอน ไปหาเงินหาทองมาจุนเจือเองกับแม่สองคน พ่อก็ตายแล้ว แล้ววันหนึ่ง วันหนึ่งลูกก็มา
 วัดเรื่อย ๆ แล้วแม่ก็ตรอมใจ เอ๊ะ.....ลูกกูทำไมถึงเป็นอย่างนี้นะ แล้วไป ๆ มา ๆ สุนิภุมารก็ได้
 บวชเป็นเณรแม่ไม่ให้บวชกับบวช บวชอยู่ที่วัดนั้น แม่ไม่มาหา ก็เพราะโมโหออกป่าหาพงหาฟัน
 ด้วยตรอมใจเกิดสลบขึ้นมาแบบไปชั่วจิตกำเริบโน่นยมบาลก็พาไปโน่นเลยพอดี นี่ผมแกอยู่
 ออกมาร้องห่มร้องไห้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ลูกบวชดีแล้วไปห้ามเขาทำไม เขาบวชแล้ว เขาโยนนาง
 สหารายไปลงกระทะทองแดง ทำกรรมมาพร้อม ๆ กับสามี โยนลงไปก็มีดอกบัวมารองรับสอง
 หน สามหน ไล่พวกเสนาอำมาตย์ที่นรกกราบทูลว่า หัวหน้านายมบาล บอกว่า เอ้..! นางนี้ สลบ
 แล้วไม่เห็นว่าได้ทำบุญอะไร ทำไมหนออันสงส์อะไรถึงโยนเข้ากระทะทองแดงแล้วมีดอกบัวมา
 รองรับ ก็กลับไปพูดใหม่ นี่แกทำอะไรไว้แกถึงได้เป็นอย่างนี้ ฉันไม่ได้ทำอะไร ก็มีเณรฉันองค์
 เดียว ฉันไม่ให้บวชเขาก็หนีไปบวชนี่อันสงส์แบบนั้นนะ บวชเณรเขาดีที่ว่าช่วยคุ้มครองแบบกรรม
 เขาเก่า ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ให้พ้นภัยได้ แล้วถ้าตั้งใจเราให้บวชจะขนาดไหน แล้วคิดดูผู้ทรงปัญญาที่
 นี้พอกลับมาลงกระทะก็ลงไม่ได้เลยตกลงพื้นออกมาหาเณร เณรก็เลยแปลกใจว่า เอ๊ะ...แม่จะ
 มาทุบตีหรือเปล่า เพราะแม่ไม่เคยสุนทรียมาก่อน แม่มีแต่ชวนปานาติปาไม่ดีทั้งนั้น ลูกเณรฉันไป
 ไหน หลวงพ่ออยู่ที่วัดนี้แหละแต่อยู่ตรงไหนไม่รู้ หลวงพ่อบอกคนมาดีหรือมาร้ายก็ไม่ว่า เขาก็
 บอกว่าเขาจะคุยให้ฟัง แล้วเณรเห็นท่าแม่ไม่ทำร้ายรีบบอก หนูอยู่ที่นี่ ก็คุยให้ฟังร้องห่มร้องไห้ ไป
 เจอพ่อเจ้าลำบากให้ช่วยแก่ทุกสไปให้ แม่ไม่ไปที่แม่คิดไว้เมื่อก่อนผิดหมดลูกเขี้ยว เดินทางผิด

รู้เท่าไม่ถึงกรรมพระพุทธเจ้าจุดประกายไฟเราไม่รู้ เราไม่ศึกษาไม่เรียนไม่รู้ไม่ดูไม่จำทำไม่ได้ใช้ไม่เป็นก็เป็นอยู่อย่างนั้น พอเรียนธรรมเทศนาหลวงตาเทศน์ก็เลยบวชขายชีสำเร็จประโยคไปสวรรค์

ผู้ให้ข้อมูล คุณยายสัปประรด ทันการ
อายุ ๘๗ ปี
ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย
๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง คนหาฟัน

คนไปตัดฟันแบกฟันไว้ แล้วมาเจอขโมยสี่คน มันนอนอยู่สี่แยก คนหนึ่งควักลูกตาไป คนหนึ่งตัดมือไป คนหนึ่งตัดตีนไป คนหนึ่งตัดคอไป แล้วตายแล้ว พระพุทธเจ้าไปหาฟันมา หาฟันมาแล้วเจอสี่คน แล้วมาคิดมาเห็นสี่คน บอกว่าใครมาทำกับคนสี่คนนี่หนอ คิดว่าไปบ่นไปบะ ไม่สงสารกันบ้างเลย บ่นอยู่อย่างนั้นสงสารเขา เพราะสี่คนนั้นเป็นอย่างนั้น ฟันก็หนักไม่ได้วางฟัน เลยอยู่บนป่าอย่างนั้น ก็มีเทวดานะสิ ลงมาทำเป็นคนแก่ คนแก่ก็บอกว่ามาเย็นอยู่ทำไม ออ! ใครทำไอ้สี่คนนั้นเล่า ไปตัดมือ ตัดเท้า ตัดหัว ตัดลูกตาไป ฉันสงสารเขา ใครมาทำอย่างนั้นเล่า แล้วทำไมเล่า สงสารเขาหรือ ตาแก่บอกว่าฟันนะเอาลงเสียก่อนสิ มันหนัก พอตาแก่บอกว่ามัน หนัก เออมันก็หนักจริง (หัวเราะ) ตอนตาแก่ยังไม่พูดยังเบาอยู่เลย พอตาแก่พูดก็หนัก แล้วก็ วาง ตาแก่ถามว่าแล้วทำไมเล่า สงสารเขาทำไมเล่า จะให้เขาใหม่เล่า เขาจะได้ฟันขึ้นมา ให้ (ยังกับจะให้เธอ) ให้ลูกตา ให้ตีน ให้มือ ให้หัวที่เขาตัดไปใหม่ ให้ ยั่งยืนคำเดิม ถ้าให้ แล้วเขาจะได้ฟันขึ้นมาสี่คนนั้น แล้วเทวดาที่เป็นคนแก่นั้นนะ ก็ให้เขาแล้วสี่คนก็ฟันขึ้นมา แล้ว คนตัดฟันก็นอนตายแทน ลูกตาก็ไม่มี หัวก็ไม่มี ตีนก็ไม่มี ไม่มีทั้งสี่อย่างนั้นนะ แล้วก็นอน ทางเมียก็อยู่กับแม่ผัว เป็นลูกสะใภ้บ้านนั้น เอ ถึงเวลากลับทำไมไม่กลับ เมียพูด ไปหาฟันหา ต้องทำไมไม่กลับซักทีเกินเวลาที่เคยกลับแล้วนะสิ แล้วเมียก็ไปตาม เพราะเป็นคนเจ้าปัญญาเอา ชาวเขาปลาไปเสร็จ เอาไปให้ผัวกิน ไปตามแล้วเจอ ก็จำได้ก็นอนแทนที่สี่คนนั้น ก็สงสารเพราะ เอาข้าวปลาไปเสร็จไปให้ผัวกินเพราะเกินเวลาแล้วผัวก็จะหิวข้าว ไปเจอเข้าก็ร้องไห้ร้องนม ใครจะ มาทำให้สามี่ฉันอย่างนั้นนะอย่างนั้นอย่างนี้ ที่นี้เทวดาก็ลงมานะสิ ก็บอกว่าทำไมถึงมานั่งร้องไห้ ร้องนม ออ! ใครมาทำกับสามี่ฉันเล่า มาตัดมือ ตัดตีนเอาหัวไป เอาตาไป แล้วเขาบอกว่าเออ ใครนะก็ไม่รู้ แล้วจะให้แทนใหม่ ก็ถามเมียนะจะให้แทนใหม่ตีนมืออะไร ให้แทนเขาจะได้ฟันขึ้นมา แล้วตัวเราก็ต้องนอนตายนะ พอให้เสร็จเทวดาก็ทำให้ฟันทั้งสองคนฟัน

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอี๊ด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ท้าวมาฆะ (ท้าวมัชวาน)

มาฆะหรือท้าวมัชวาน เป็นคนที่มีจิตเมตตา มีที่พักให้ มีน้ำให้ดื่ม มีอาหารให้รับประทาน อยู่มาหนทางตรงไหนที่มันเป็นหลุม ถากกลางทางให้เป็นบ่อก็ใส่ดินให้มันเสมอกัน ตรงไหนมีกิ่งไม้ขวางก็ตัด ทำอย่างนี้อยู่ตั้งนาน มีเพื่อนมาถามว่านี่เธอทำทางไปตรงไหน ซึ่งตอนนั้นพระพุทธรูปเจ้า ยังไม่เกิด เขาก็ตอบว่า อ้อ ! เราทำทางไปสวรรค์ต่างหาก เราทำด้วยคนไม่ได้หรือไง มาฆะก็บอกว่าได้สิ เข้ามาๆ ลูกน้องเขามี ๓๓ คน ก็เลยไม่ใช่ทำเป็นกิโลทำเป็นสิบกิโล ที่นี่ ผู้ใหญ่บ้านที่นั่นก็คิดว่าจะทำเลยหน้าเขา ก็คิดว่าเอาละตีมัน ก็เลยไปฟ้องพระราชาว่ามีโจร ๓๓ คน ปล้นชาวบ้านอยู่ แต่ความจริงเขาทำแต่ความดีทั้งนั้น มีน้ำให้ดื่ม มีบ้านให้พัก ก็เลย พระราชาไม่พิจารณาถึงสิ่งๆ โดยให้คนทั้ง ๓๓ คนนอนแล้วให้ช่างเหยียบ มาฆะหัวหน้าเป็นคนที่ฉลาดก็บอกลูกน้องว่าอย่าไปโกรธช่างให้แม่เมตตาให้ไปช่างก็ไม่เหยียบ พอช่างไม่เหยียบก็ให้เอาถุงคลุมไว้ช่างก็ไม่เหยียบอีก พระราชาก็บอกว่าเราไม่ได้ให้ที่อยู่กับพวกเจ้า ไม่ให้ความสุขกับพวกเจ้า หรือ ถึงได้เป็นโจรปล้นเขา เราไม่ได้เป็นโจรปล้น เราจะทำทางไปสวรรค์ต่างหาก ผู้ใหญ่บ้านมีงาจะหาปลาามาแก้มเหล้า ท้าวมาฆะเลยจับผู้ใหญ่บ้านมาเป็นลูกน้องเลย คนคนนี้เมื่อสิ้นชีวิตไป ชื่อว่า ท้าวมาฆะหรือท้าวมัชวาน คนนี้มีทั้งหมด ๗ ชื่อ คือ ท้าวมัชวาน ท้าวภัสสะ พระอิน แก้วเทวราช ท้าวภูษี และช่าง พระเจ้าแผ่นดินก็ยกให้เลย ที่มีช่างชื่อเอราวัณ ที่นี้มีความเจ้าชู้มีเมีย ๔ คน คือสุนันทา สุวิตรา สุชาดา สุทพา ทั้งสามคนระหว่างที่มีชีวิตเขาจะทำบุญมาก ผัวทำอย่างไร ก็ทำ เช่นสร้างบ่อน้ำ สร้างศาลา ปลูกดอกไม้ แต่สุชาดาไม่ทำเพราะคิดว่าผัวทำไปแล้วเลยไม่ทำ ๓ คนเมื่อสิ้นชีวิต มาฆะก็ไปอยู่ดุสิต ๓ คนก็ไปอยู่ด้วย แต่สุชาดาไม่ได้ไปต้องเกิดเป็นนกกกระยางขาว พอตายไปก็เป็นนกกกระยางขาวแล้วก็ส่ง ๓ คนมาคอยดูแลนกกกระยางว่าจะกินปลาหรือไม่ พระอินทร์ก็แปลงลงไปว่าจะต้องให้รักษาศีลห้า ก็ถามสามคนว่าอยู่บนโน้นแล้วให้ตนเป็นนกกกระยาง ให้พาไปบนโน้นก่อน พอเห็นแล้วก็บอกว่าสวย และโดนแซวว่าทำไมเมียท่านถึงคอยาว ท้าวสักกะก็พาลงมาแล้วถามว่าอยากขึ้นไปไหม นางก็ตอบว่าอยาก ก็เลยให้ศีลห้ากับนก และก็แปลงเป็นปลาคอยมา กระยางจับมันแล้วก็ปล่อย อยู่ๆมาก็ตายเพราะไม่ได้กินอะไร ตายมาก็เกิดเป็นลูกช่างปั้นหม้อ

พระอินทร์ก็แปลงลงมาค้าขายพิกแพ่ง และตอนหลังก็เกิดมาเป็นลูกอสูร ก็มีการเสียดังพงมาลัย
เลือกคู่ อสูรหนุ่มเยอะแยะไม่เอา พระอินทร์แปลงลงมาเป็นอสูรแก่ๆในฝูงของหนุ่มๆ และสุชาดา
มีความสุขมากใครๆก็ชอบ เวลาเลือกคู่ ก็ไปคล้องมาลัยให้อสูรแก่

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรากน้อย

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง เศรษฐีมีทรัพย์มาก

เศรษฐีมีทรัพย์สมบัติ ๘๐ โกฏิ แต่งงานกับแฟนมีทรัพย์สมบัติอีก ๘๐ โกฏิ แต่งงานกัน แล้วพวกนักเลงเหล้าก็มาล้อมหน้าล้อมหลังมาให้ลองเหล้า ก็เกิดการติดเหล้าแล้วก็จ้างคนตรี จ้างนางรำ มาตบรางวัลเงินที่มีก็หมดไป ของตัวหมดไป ของเมียก็หมดไป ต้องไปขอกทานเขา นักร้อง นักรำนักเต้นมาก็ตบรางวัลให้ เงินก็หมดเพราะขาดสติ ก็เลยไปขอกทานที่วัดพระธาตุ วันที่ พระพุทธเจ้าประทับ พระพุทธเจ้าก็แยมพระโอบุชู้ แยมพระโอบุชู้จะต้องมีเรื่องอะไร พระพุทธเจ้า ถ้าแยมก็จะมีเรื่องทุกครั้ง พระภิกษุสงฆ์ ก็ถามมีเหตุอันใดหรือ พระพุทธเจ้าที่พระองค์แยมพระโอบุชู้ เศรษฐีคนนี้ถ้าออกบวชตอนที่มียศ ๘๐ โกฏิจะได้เป็นพระอรหันต์เลย หมดกิลส ถ้าของตัวหมดทรัพย์ของแฟนยังมีอยู่จะได้เป็นพระอริยเจ้าหรือพระโสดาบัน ตอนนั้นหมดทุกอย่างแล้ว พระพุทธเจ้าก็บอกว่าพวกคนเขลาไม่ประพฤติพรหมจรรย์ ไม่ได้ตรัสในยามหนุ่มสาวยอมชบเซาเหมือนนกกระเรียนแก่ หมายความว่า นกกระเรียนแก่บินไม่ไหว เดินไม่ไหว หนองน้ำใกล้ๆก็ไปไม่ได้ต้องตายอยู่กับที่เท่านั้นเอง

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรากน้อย

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง องคุลีมาล

องคุลีมาลตามหลักแล้วองคุลีมาลเป็นคนดีมาก ไม่มีใครเทียบได้เลย ทำให้มีคนเกลียด เพราะเป็นคนดีที่สุด ไม่มีใครดีเกิน ในเมืองดักศิลาเดิมเขามีชื่อว่า อหิงสะกะกุมาร หมายความว่า เขาเกิดมาอาวุธเป็นแสงสว่างทั้งหมด พ่อเป็นพรหมณ์ก็คิดว่าลูกของเขาเกิดมาต้องเป็นโจร ก็มีคนบอกว่าเมื่อคืนไม่ได้หลับได้นอนเลยมีอาวุธสว่างหมดทั้งวังเลย และจะมีอะไรเกิดขึ้น เขาถาม อาจารย์นั้นบอกว่าไม่ได้เป็นคิดหรือ ลูกเราเกิดมาเมื่อคืนนี้เอง ทำไมเป็นอย่างนั้นเล่า ต่อไปจะเป็นโจรด้วยจะให้ทำอย่างไร ก็บอกว่าให้ฆ่าเสียจะเป็นโจรอย่างไร เป็นโจรแบบไหน จะเป็นโจร ปล้นบ้านหรือเป็นโจรปล้นเอาเมือง ไม่ใช่โจรปล้นโจรโจรธรรมดา โจรฆ่าคน อย่าฆ่าจะให้รางวัลอีก จะให้เบี้ยเลี้ยง อย่ายุทำลายเขา ไม่ให้ฆ่าพ่อให้ฆ่าลูกเสียเพราะต่อไปจะเป็นโจรเขารู้ด้วย ก็เลยตั้งชื่อว่าอหิงสะกะกุมาร เพื่อให้เป็นมงคลหมายถึงผู้ที่ไม่เบียดเบียนใคร พอโตขึ้นมา ก็ให้ไปเรียนวิชาในสถานที่ต่างๆ พออาจารย์สอนก็มีสติปัญญาดีให้อะไรก็รับได้หมดเลย อาจารย์ถ่ายทอดอะไรได้หมดเลย อาจารย์ลูกศิษย์อื่นๆ เขาเห็นก็อิจฉาเพราะเขาปรนนิบัติอาจารย์ดี อาจารย์จะล้างหน้าก็เตรียมน้ำให้ ลูกศิษย์ก็อิจฉาริษยา ก็ให้บอกว่าเป็นชู้กับเมียเขา เป็นชู้กับเมีย อาจารย์ อาจารย์ก็ไม่เชื่อคนง่าย ก็บอกว่าไม่จริงไม่เชื่อคนๆนี้เป็นคนดี อาจารย์ผู้หนึ่งเบียดลูกศิษย์อันธพาลฉิบหายไม่ใช่หรือ เชื่อกฎหมายที่นอกใจถึงความพินาศแล้วหมายความว่าตนเองมีชู้แล้วมาใส่ความผัว อาจารย์ก็คิดว่าถ้าเราฆ่าเสียจะมีลูกศิษย์ที่ไหนมาเรียนกับเรา อย่าย่างนั้นเลยก็บอกว่า วิชาเราก็ให้ไปหมดแล้วมีแต่วิชาเดียวเท่านั้นแหละคือวิชาดำดินได้ เหาะได้ ต้องเอา นิ้วมนุษย์มา ๑,๐๐๐ นิ้ว ใครจะให้ได้นอกจากฆ่าแล้ว เอานิ้วมา ในความคิดของกุมารอหิงสะกะกุมารมีความดีอยู่ และบอกอาจารย์ว่าอหิงสะกะกุมารเขาไม่เบียดเบียนใคร ทำอย่างนั้นไม่ได้ อาจารย์บอกว่าถ้าอย่างนั้นกูก็ไม่ให้วิชาเอง แต่จริงๆแล้วไม่มีวิชา เพราะหลอกฆ่าทางอ้อม ถ้าฆ่าเองก็ไม่มีใครมาเรียนด้วย เมื่อดังนั้นเจอใครก็ฆ่าจนเหลืออีกนิ้วหนึ่งพอบอกว่าเขาจะฆ่าแล้วนะ แม่บอกว่าให้ไปจับลูกมา พอบอกว่าลูกแกไปเอง ข้าไม่เอาด้วยหรือ แม่ก็เลยไปเองถึงฆ่ามานับไม่ถ้วนพระเจ้าแผ่นดินก็เลยให้ไปจับมาฆ่าก็เลยไปหาพระพุทธเจ้าๆเมื่อเห็นว่าแม่จะต้องไปลำบาก

ก็ได้ยินเสียงว่า องคุลีมาล ชาติอีกนิ้วเดียวที่ว่า ๑,๐๐๐ นั้นจริงๆมันกว่าแล้ว เอาไม้ในโพรงไม้หนัก
กามันคาบไปข้างนำมาร้อยไว้ได้ ๙๙๙ นิ้วแล้ว พอแม่ไปก็เข้าซ้าย พระพุทธเจ้าก็เลยเข้าไปโปรด
พอเห็นพระพุทธเจ้าก็วิ่งกวอดเลย ยังไม่ทันถึงแม่ ถ้าฆ่าแม่ต้องตกรอกเวจี พระพุทธเจ้าก็เดินไป
เรื่อยๆ เพราะอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ องคุลีมาลก็บอกว่าธรรมดากวอดใครไม่เคยพลาดเลย ตาม
พระพุทธเจ้าไม่ทัน น้ำมูกน้ำลายไหลด้วยความเหนื่อยก็ร้องว่า สมณะท่านจงหยุดก่อน พุทธเจ้าก็
บอกว่า ตถาคตหยุดแล้วแต่ท่านยังไม่หยุด เท่านั้นเองหาว่าพระพุทธเจ้าโกหก พระพุทธเจ้าไม่ได้
เดินแต่แผ่นดินมันไหลเองก็ตำหาว่าพระไม่พูดความจริง ท่านบอกว่าเป็นเขาหยุดทำกรรมชั่วไป ที่
ท่านทำความชั่วต้องตกรอกอีก เท่านั้นเององคุลีมาลข้างดาบทิ้งเลย เข้าไปกราบพระพุทธเจ้าและ
นึกถึงความบ้ำระห่ำฆ่าคนเลยขอพระพุทธเจ้าบวช พระองค์ก็มองว่าคนที่จะได้เอานิภิกขุชั้นหรือได้
บวชนั้นจะต้องมีเครื่องอัฐบริวารครบ ๘ อย่าง คือ บาตร จีวร สบง ประคตเอว สังฆาฏิ กาน้ำ
มีดโกน เข็ม เพราะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งจะไม่ใช่พระ เดินตามพระพุทธเจ้ามาพระเจ้า
แผ่นดินมาถึงจะจับใจฆ่า พระพุทธเจ้ามีมานแก้วทำให้ไม่เห็นองคุลีมาล พระพุทธเจ้าถามว่าจะ
ไปไหน ก็บอกว่าจะไปจับใจองคุลีมาลฆ่า พระพุทธเจ้าก็ถามว่าถ้าเขาบวชเป็นพระแล้ว
มหาบพิตรจะฆ่าหรือ ถ้าเป็นพระจะถวายข้าว คนนี้สมัยหนึ่งข้างตักน้ำมันยังกลัวจนหางลิบและก็มี
บารมีมาก ตอนนั้นพระเจ้าแผ่นดินกำลังจะแพ้ประชาชน พระมเหสีมัลลิกาบอกว่าจะมานอนก่าย
หน้าผากทำไม เราเป็นพระเจ้าแผ่นดินให้เอาช่าง ๕๐๐ ตัวเอาไปถวายพระ ข้างมันขาดอยู่ตัวหนึ่ง
มันตักน้ำมันนั่นแหละให้องคุลีมาล ก็เลยนำไปใส่บาตร

ผู้ให้ข้อมูลนางสาวสะอาด ธาวาสน

อายุ ๗๘ ปี

ที่อยู่ ๕๓/๒ ต. กระแซง

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่ององค์ลีมัล

องค์ลีมัลเป็นโจรในป่า มาเจอกับพระพุทธองค์ เมื่อก่อนนี้พระพุทธองค์ยังไม่เป็นพระพุทธเจ้า เป็นคนธรรมดา เป็นพระนี่นะ ท่านเดินไป แล้วก็เดินไป ๆ แล้วก็ใจขององค์ลีมัลก็อยู่ในป่า ฆ่ามาแล้ว ๙๙ คนอีกคนหนึ่งก็ได้เต็มร้อย ถ้าได้เต็มร้อยก็จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ทีนี้มีแม่อยู่คนเดียว นอกนั้นก็ฆ่า ฆ่าแล้วก็ตัดเอานิ้วมาห้อยคอได้ ๙๙ แต่ก็คิดว่าผู้หญิงอีกคนจะไปเอาที่ไหน นอกจากแม่ พระพุทธเจ้าท่านรู้เพราะท่านมีญาณ ท่านก็ไปดักองค์ลีมัล บอกว่า เราจะหยุดแล้ว แล้วท่านทำไมไม่หยุดละ องค์ลีมัลก็บอก หยุดได้ยังไง ท่านก็เดินเราก็ดูมั่งสิ ท่านยังเดินเราหยุดแล้ว ก็พูดกันไปพูดกันมาก็ขอบวชในพระพุทธศาสนา พระองค์ก็บวชให้ก็มีบทพาทุทฺธนะขององค์ลีมัล

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง

ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง พระสังกัจจายณ์

พระสังกัจจายเป็นพระมหาเถระ เป็นพระอรหันต์ที่พระพุทธเจ้าบวชให้ซึ่งแต่ละคนจะเก่งไม่เหมือนกัน บางคนเก่งด้านปัญญา บางคนเก่งทางอิทธิฤทธิ์ พระสังกัจจายจะมีรูปสวยแต่มีดำหนิ ตรงที่ต่ำกว่าพระพุทธเจ้าแค่ ๔ นิ้วเท่านั้นเอง แต่ถ้ามองไกลๆจะเหมือนพระพุทธเจ้าเลย เวลาเดินมาใครไม่รู้จะยกมือไหว้เลย เพราะคิดว่าพระพุทธเจ้ามาทักทาย คิดว่าพระพุทธเจ้า และพวกผู้หญิงจะชอบมีสาวๆติดกันเกรียวเลย ท่านก็อธิษฐานตัวให้ใหญ่ขึ้นมา ตอนหลังจะสูงมากทำตัวเองให้อัปลักษณ์เพื่อไม่ให้คนชอบผู้หญิงก็ติด ใครๆก็ชอบมาทางไหนก็มีคนยกมือไหว้ แต่ความจริงพระมหากัจจาย เนี่ยมีผิวเหลืองเหมือนทองคำเลย มีอยู่ครั้งหนึ่ง โสเลยะเป็นลูกของเศรษฐีคนหนึ่งเขาลงไปเล่นน้ำกับเพื่อนๆในคฤหาสน์ โสเลยะ นั้นเป็นคนที่มีการยาแล้ว มีบุตร ๒ คน เวลาลงไปเล่นน้ำแล้ว ขึ้นมาจากน้ำโดยที่ลูกไม่รู้ก็เห็นพระสังกัจจายผ่านมาจากนั้นพอดี ทางที่ผ่านมาพื้นมันเป็นหลุมเป็นบ่อ เวลาฝนตกน้ำมันขังท่านกลัวจิวรจะเปื้อนเขาก็ยกจิวรขึ้นมาและความจริงแล้ว เจตนาท่านไม่มีอะไร โสเลยะมีใจเป็นอกุศล ไปคิดในสิ่งที่ไม่ควรคิด ไปคิดต่ำๆ บอกว่า พระองค์นี้เป็นเมียเราก็จะดี คิดแค่นั้นเองความเป็นเพศชายหายไปหมดเลย เพศหญิงก็มาปกคลุมหมดทั้งตัวเลย สวยด้วย พอรู้ตัวว่าตนเองเป็นอย่างนั้นก็หนีจากเพื่อนเข้าไปในป่า เพื่อนที่อาบน้ำก็ขึ้นมา คิดว่าเพื่อนจมน้ำตายก็ทำบุญสงไปให้ แต่ความจริงเป็นผู้หญิงเดินเข้าป่าไป มีคนไปรับไปเมืองที่เป็นลูกจ้างแต่ ๗ วัน นายให้เป็นเมียนายเพราะมีความสวยด้วย ได้ลูกอีก ๒ คน อยู่กินมากก็มีความเจ็บช้ำน้ำใจ พอดีใจที่พวกที่อาบน้ำด้วยกันไปค้าขายที่เมืองนั้นพอดี ก็เลยตัวเองจำเพื่อนได้ แต่เพื่อนจำไม่ได้ ก็เลยเล่าให้ฟังว่าตัวเองชื่อ โสเลยะก็เล่าให้ฟังอย่างนั้น พระสังกัจจายท่านเชื่อเพราะว่าท่านเป็นพระอรหันต์ ก็วางแผนนิมนต์ให้ท่านมาฉันข้าวบ้านนั้น ก็เล่าให้ท่านฟังว่าคนๆนี้แต่เดิมเป็นผู้ชายและไปคิดอกุศลกับท่านและก็กลายเป็นผู้หญิง ผัวของตัวเองก็บอกว่าให้อยู่เลี้ยงลูกด้วยกันก็บอกว่าเรื่องอย่างนี้ไม่เคยมีในโลก เพราะกลับไปบวชให้ช่วยเลี้ยงลูก ๒ คน ตอนหลังกลับไปบวชเป็นพระ คนเขาก็ถามกันลั่นเลยว่าจริงหรือที่แรกเป็นผู้ชายมีลูก ๒ คน จริง แล้วก็

เป็นหญิงมีลูก ๒ คนจริง แล้วถามต่อไปว่าแล้วรักลูกคนไหนมากกว่ากันเขาก็บอกว่ารักลูกที่ตน
คลอดออกมา เพราะว่าเป็นแม่เจ็บทนมัโหวเลยหนีเข้าป่ามาพบพระอรหันต์ๆก็ไม่รักแล้วและหาว่า
เป็นดังนั้นก็มาฟังพระพุทธเจ้า พระโสดยะปราชิก ไม่รักใครแล้วเป็นพระโสดยะเป็นพระอรหันต์

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๒๑/๑ม๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงวาน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง พระมหากัสสปะ

พระมหากัสสปะเก่งทางด้านธุดงค์ ๑๓ ข้อ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของพระพุทธเจ้าในการทำสังคายนา เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว มีอยู่ครั้งหนึ่งพระมหากัสสปะ ไปเมืองๆหนึ่ง มีพระฤๅษีเดินมาเอาดอกไม้สวรรค์มาบูชาใหญ่ เขาก็ถามว่าท่านผ่านมาทางนี้เห็นพระพุทธรูปของเราหรือไม่ โอ้! ท่านสมณโคตมนิพพานไปแล้ว กัสสปะไม่ใช่ปุถุชนจึงไม่แสดงอาการ พระฉันนะก็บอกว่าพระพุทธเจ้านิพพานเสียก็ดี เดียวก็จะพบกับความจริงแล้ว

ผู้ให้ข้อมูล คุณยายสัปประรด ทันการ
 อายุ ๘๗ ปี
 ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย
 ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง พระมหาชนก

ที่กับน้องจะแย่งเมืองกันก็มีเมียที่กำลังท้องอยู่ คนพี่ก็แพ้คนน้องแล้วตั้งเมียไว้ว่าถ้าธิดาขวามันล้มให้หนีไป ที่นี้พ่อล้มเมียก็หนีไป เมียก็ท้องแก่ก็เอาหมวกแทนผ้าห่อเอาเงินเอาทองไปด้วยน้องทางผัวก็เอาเมืองไปพอธิดาขวามันก็ออกเดินทางไปเลย หมวกก็ขาดๆ เสื้อก็ขาดๆ กระดาษก็ขาด ผัวก็ถูกน้องฆ่าตายโดยการรบกันแย่งสมบัติกัน โดยเดินทางไปไม่มีใครรู้เพราะมีหมวกขาดๆ เสื้อขาดๆ ก็ถามกันว่าจะไปไหนกันหนา จะเดินอยู่คนเดียววะ จะไปเมืองจำปาถ้าเดินไปอย่างนี้เมื่อไหร่จะถึงละ ท้องก็แก่ ไปขึ้นรถฉันทสิ ฉันทจะไปส่งให้ ขึ้นไม่ไหวจะ ท้องก็แก่ เนี่ยเป็นบุญของท่านมหาชนกแท้ๆ พอไปอยู่บ้านเขาเขาก็ดูแลอย่างดี แล้วก็คลอดลูกออกมาเป็นชาย ตั้งชื่อว่ามหาชนก พอโตขึ้นก็ถูกล้อเลียนว่า ลูกพ่อไม่มี คนไม่มีพ่อก็มาบอกแม่ว่าโดนล้อว่าพ่อไม่มี แม่ไม่เล่าพ่อไปเล่นชนะเขาก็โดนว่าอีกว่าลูกพ่อไม่มี ก็ถามแม่ว่าถ้าเขาว่าพ่อไม่มีมันจริงไหม ถ้าไม่เล่าให้ฟังจะกัตนมแม่ให้ขาด แม่ก็ว่าแล้วน้ำตาไหลเลยเพราะคิดถึงพ่อเขา เพราะพ่อเขาตายไปแล้ว แล้วก็บอกว่าแม่ต้องเล่าให้ฉันฟังนะแม่นะ พอโตขึ้นก็ลาแม่จะไปเมืองพ่อ แล้วก็โตขึ้นจะไปเมืองพ่อ แม่อย่าไปเลย อย่าไปเลยลูกเอ๋ยอย่าไปเลย แม่บอกไม่ให้ลูกไป ลูกอยากไปก็ลาแล้วลาอีกแล้วก็ไป ก็ไปทางเรือแล้วเรือก็เกิดล่ม เพราะคลื่นแรงบ้างก็เกาะเสากระโดงก็ตกน้ำ มหาชนกก็เกาะเสากระโดงไว้และเรือก็จม ก็กระโดดลงน้ำและว่ายน้ำไปในน้ำอยู่นั้นแหละ เพื่อให้ถึงเมืองที่จะไปก็มีนางฟ้ามาถามว่านี่ มาว่ายน้ำอยู่ทำไมเล่า นางฟ้าถาม อ้อ! ก็ว่ายน้ำลี้ภัยเมืองมันจม นางฟ้าก็ถามว่ารักฉันไหมถ้ารักเขาจะได้รับไปด้วย มหาชนกก็บอกว่าฉันรักใคร่ไม่ได้หรือฉันถือศีลห้าอยู่แล้วก็ถ้าว่ายน้ำอยู่อย่างนี้เมื่อไหร่จะถึงฝั่งซักทีเล่า แล้วนางฟ้าก็ทำให้มหาชนกหลับแล้วเอาไว้ในป่าใกล้เมืองที่น้ำชายอยู่ วันนั้นเป็นวันที่น้ำชายเขาป่วยลูกน้ำชายก็เป็นสาวก็ให้หาคนที่หาคนเป็นเจ้าเมืองแทนพ่อเขา ก็จะหาคนที่ไหนมาครองเมืองนี้ ก็ให้ทหารปล่อยราชรถไปรับคนตีๆ มาครองเมืองซึ่งเป็นเมืองของพ่อมหาชนกเพราะ น้ำชายก็ตายไปแล้ว

ผู้ให้ข้อมูล นายจุก หีบพร

อายุ ๗๖ ปี

ที่อยู่ ๗๖/๑๙ ม. ๒ ต. สามโคก

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ไกล่เกลือกินต่าง

มีพ่อค้าไปขายของก็ไปพักอยู่ที่บ้านช่างหม้อ แล้วพระพุทธรองค์ก็เดินทางไป ไปที่บ้านช่างหม้อก็หยุดพัก บ้านช่างหม้อเขามีอะไรต่อมิอะไรอย่างที่เขาเผาปั้นขาย พระพุทธรองค์ก็สนทนารวมกับคนโน้นคนนี้ พ่อค้าก็ต่างคนต่างไป พ่อค้าเขาก็เดินไป ก็ไปถามเจอปะพุทธรองค์ใหม่ คนแถวโน้นคนเดินป่าเขาไม่มีรถเหมือนเดี๋ยวนี้ออก เขาเดินป่ากัน เขาก็ถามว่าเมื่อคืนนี้ท่านพักที่ไหน เขาก็บอกว่าพักอยู่บ้านช่างหม้อ เขาก็บอกว่า อ้าว!...เมื่อคืนพระพุทธรองค์ก็อยู่ที่นั่นก็พักอยู่ที่นั่น เขาพูดกันก็ไม่เห็นกัน ไกล่เกลือกินต่าง นอนอยู่ด้วยกันกับพระพุทธรองค์แต่ไม่รู้เรื่อง

ผู้ให้ข้อมูลนางสาวสะอาด ธาวาสน

อายุ ๓๘ ปี

ที่อยู่ ๔๓/๒ ต. กระแซง

๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง เวสสันดร

พระเวสสันดรอยู่ในเมือง มีช้างเอราวัณ ออกไปข้างนอกใจ พวกนี้พวกคนโกง มันบอกบ้านมันทำน่าน้ำไม่มีฝนไม่ตก เขาบอกว่าถ้าได้ช้างไปจะมีน้ำก็ส่งสารให้เขาไป ประทานช้างเขาไป ที่นี้ลูกสองคน ตัวกับเมีย แม่กับลูกสองคน ตัวผู้ชายชื่อพ่อชาติ แม่ก็อุ้มแม่กัณหา ผู้หญิงสองคนก็เดินไปในป่าเดิน ๆ ไป อีตาสุกเมียเขาเป็นคนสวย ที่นี้ก็อีตาสุกไปขอกทาน ขอมาก็มาฝากไว้บ้านแม่ผู้หญิงไว้ พออยู่ไปอยู่มาพอแม่ผู้หญิงลุ่มจมหมดเนื้อหมดตัวก็เลยยกลูกสาวนี้ให้อีตาสุกขอกทาน ไปขอกทานคำไหนกินอนนั้น นอนกับพวกกฐี ที่นี้ก็รู้ข่าวว่าพระเวสสันดรใจดีก็ไปขอลูกสาวขอลูกชายมาเป็นทาส เอาไปทำข้าทั้งแม่กัณหาพ่อชาติ นางมัทรีไปป่าไปหาผลไม้มากรวดน้ำให้ด้วยนางมัทรีกลับมาถามหาลูกก็ไม่รู้ลูกไปไหน ที่นี้ก็ร้องไห้จนสลบ ที่นี้พระเวสสันดรก็บอกว่าให้ทานเขาไปแล้ว ให้ทานตาสุกไปแล้ว เรามีลูกสองคนก็ให้ทานเขาไป ให้ทานช้างไปแล้ว หวังผลประโยชน์ข้างหน้า แล้วซุกก็เป็นกรรมของมัน พาสองกุมารมาเดินไปเดินมาอย่างไรก็ไม่รู้พามาเข้าเมืองปุ่ย่า พอปุ่ย่าเห็นก็ไถ่โทษออกมา ก็ถามว่าพ่อกับแม่อยู่ที่ไหน อยู่ที่เขาวงกตก็ไปรับกลับมาพอลกลับมาสำเร็จมรรคผลเป็นพระพุทธเจ้าในชาติสุดท้าย

ผู้ให้ข้อมูลนายหมื่น จักรกลม

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๑๐ หมู่ ๒ ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง พระเทวทัต

พ่อแม่เป็นครูคนแรกเป็นปฐมนิยบุคคล เป็นครูคนแรกที่ทำให้ความกระจ่าง ครูคนแรกคือ พ่อแม่ของเราอยู่ที่ครัวเรือน เขาจะสอนเรียกหนึ่งสองสาม สอนเรียกพ่อเรียกแม่ ครูคนแรก เราควรแก่การสักการะบูชาจากผู้ที่เราบูชาปฐมนิยานังปฐนียา การบูชาคนที่ควรบูชาในนิทานชาดก เช่น คบคนพาลในนิทานเทวทัต คนพาลแม้แต่พระพุทธเจ้ายังตำหนิว่า เพราะอะไร พระพุทธเจ้าสิ้นอาสวะกิเลสแล้ว เทวทัตยังไปขอรุ่นขอนี้ พระพุทธเจ้าบอกไม่ดีเทวทัตก็อยากโด่งดัง ยังอยู่ในกิเลสโลกวิสัยยังไม่สิ้นอาสวะกิเลส ไปๆ มาๆ ไปอยู่ไหนรู้ไหม อเวจีเป็นที่ตั้งโน่น อเวจีรกโน่น แต่เขากลับตัวได้ทันนะ เขายังบูชาด้วยกระดูกและสีละ เขาให้พระพุทธเจ้าจะถึง อยู่แล้ว ก็บอกพระพุทธเจ้า โน่น เทวทัตจะมาถึงแล้วนะ พระพุทธเจ้าบอกตามมาก็ไม่ถึง พระพุทธเจ้าบอกต้องมาให้ถึง พอถึงมีสระน้ำพอมมาถึงก็ต้องวางเปลลง เขาจะทำความสะอาด ก่อนจะมารรณิกก็แยกออกมาที่ดูกลงไปเลย คำพระพุทธเจ้าพูดคำไหนคำนั้น แม้สุตะพุทธะ เป็นพ่อตาหรือเป็นลุง สมัยก่อนสาकยวงศ์ทั้งนั้น เขาแต่งงานที่อื่นเดีย สากยวงศ์กษัตริย์แต่งกษัตริย์ สามัญกับกษัตริย์แต่งงานไม่ได้ เขาถ้อยศถิอศักดิ์กัน เป็นลุงเขาสุตะพุทธะ วันหนึ่งพระพุทธเจ้า ไปบิณฑบาตมีคนกราบไหว้พระพุทธเจ้ามากนัก เขาเป็นกษัตริย์แท้ ๆ คนยัง...วันหลังให้เอา ทหารมากันไว้เลย เครื่องดื่มน้ำจันท์ ก็พวกเหล่านี้แหละเผอิทธิพลศักดา พระพุทธเจ้าก็เดินไป ก็ไม่มีทางไป ให้ลูกศิษย์บอกว่าขอทางให้พระพุทธเจ้าเดิน เขาจะนั่งตรงนี้เป็นยังไง เพราะถือว่า เขาเป็นกษัตริย์ หรือเป็นลุงของพระพุทธเจ้าด้วย เป็นพ่อตาด้วย เขาไม่ให้ไปพระพุทธเจ้าก็ไม่ พูดว่าอะไร ยืนเฉยพิจารณาว่า คนพาลเป็นอย่างนี้เองนะ เขายืมพระสรवल เขาส่งหน่วยจารกรรมหน่วยสายสืบออกดูสิ หลานเราพูดอะไรกับพระอานนท์ พระอานนท์ก็ถามพระองค์ท่านว่า ที่ยืมพระสรवलออกมาณะ เขายืมออกมาเป็นแสงแวบออกมาแล้ว ยืมอีกนิดหนึ่งแล้วบอกว่า อีกเจ็ดวันข้างหน้าสุตะพุทธะธรณีจะดูดที่เนประกะโด ที่ปราสาทของลุง พอได้ข่าวอย่างนั้นด้วยความ เป็นขัตติยกษัตริย์ หลานเราพูดอย่างนั้นมันจะเท็จจริงขนาดไหน เขาก็จ้างคนไปที่ประตูที่คน

ออกมาเนี่ยเอาคนร่างกายแข็งแรงออกมาเลย เข้ายถ้ำออกมาไม่พูดถึงเลย เขาจะดูว่าที่
พระพุทธเจ้าพูดออกมานั้น ๗ วัน ธรณีจะดูดตรงนี้จริงไหม จะถือว่าพระพุทธเจ้าพูดไม่จริงจัง
จะไม่มีความคิดดีสิทธิ เขาเตรียมคนไปเขานอนอยู่บนปราสาทไม่ยอมลงมาหอรอก พอถึงวันที่
เจ็ด ชั่วโมงนาที่นั้น ก็มีน้ำตัวหนึ่งมาของโปรดร้องขึ้นมาโดยไม่รู้สาเหตุ ร้องจืดจืด เรียกร้าก ๆ
ใครก็ห้ามไม่อยู่ประตูก็เปิดเองเขาก็ออกมาเลย ไข้คนที่เฝ้าไม่ให้ออกมาเขาก็ผลักออกมาเลย ดุสิ
กรรมตรงนั้น เวลานั้น แผ่นดินก็แยกเป็นวงออกมาเลย สุตพระพุทธะก็บอกว่า เออหลานข้านี้เก่ง
เหมือนกัน ไม่ใช่พยากรณ์ธรรมดา คือพระพุทธเจ้าไม่เห็นก็ได้เห็น เปิดโลกทั้งร้อยแปดประการ
อันนั้นคำพระพุทธเจ้าถือว่าเป็นผู้สิ้นอาสวะกิเลสแล้ว คำพูดยังศักดิ์สิทธิ์ นิทานชาดกนั้นไม่ใช่ว่า
ตั้งขึ้นมาเองมาผสมผสานกัน

ผู้ให้ข้อมูล นายอูย หนีบพร

อายุ ๗๖ ปี

ที่อยู่ ๗๖/๑๙ ม. ๒ ต. สามโคก

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ราษฎรประมาท

พระราษฎรประมาททงนงตัวว่า ตนเองร่างกายใหญ่กว่าพระจันทร์ ใหญ่กว่าพระอาทิตย์ ใหญ่กว่าอะไรทั้งนั้น อยากจะไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ด้วยความเกรงจะไปบังพระพุทธเจ้า ก็ลี้เล่ไม่กล้าเข้าคนอื่นเขาเข้าไปหมด เทวดาก็เข้าไป ตนเองใหญ่กว่าพระพุทธเจ้า เข้าไปหาพระพุทธเจ้า ด้วยความเกรงว่าจะไปบังพระพุทธเจ้า กลัวด้วยความกลัวว่าจะโดนจะเป็นบาป พระพุทธเจ้าก็นิ่งเฉย ๆ ในที่สุดก็ยอมเข้าไปหาพระพุทธเจ้า พอเข้าไปหาพระพุทธเจ้าเงยหน้า พอเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าไม่ใช่อย่างนั้น ก็เลยเอ่ยคำว่า “ตัสสะ” ออกมามีเทวดา มีพรหม “นะโม” คือพรหม จึงมีคำสวด

ผู้ให้ข้อมูลนายหมื่น จักรกลม

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๑๐ หมู่ ๒ ต.เซียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่องขโมยถือศีล

มาตาปิตุพทั้ง การบำรุงบิดามารดาคนถ้าขาดอันนี้พระพุทธรเจ้าบอกว่าจะไม่เจริญ ทำอะไรก็ไม่เจริญมีเงินเป็นแสนเป็นล้าน ชื่ออเมริกาชื่อลาวชื่อประเทศไทยก็ไม่มีคนอะไร เพราะไม่เป็นคนกตัญญูก็ถือว่าไม่ใช่คน ถือเป็นมนุษย์ธรรมดาเป็นสัตว์โลก คนต้องมีศีลห้า คนมีกับถือศีล มีคนหนึ่งวันนั้นเดินไปตามป่าไปพบปัจเจกพุทธผู้ทรงศีล สง่างามลองไปคุยกับเขา สิ เอ...พระเดชพระคุณเจ้ามีอะไรประจำตัวอยู่ ฉันไม่มีอะไรนะเพียงแต่ ลด ละ เลิก แล้ว ลิ่นอาสวะกิเลส ถ้ากระผมจะทำตามทำได้มั๊ย ทำได้ แต่ก่อนอื่นต้องเอาศีลห้าก่อน เขาบอกว่าศีลห้ามีอะไรมั๊ย ปานาห้ามฆ่าสัตว์ อุ้วไม่ได้ครบผมเลี้ยงลูกเลี้ยงเมียตั้งสองคนผมไปหาอาหารการกินทอดแหไม่ต้องถือแล้วอทินนาละ อทินนาลักทรงลักทรัพย์ก็ไม่ได้ครบ ผมก็เปลอ คนเปลอผมก็เอา แล้ววากะละ งามได้ครบเมียผมมีผมไม่สนใจลูกเมียผม ตกลงศีลทั้งห้าได้องค์เดียวได้แต่ กามะ มุสาก็ไม่เอา สุราก็ไม่เอา เขาบอกว่าเขาต้องใช้ประโยชน์ระหว่างที่จะละกิจ ก็ตกลงห้าข้อ ได้อันเดียว คือกามะ ไปลักบ้านเศรษฐี บ้านเศรษฐีเขาคัดดอกไว้ อายุ ๑๗ - ๑๘ ไปเอาเงินเขา ไม่มีเงินใช้ก็ให้ลูกสาวไปทำเมียทำอะไรก็แล้วแต่ สมัยก่อนความเจริญยังไม่ป่าเถื่อนมากนัก เอาลูกเอาเมียไปอยู่บ้านเล็ก ๆ แต่ก็คิดถึง เออ ...ได้ผัวแก่ ๆ อายุ ๘๐ - ๘๐ ก็คัดดอกนาน ๆ ก็มาเห็นหน้า วันนั้นขึ้นมา ขโมยไอ้ที่แหละขโมยศีลห้าเหลือศีลเดียวนี้แหละ เหลือกามะ มันก็ขึ้นไปบนบ้าน ขึ้นไปที่ไอ้ที่ผู้หญิงคนนั้นอายุ ๑๕ - ๑๖ อยู่บนบ้านเขาเอามาคัดดอกไว้ อู๊! มีขโมย ขโมยทำไมเป็นหนุ่มรูปหล่ออย่างนี้ กล้ามเนืกก้ามหนา หน้าตาคมคาย ก็นอนพยายามหลีกตา ดูมันก็คั่นโน่นคั่นนี่ คั่นอะไรทั้งหมดที่มันจะเอาได้ติดไม้ติดมือไป มันจะลักมันถือศีลมา ผู้หญิงก็ตำรายาสาไถ แก้วผ้าแก้วนมันก็ไม่สนใจ เอ... ไม่ได้เรื่องแล้ว ถ้าจะคุยกัน แล้วก็จับมืออ๊ก อู๊! ก็ฉันทขโมยสิ เฮ้! คุณจะขโมยสิ่งของอะไรไม่ว่าแกต้องทำอะไรในสิ่งที่ต้องการ ฉันททำไม่ได้ฉันทถือศีลกามะ ระหว่างนั้นผัวตาแก่ก็มาก็เถียงกันในห้อง ผัวก็ฟังว่าใครอยู่ในห้อง เป็นชู้กับเมียเราหรือเปล่า ต้องการให้มันทำกามะมั๊ยไม่ยอมทำ มันบอกฉันทถือศีลทำไมได้ อย่างอื่นทำได้หมด ระหว่างเถียงกันนั้นผู้หญิงไม่รู้จะทำอย่างไรมันก็ร้องขโมย ๆ ตาแก่ก็เปิดประตู

ออกมาตาแก่บอกไม่ต้องร้องแล้ว ฉันฟังอยู่นานแล้วขโมยก็หนีไม่ทันจับได้คาหนังคาเขา ฉันขโมยของของแกแต่ฉันไม่ได้ทำอะไรเมียแกนะ เขามาแค้นฉันฉันก็ไม่ทำ เพราะฉันถือศีลกาเม ถ้าฉันของที่ลักแกเอาไปให้หมดเลย เห็นไหมการถือศีลมีวิรัตจรรยาข้อเดียวยังหลุดพ้นมาได้เห็นไหม ให้มีความจริงใจ ฉันคนเราถ้าไม่มีศีลมีสัจย์เป็นคนไม่ได้ โดยความสัจย์และความกตัญญูทเวทีแม่พิอ่อนเป็นแม่เราต้องกตัญญูทเวที เจ็บไข้ได้ป่วยมีอาหารการกินที่จะจุนเจือเขาแบ่งจ่ายให้ ในยามเจ็บไข้ได้ป่วย พี่อ่อนไม่ใช่แม่เราเราทเวทีได้ไหม แล้วตอนนี้พี่อ่อนไม่สบายฉันควรทำอย่างไร ก็เราตบสนองเมื่อเราเดินได้ ที่นี้ความกตัญญูเหมือนกัน ไม่มีมีความกตัญญูไม่ได้ ในชุมชนไหนจึงหมด ไม่เอื้อเพื่ออาหารให้แกงมาสองตุ๊กก็เล็กไม่มี ไปด่าทอสิคนกันความเจริญคนขาดความกตัญญู คนต้องมีความกตัญญูรู้คุณของบุคคลอื่นถึงอยู่กันได้ เห็นอกเห็นใจต้องมีความประนีประนอมใจยกฐานะใจให้สูงขึ้น ต้องแก้ที่ใจทั้งนั้นครับ ของทุกอย่างถ้าใจดีจะอย่างไรอยู่ที่ไหนก็ดี ยืนก็ยิ้มนั่งก็ยิ้ม คนพยากรณ์คนนี้ไม่ตีมาแล้วคือทะเลาะกับคนที่บ้านมา พอถามบอกถามทำไม ทั้ง ๆ ที่เราถามดี ๆ ไปไหนมาอารมณ์ของเขาเสียแล้ว แล้วบางวันเขาอารมณ์ดีมายิ้มจำ เห็นไหมใจเป็นที่ตั้งใจเป็นนายบังคับกาย วาจา ให้แกลงออกไป เมื่อวาจาไม่ดีก็พูดทะเลาะกันเลย ตบตีกันทั้งหมด บ้านเมืองรบราฆ่าฟัน ไม่ว่าแขกมอญ ฮินดูฮินดู ไม่ว่ามอญว่าไทยไม่ดีกว่ากัน อยู่ที่ใจ ถ้าใจไม่ดีไม่ว่ามอญว่าไทยว่ามอญทำไม่ดีจริง แขกดีไม่จริง ฝรั่งเศสเห็นมีทุกที่ทั้งนั้น มีอยู่ครั้งหนึ่ง เคยอ่านหนังสือพิมพ์นักการเมืองพูดว่าเขาจะไม่ทิ้ง..... อะไรน่าอะไร...ที่ที่ไม่ใช่เมืองนี้ ชื่อเมืองก็ไม่ใช่เมืองชัตตัม อีกเมืองหนึ่งที่แพ้ไป โยนน้ำมันหมูดีกว่า นักการเมืองพูดกัน พวกแขกใต้ ๕ จังหวัดมันฮือขึ้นมา ฮ่องลาวมันไม่น่าแกลงขึ้นมา บางคนไปเป็นพระเดินไปไหนต่อไหนพระเจ้าสร้างมาตั้งที่พื้นปี ตั้งแต่สมัยอโศกมหาราชอยู่ไม่ได้ครับกรรมมาทันตา เมื่อเราไม่นับถือก็อย่าไปลบหลู่ คนจะถือเมืองแขกอะไรก็ไม่ว่าผมก็ไม่ว่าศาสนาคุณไม่ดี คุณถือคุณเลือกมาสิ จะกินแกงส้มแกงผัก ผัดเปิดผัดไก่ ศาสนาพุทธสอนว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เรานับถือ กัลยาณกาสิ กัลยาณัง ปาปกาสิปาปะกัง ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว บาลีว่าแน่นอน ลองเถอะคนเราว่าแหม ฉันนี่นะบาปไม่ได้ทำเลยคุณ ทำไมมันมาสนองฉันไม่ได้เรื่องเลย มีลูกมีเต้าแก่เรสุมบ้าสูบผีนฉันสอนให้ตี สตุ้งสตางค์ก็ให้ นี่ถ้าถือ ถ้าสอนจริง ๆ มันจะเป็นอย่างนี้ถือว่ากรรมเก่า พุทธเจ้าทรงสอนว่าชาตินี้เขาไม่ได้เกิดชาติเดียว เกิดมาตั้งร้อยชาติกรรมมันตามมาทันนะ มันมีอยู่ ๒ อย่าง คือ ดี กับ ไม่ได้ดี ที่บาปกับบุญนะถ้าบุญมันตามมาก่อน จะอยู่อย่างไรก็ช่างอธิบดีก็ดีเป็นราชินีเลย ถ้าบาปตามมาทันเป็นอะไรก็ช่างเป็นราชินีก็หมดเลย ต้องมหันต์ มันมีอยู่ ๒ อย่าง ใครจะโผล่มาก่อนเขาเกิดมาบุญก็รู้ว่ากรรมมีจริง บาปมีจริง

ดีและช่วยอย่างไรก็สร้างความดีกลับข้าง ดีชั่วอยู่ในมุ้ง ยุงก็อยู่ในมุ้ง บุญเป็นเกาะกำบัง คนไป
ไหนมาไหนก็.....กรรมเก่าก็ตามมา เมื่อก่อนนี้ตำรวจค้าไม้ตำรวจก็ได้ทำอะไรทั้งนั้นคำนวณแล้ว
ได้กำไร ๕๐ หมื่นก็ไม่เหลือ

ผู้ให้ข้อมูล คุณยายสัปประรด ทันทการ

อายุ ๘๗ ปี

ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง หมา

มีเศรษฐีคนหนึ่งมีเกวียน เขาเอาหนังมาทำเอาเกวียนมาผูกกับหนัง ก็มีหมามากินไป เขาก็บอกกับคนใช้ว่า เห็นหมาก็ฆ่าเสียให้หมดนะ มันไปกินหนังเกวียนเข้าไป ก็เลยไปฆ่าหมาของ พระพุทธเจ้า หมาก็หายไปหายไป แล้วพระพุทธเจ้าก็บอกว่า ทำไมไปฆ่าหมาอย่างนั้นเล่า เขา บอกว่าหมานั้นกินหนังเกวียนเขาไป เขาบอกว่า เอ ลูกน้องฉันไม่ได้กินนี้ ทำไมมาฆ่าลูกน้อง ฉันเนี่ย อ้าวก็มันกินหนังเกวียนฉันไป ยังงั้นก็เอาดีตามประวัติสิ เอาหมาไหนที่กินชื่อออกมาสิ ว่าหนังมีหรือไม่มี พระพุทธเจ้าก็บอก พอลูกน้องชื่อออกมาแล้วก็ไม่มีหนัง หมาของเศรษฐีนั่นเอง แผละกินแล้วชื่อออกมามีหนังของเกวียนออกมา ทำให้เศรษฐีเสียหน้าต้องแพ้เขา เพราะหมาเขา ไม่ได้กินก็ไปฆ่าหมาเขา ของเขาเองกินไป

ผู้ให้ข้อมูล คุณยายสัปประรด ทันทการ

อายุ ๘๗ ปี

ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่องสุวรรณสาม

สุวรรณสามแม่เขาชะชาติก่อนเป็นหมอไปรักษาเขาพอยแล้ว เขาไม่ให้ตั้งคั้นะไม่ให้ตั้งค้ เขาหายแล้วทำไมไม่ให้ตั้งค้ก็มีสองคนตายยาย ใส่ยาให้มันตาบอดซะแล้วเขาก็ใส่ยาให้เขาตาบอด แล้วเขาก็เกิดมาเป็นบิดามารดาของสุวรรณสามแล้วเกิดมาชาติหน้าเป็นบิดามารดาของสุวรรณสาม ตอนสุวรรณสามก็ตอนลูกเขาเล็ก ๆ อยู่ เขาก็ออกไปหาให้ลูกกินออกไป วันนั้นฝนมันตกก็ไปแอบกันสองคนยายตาอยู่ตรงต้นไม้มีงูอยู่ตรงนั้นก็จกถูกที่ตาบอดทั้งสองคนเลย ทั้งตายแล้วก็กลับไปไม่ได้ร้องไห้กันอยู่สองคนยายตาเพราะฝนก็ตก ส่วนลูกสุวรรณสามก็อยู่ที่บ้าน เอ...ถึงเวลาพ่อแม่เราจะกลับมาแล้วบ้านนี้ยังไม่กลับมา จะเป็นอย่างไรหน่าจะทำอย่างไรดีแล้วก็ออกตามออกตามแม่ทั้งพ่อ ร้องเรียกแม่ ๆ พ่อ ๆ ทั้งสองก็ได้ยินเหมือนเสียงลูกของเรานะและก็ดีใจมาก ก็บอกว่าลูกแม่อยู่ตรงนี้ แม่กลับไม่ได้แม่ตาไม่เห็น แล้วลูกก็วิ่งมาไปจูแม่กับพ่อกลับบ้าน กลับบ้านจะทำอย่างไรตาไม่เห็นพ่อแม่ก็ไปหาอะไรไม่ได้แล้ว ลูกก็รับอาสาไปหาให้พ่อแม่ก็ต้องอยู่กับบ้านนะสิ ลูกก็ไปหาผลไม้มีมากมายก็แบกกลับมาบ้านไม่ไหว เอาเพื่อนกวางไปเอามาไม่ไหวก็ให้เพื่อนแบกมาให้ เอากวางไปเป็นเพื่อนแล้วก็ทำอยู่อย่างนั้นนะ เลี้ยงดูพ่อแม่โดยเอากวางไปเป็นเพื่อนก็มีอยู่วันหนึ่งก็ไปถูกพรานนะจะยิงกวางเลยยิงไปถูกสุวรรณสามแล้วสุวรรณสามก็ร้องขึ้นมา โอ๊ย ! ใครช่างจะยิงฉันเล่าฉันต้องเลี้ยงดูพ่อแม่ แม่ฉันก็ตาไม่เห็นพ่อฉันก็ตาไม่เห็น พรานก็ได้ยินก็วิ่งเข้ามาอุ้มเลย เอาละเป็นอย่างไรแม่ก็ตาไม่เห็นพ่อก็ตาไม่เห็น อ้าว ! ฉันรับอาสาจะไปดูพ่อแม่ให้ สุวรรณสามก็เลยสิ้นใจเลย พรานก็จะไปเลี้ยงพ่อแม่พอบถึงบ้านแม่ก็บอกว่า โอ๊ย ! ลูกฉันถึงเวลากลับบ้านทำไมยังไม่กลับ เป็นอย่างไรน้อ เขาก็บ่นอยู่อย่างนั้น แม่ลูกมาแล้วพรานก็ร้องบอก โอ๊ย ! ไม่ใช่เสียงลูกฉันนี่ ไม่ใช่ที่เดินมานี่ก็ไม่ใช่เสียงตีนลูกฉันนี่ ไซ้แม่ทำไมจำฉันไม่ได้ พรานก็ประหลาดไปประหลาดมาเขาก็รู้ว่าไม่ใช่ ก็ร้องให้ร้องห่มร้องอยู่อย่างนั้นนะสิ แม่ก็ร้องให้พรานก็อดไม่ได้ก็เลยเล่าให้ฟังว่า ลูกเมื่อนั้นตายไปแล้ว ฉันไปยิงกวางแล้วไปถูกลูกแม่ตาย ฉันก็เลยรับอาสาเลี้ยงแม่อย่าไปทุกข์เลย ฉันจะแทนสุวรรณสามฉันรับรอง ไม่เอา แม่บอกไม่เอา ฉันอยากจะกอดลูกฉัน ลูกฉันตายอยู่ที่ไหนเล่าฉันอยากจะไปเห็นลูกฉัน พรานก็เลยพาไปพามาหาลูกพามาหาศพลูก แล้วก็อุ้มลูกแล้วก็ร้องให้ร้องห่มกับลูก แล้วพระอินทร์ก็ลงมาทำเป็นคนแก่ คน

แกก็เดินมา มาร้องให้ทำไมละยาย ตายายลูกคนนะ โอ๊ย ! ลูกฉันนะตายลูกฉันจะต้องเลี้ยงฉันนี้ ลูกฉันตายใครจะมาเลี้ยงฉันกันเล่า ก็เลยเล่าให้คนแก่ฟัง ก็เล่าประวัติมาคนแก่เขาก็บอกเขานะมี ยาย ฉันจะทำให้พินได้ยานี้จะเอาเห็นก็จะใส่ให้ตาเห็น ใส่คนตายให้พินได้แล้วให้เลือกเอาอย่าง หนึ่งลิวจะเอาอะไร จะเอาตาเห็นหรือจะเอาให้ลูกพินได้ แล้วให้เลือกเอาอย่างหนึ่งลิวจะเอาอะไร จะเอาตาเห็นหรือจะเอาให้ลูกพิน จะเอาอย่างไร คนแกก็พูดคำเดียวว่าอยากจะเห็นลูกพินนี่คือ คำพูดคำเดียวเพราะเขาเป็นคนมีปัญญา อยากเห็นลูกพินก็ได้ทั้งสองอย่าง ตาก็เห็นลูกก็พิน เพราะเขาเป็นคนเจ้าปัญญาเลยได้ทั้งสองอย่าง ลูกก็พินตาก็เห็น

ผู้ให้ข้อมูล คุณยายสีปประรด ทั้นการ
 อายุ ๘๗ ปี
 ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย
 ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง สุวรรณสาม

สุวรรณสามแม่เขาชาติก่อนเป็นหมอไปรักษาเขาพอยแล้วเขาไม่ให้ตั้งค์ ไม่ให้ตั้งค์พอยแล้วทำไมไม่ให้ตั้งค์ก็มีสองคนตายใส่ยาให้มันตาบอดซะแล้วก็ใส่ยาให้เขาตาบอดแล้วเขาก็เกิดมาเป็นบิดมารดาของสุวรรณสามแล้วเกิดมาชาติหน้าบิดมารดาของสุวรรณสามตอนสุวรรณสามตอนนั้นลูกเขายังเล็กๆอยู่เขาก็ออกไปหาให้ลูกกิน ออกป่าไปวันนั้นฝนมันตกก็ไปแอบกันสองคนตายอยู่ตรงต้นไม้มีงูอยู่ตรงนั้นก็จกถูกตาบอดทั้งสองคนเลยทั้งตายแล้วก็กลับไปไม่ได้ ร้องให้กันอยู่สองคนยายตาฝนก็ตกหนักส่วนลูกสุวรรณสามก็ร้องอยู่ที่บ้าน เอ! ถึงเวลาพ่อแม่เราจะกลับ จะกลับมาแล้วปานนี้ยังไม่กลับมาจะเป็นอย่างไรหน่า จะทำอย่างไรดี ก็เลยออกตามแม่กับพ่อ ก็ร้องเรียกแม่ๆ พ่อๆ ทั้งสองก็ได้ยิน เหมือนเสียงลูกของเรานะแล้วก็ดีใจมากก็บอกว่า ลูกแม่อยู่ตรงนี้แม่กลับไม่ได้แม่ตาไม่เห็นแล้วลูกก็วิ่งมาไปจุงแม่กลับพ่อกลับบ้าน กลับบ้านจะทำอย่างไรตาไม่เห็นพ่อแม่ก็ไปหาอะไรไม่ได้แล้ว ลูกก็รับอาสาไปหาให้ พ่อแม่ก็ต้องอยู่กับบ้านนะซิลูกก็ไปหาผลไม้มีมากมายก็แบกกลับมาบ้านไม่ไหวเอาเพื่อนกวางไป เอามาไม่ไหวก็ให้เพื่อนเอามาให้เอากวางไปเป็นเพื่อนแล้วก็ทำอยู่อย่างนั้น เลี้ยงดูพ่อแม่โดยเอากวางไปเป็นเพื่อนทุกครั้ง ก็มีอยู่วันหนึ่งไปถูกพรานจะยิงกวางเลยยิงไปถูกสุวรรณสามแล้วสุวรรณสามก็ร้องขึ้นมา โอ้ย! ใครนะช่างมายิงฉันเล่า ฉันต้องเลี้ยงดูพ่อแม่ แม่ฉันก็ตาไม่เห็น พ่อฉันก็ตาไม่เห็น ร้องแอยู่อย่างนั้นพรานได้ยินก็วิ่งเข้ามาอ้อมเลยเอาละเป็นอย่างไร แม่ก็ตาไม่เห็นพ่อก็ตาไม่เห็นฉันรับอาสาจะไปดูพ่อแม่ให้ สุวรรณสามก็เลยสิ้นใจพรานก็จะไปเลี้ยงพ่อแม่พอลูกถึงบ้านแม่ก็บอกว่า โอ้ย! ลูกฉันถึงเวลากลับบ้านทำไมยังไม่กลับเป็นอย่างไรหนอ เขาก็บ่นอยู่อย่างนั้น แม่.. ลูกมาแล้ว ลูกมาแล้ว พรานก็ร้องบอก โอ้ย! ไม่ใช่เสียงลูกฉันไม่ใช่ ที่เดินมานี้ก็ไม่ใช่เสียงตีนลูกฉันนี้ ไช้ นี่แม่ทำไมจำฉันไม่ได้พรานก็ประหลาด ประหลาดไป ประหลาดมา เขารู้ว่าไม่ใช่ก็ร้องให้ร้องห่ม ร้องอยู่อย่างนั้นพรานก็อดไม่ได้เลยเล่าให้ฟังว่าลูกแม่ตายไปแล้วฉันจะไปยิงกวางแล้วไปถูกเขาเข้าลูกแม่ตายแล้วฉันก็เลยรับอาสาเลี้ยงแม่อย่าไปทุกข์เลยฉันจะแทนสุวรรณสาม รับรอง ไม่เอาแม่บอกไม่เอา ฉันอยากเจอลูกฉัน ลูกฉันตายอยู่ที่ไหนเล่า ฉันอยากไปเห็นลูกฉันพรานก็เลยพาไป พามาหาลูก พามาหาศพลูก แล้วก็

อุ้มลูกแล้วก็ร้องไห้ร้องห่มกับลูก แล้วพระอินทร์ก็ลงมา มาทำเป็นคนแก่ คนแก่ก็เดินมามาร้องไห้
ทำไมละยาย โอ๊ย! ลูกฉันนะตายลูกฉันจะต้องเลี้ยงดูฉัน นี่ลูกฉันตายใครจะมาเลี้ยงดูฉันแล้วก็เล่า
ให้คนแก่นั้นฟัง แล้วก็เล่าประวัติมาคนแก่เขาก็บอกว่าเขานะมียาจะทำให้ฟื้นได้ยานี้จะเอาเห็นก็จะ
ใส่ให้ตาเห็นใส่คนตายให้ฟื้นได้แล้วให้เลือกเอาอย่างหนึ่งซึ่งจะเอาอย่างไรจะเอาตาเห็นหรือจะเอา
ให้ลูกฟื้น จะเอาอย่างไรแล้วเขาก็พูดคำเดียวว่าฉันอยากจะเห็นลูกฟื้น นี่คือคำพูดคำเดียวเพราะ
เขาเป็นคนมีปัญญาอยากเห็นลูกฟื้นก็จะได้ทั้งสองอย่างตากก็เห็นลูกก็ฟื้น

ผู้ให้ข้อมูลนายวีรวัฒน์ วงศ์ศุภไทย

อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ ๕ ม. ๓ ต.บางกระบือ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง โศกพญากราย

พญากรายท่านเป็นพระมอญ อยู่เมืองมอญ หนีพม่ามากับน้องสาว ก็รอนแรมมาในป่า เรื่อยเก็บลูกไม้ลูกอะไรกินมาเรื่อย แล้วก็มีมิดได้อยู่เล่มหนึ่ง เวลานั้นตอนกลางคืนนอนกับน้อง แต่ว่าเอามิดได้คืนซะเพราะกลัวจะอาบัติ เครื่องครัดมาก รอนแรมมาเป็นเดือน ๆ จนผมเผ้ายาว พอเดินถึงวัดสิงห์ท่านบอกว่าเป็นพระชาวมอญ ที่บ้านสามโคกที่อยู่วัดสิงห์บอกว่าพระอะไรมากับผู้หญิง คงจะอาบัติแล้วละ ก็ไม่ยอมรับและไม่เชื่อว่าเป็นพระจริงเพราะผมเผ้ายาว ท่านก็เล่าให้ฟัง เดินทางมามีมิดโกนไม่มี ท่านก็บอกไม่เป็นไร ถ้ารับท่านจะทำอธิษฐาน เพราะว่าท่านเคร่งมาก เอามิดได้โยนลงไป พอโยนมิดได้ก็ลอย ก็ชาวบ้านก็ต่างดีใจมารับเป็นสมภารวัดสิงห์ เป็นเจ้าอาวาสวัดสิงห์เลย ท่านบอกท่านชื่อพญากราย อยู่เมืองมอญก็เป็นพญาอยู่ มานี้ก็เรียกพญากราย เมื่อมอญอพยพมาครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๕๘ มอญอพยพมาประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยก็โปรดให้มอญมาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่สามโคก และแบ่งให้ไปอยู่ปากเกร็ดบ้าง พอถึงเดือน ๑๑ รัชกาลที่ ๒ ก็เสด็จมาทางน้ำ ทางชลมารคมาเยี่ยมเยียนชาวมอญที่บ้านสามโคก พระยาพิทักษ์ทวยหาญก็สร้างพลับพลาขึ้นฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา เยื้อง ๆ กับวัดสิงห์หน่อย สร้างพลับพลาขึ้นเพื่อรับเสด็จ พอพระพุทธเลิศหล้านภาลัยขึ้นพลับพลา แล้วก็ม็พวกราชชาวมอญมาขึ้น ขณะนั้นเป็นวันออกพรรษาด้วย มีการทำบุญกัน เอิกเกริก พวกราชชาวมอญต่างก็มารับเสด็จกันเป็นแถว ก็ไม่มีอะไรออกมาถวายก็มีดอกบัว ก็ถือดอกบัวมาถวายคนละสามดอก พอมาถึงก็ทูลเกล้าถวายในหลวงรัชกาลที่ ๒ ที่นี้มีดอกบัวมาขึ้นทุกคน พระพุทธเลิศหล้านภาลัยก็ส่งส้อมมองไป ขณะนั้นมันหน้าน้ำ เดือน ๑๑ ออกพรรษาหน้าน้ำ น้ำเต็มฝั่งบัวออกดอกออกฝักบานสะพรั่ง ท่านก็มอง ใ้โฮ มีบัวเยอะฉะนั้นท่านก็เลยรับเอาดอกบัวรับไว้ พระองค์ก็พระราชทานนามให้ใหม่ว่า ปทุมธานี สุนทรภู์ท่านจารึกเป็นกลอนว่า

“ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า

พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี

ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี

ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว"

แล้วในวันนั้นพระพุทธเลิศหล้าก็ถวายพระแท่นบรรทมของท่านที่พระยาพิทักษ์ทวยหาญมารับเสด็จ
พระพุทธเลิศหล้าก็ถวายให้พญากวางเลย เวลานี้พระแท่นบรรทมก็อยู่ที่วัดสิงห์
และโกศพญากวาง พอท่านมรณภาพชาวเมืองทำศพเสร็จแล้วก็สร้างโกฏิไว้ให้ โกศใหญ่
ก็จบเพียงแค่นี้

นางยูรี เกาะอ้อม

อายุ ๕๑ ปี

ที่อยู่ ๒๒๖ ม.๙ บ้านบางเตย

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นางสงกรานต์

เป็นประเพณี ข้าวแช่เป็นอาหารของมอญ ไทยไม่มีข้าวแช่พระพรหมเทวดาพรหมพระพรหมเขามีฤทธิ์ เขามี ๔ หน้า ๔ กร เทวดาทั้งหลายก็คุยกันและทายปรีศนา เนื้อฟ้ามี่ฟ้า ทายปรีศนา บอกว่าถ้าใครทายไม่ถูกจะถูกตัดหัวตัวเองทำสัญญา ถ้าทายถูกเขาไม่ฆ่าเพราะเทวดาองค์นี้บอกว่าไม่ได้เสียศักดิ์ศรี เขาสั่งลูกเขา ๗ คน หัวเขาอย่าให้ตกดิน ตัดแล้วให้พานรองรับ ถ้าตกถึงดินมนุษย์ต้องตายหมดเป็นไฟบรรลัยกัลป์ เขาก็รับไว้ครบปีเขาจะมีการเชิญพระพรหมมากินข้าวแช่ เพราะว่าถ้าขึ้นก็มีฝน ถ้าขึ้นก็มีลม ก็ทำนายกัน ถ้าถึงจักรก็จะมีลมถึอปีนก็จะฆ่ากัน ถ้าถึอดาบก็จะฟัน แหงกันเขาก็สร้างศาลเพียงตา ของพระพรหม

ผู้ให้ข้อมูลนายวีรวัฒน์ วงศ์ศุภไทย

อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ ๕ ม. ๓ ต.บางกระบือ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่องพระสิวลี

ในสมัยพระพุทธกาลมีชายยากจนคนหนึ่งเก็บรวงผึ้งได้ จะนำไปขายแลกอาหารกิน แต่เมื่อชาวเมืองรู้จักจะซื้อเพื่อนำไปถวายพระพุทธเจ้า เขาก็ไม่ขาย แต่ขอร่วมทำบุญถวายทาน และให้ชาวเมืองทั้งหลายได้มีส่วนในบุญกุศลนั้นด้วย ชาตภาพต่อมาเขาได้เกิดเป็นพระราชาได้ออกบวชและสำเร็จพระอรหันต์มีชื่อว่าพระสิวลี ผู้เป็นเลิศในเรื่องผู้มีลาภ

ผู้ให้ข้อมูลนายวีรวัฒน์ วงศ์ศุภไทย

อายุ ๕๓ ปี

ที่อยู่ ๕ ม. ๓ ต.บางกระบือ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง พระเจ้าอโศก

ในสมัยพุทธกาล มีชายผู้หนึ่งได้ถวายน้ำผึ้งที่ตัวเองมีอยู่น้อยนิดให้กับพระพุทธเจ้า แต่ด้วยจิตใจที่มีความศรัทธาตั้งมั่น ทำให้รินน้ำผึ้งออกมาได้ไม่หมดจนล้นออกมานอกบาตร เฝอญมีหญิงสาวคนหนึ่งกำลังทอผ้าอยู่แถวนั้น ก็รีบเอาผ้ามาซับน้ำผึ้งที่ล้นออกมา คนทั้งสองต่างตั้งจิตอธิษฐานในการถวายน้ำผึ้ง บุญกุศลในครั้งนั้น ส่งผลให้ชายหนุ่มได้ไปเกิดเป็นพระเจ้าอโศกมหาราช ส่วนหญิงสาวก็เกิดเป็นพระอัครมเหสีเกิดมาค้ำชูพระพุทธศาสนาพร้อมกัน

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอูย หีบพร

อายุ ๗๖ ปี

ที่อยู่ ๗๖/๑๕ หมู่ ๒ ต. สามโลก

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖

ราหูอมจันทร์

กล่าวถึงครอบครัวหนึ่ง มีลูก ๓ คน ทั้งสามมีนิสัยชอบทำบุญใส่บาตร วันหนึ่ง เมื่อพระพุทธรูปเจ้าทรงออกมารับบิณฑบาต ทั้งสามก็มาคอยใส่บาตร บังเอิญว่าน้อยชายคนเล็กตื่นสายกว่าพี่ ๆ ใต้พี่ทั้งสองเอาข้าวที่หุงไว้ไปใส่บาตรหมด คนน้องตื่นสายไปไม่ทันเขาก็โกรธ แอบไต่ยีนพี่ทั้งสองอธิษฐานหลังจากใส่บาตรเสร็จ พี่คนโตอธิษฐานว่า ขอให้เกิดเป็นผู้ที่ให้แสงสว่างแก่ชาวโลกในตอนกลางวัน ก็คือ เป็นดวงอาทิตย์นั่นแหละ ส่วนใ้คนที่สอง อธิษฐานว่าขอให้เป็นผู้ส่องแสงในตอนกลางคืนก็แล้วกัน ก็เป็นดวงจันทร์ ใ้คนน้องแอบไต่ยีนก็ไปอธิษฐานต่อพี่ทั้งสองว่า ข้าขอเป็นใหญ่กว่าพี่ทั้งสองคนนี้ ขอเป็นราหูก็แล้วกัน ก็เป็นเหตุให้เกิดราหูอมดวงจันทร์อมดวงอาทิตย์ นี่แหละเป็นชาติพระเคราะห์เขาหฺละ

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอืด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง ช้างถวายน้ำ ลิงถวายน้ำผึ้ง

มีอยู่ครั้งหนึ่งพระภิกษุสงฆ์เกิดการทะเลาะวิวาทกันแล้วก็ หมายความว่าอีกองค์หนึ่งเป็น พระอุปขามีลูกศิษย์ ๕๐๐ องค์และอีกฝ่ายก็มีลูกศิษย์ ๕๐๐ องค์ ในพระวินัยจะมีการบอกไว้ว่า เมื่อพระจะเข้าไปในถาน(ถ้ำ) พระองค์หนึ่งเข้าไปในถานทำน้ำค้างเอาไว้ องค์ที่สองเข้าไปพบเข้า ก็เลยเห็นน้ำค้างไว้ก็ตั้งชำระทิ้งเสีย และมาต่อว่าว่าท่านทำน้ำค้างไว้ทำไม อีกองค์ก็บอกว่า โอ ไข่ๆผมยอมรับผิดชอบและกลับเข้าไปคือยอมรับโทษที่ทำเอาไว้ องค์ที่ไปเห็นไปเล่าให้ลูกศิษย์ฟังว่า พระองค์นั้นจะได้ทำน้ำค้างไว้ได้ผิดพระวินัยและลูกศิษย์ก็พูดกันไปปากต่อปาก ว่า โอ อาจารย์ของเธอทำผิดได้ อาจารย์บอกว่ารับโทษแล้วรับความเข้าใจกันแล้ว ทำไมมาถามอีกก็เลย ทะเลาะกัน ทั้งสองฝ่ายต่างมีลูกศิษย์ข้างละ ๕๐๐ องค์ ก็รวมเป็น ๑,๐๐๒ องค์ ทะเลาะกันไป ทะเลาะกันมา พระพุทธเจ้าก็ไปห้าม ก็พระสงฆ์เหล่านั้นก็ไม่ยอม เพราะว่าต่างคนต่างมีทิฐิมานะ พระองค์ก็บอกว่า ภิกษุทั้งหลายอย่าทะเลาะวิวาทกันเลย ที่นี้พระเหล่านั้นก็ไม่ยอม ไม่ยอม พระองค์ก็เลยบอกว่าเราจะเข้าไปอยู่ในป่าคนเดียวไม่ให้ใครไปเยี่ยม เพราะสอนยังงี้ก็ไม่เชื่อ พระสงฆ์ ๑,๐๐๐ รูปก็ทะเลาะกันห้ามอย่างไรก็ไม่เชื่อ ก็เลยเข้าไปอยู่ในป่าเลยเรียกว่า ป่าเลยะกะ และข้างตัวหนึ่งเป็นหัวหน้าฝูงก็เลยหักกิ่งไม้อ่อนลงมาจะกินเองเห็นลูกน้องก็แย่ง มันก็เลยขัดใจ ขึ้นมาก็เลยหนีไปอยู่ในป่าเหมือนกัน ก็เลยไปเจอพระพุทธเจ้าเข้า ก็เป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า เข้า ไปหาแล้วเอากิ่งไม้กวาดสถานที่ และทำเป็นบ่อน้ำ บ่อน้ำร้อนก็มีบ่อน้ำเย็นก็มี เพราะข้างตัวนี้ ไม่ใช่ช้างธรรมดา ช้างป่าเลยะกะก็คือเป็นพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งเหมือนกัน ในจำนวน ๑๐ รูปที่จะ เกิดเป็นพระพุทธเจ้า เมื่อทำเสร็จแล้วก็ใช้กิ่งไม้กวาดกวาดพื้นที่หมดแล้วก็ทำบ่อน้ำ และมี คำถามว่า ช้างนั้นทำอย่างไร ก็ให้เท้าข้างวงบ้างเพราะไม่ใช่บ่อใหญ่เป็นบ่อเล็กๆ พอมีน้ำก็ทำน้ำ ร้อนได้น้ำเย็นได้ ความฉลาดของช้างมีอยู่ว่าเมื่อมันหนาวจะให้พระพุทธเจ้าสรงน้ำอุ่นก็เลยเอาไม้ ไม้เอาเท้าเหยียบไว้ข้างวงจับไม้แห้งแล้วกิ่งไม้ใบไม้ก็ถูกเป็นไฟขึ้นมา ใช้กิ่งไม้แห้งมากลบสมไฟที่ ปากบ่อ เอาหินก้อนใหญ่ๆวางไว้ที่ปากบ่อและเอาใบไม้มาคลุมไว้ เมื่อน้ำอุ่นแล้วก็ไปบอก พระพุทธเจ้าว่า ไปสรงน้ำได้แล้ว ทำอยู่อย่างนั้นทั้งคืนจะไม่หลับจะถือไม้เดินรอบคอยดูแล

พระพุทธเจ้าจะไม่ให้มาทำร้ายอยู่ตลอด พอเข้ามาก็ส่งบาตรให้พระพุทธเจ้าให้บิณฑบาต อยู่มาวันหนึ่งมีลิงตัวหนึ่งก็มองดูว่าข้างตัวน้ำมันทำไมปรนนิบัติพระพุทธเจ้าได้ดีมากเลย ทำอย่างไรดีจึงจะได้บุญอย่างเขาบ้างก็เลยเข้าไปในต้นไม้ไปเก็บรังผึ้งรังหนึ่ง ขึ้นมาหักกิ่งมาให้และใช้ไม้เขี่ยลูกออกไปจนหมดเอาไปให้พระพุทธเจ้า พระองค์ก็ฉันน้ำผึ้ง ด้วยความดีใจก็ลิงโลดโดดจับกิ่งโน้นกิ่งนี้ด้วยความดีใจที่ได้ถวายน้ำผึ้ง การดักบาตรน้ำผึ้งก็เกี่ยวกับเรื่องนี้ ที่นี้ก็เกาะเอากิ่งแห้งหักลงมาลงไปตามข้างล่างขาดออกจากกัน และอยู่ๆมาพระที่ทะเลาะกันทั้งสองฝ่ายๆละ ๕๐๐ คน ก็ไม่มีใครใส่บาตร ใส่ก็นิดๆหน่อยๆเฉพาะพี่น้องเพราะทะเลาะกัน พระพุทธเจ้าหนีไปก็เลยไปขอรับหรือเชิญพระพุทธเจ้าให้กลับไปได้แล้ว ก็จะมีประเพณีว่าเวลาออกพรรษาก็จะมีผลไม้เป็นแข่งตั้งไว้บนแถวเพื่อรอใส่บาตร จะมีมะพร้าวอ่อนมีส้ม เมื่อพระอรหันต์พาพระ ๕๐๐ องค์กว่าๆไปหาพระพุทธเจ้าแล้ว คือให้พระทั้งหมดอยู่ข้างนอกก่อน อย่าเพิ่งเข้ามา ให้พระอรหันต์เข้าไปองค์เดียวก่อน ให้อ่างมันเดินอยู่ได้ไม้อันหนึ่งก็หิ้วเข้าไปเลย พระพุทธเจ้าก็บอกว่าอย่าๆปาและกะนั้นลูกศิษย์ของเรา แต่พระอรหันต์ที่อยู่ข้างนอกจะมาขอขมาพระพุทธเจ้า เมื่อพระพุทธเจ้าว่าเขาก็ทิ้งไม้แล้วมารับบาตรและจีวรพระอรหันต์ พระอรหันต์ก็ไม่ให้เพราะกลัวข้างจะเอาไปวางไว้ในที่ที่ของพระพุทธเจ้า เพราะว่าเป็นลูกศิษย์ไม่สามารถจะวางทับได้ พอพระอรหันต์เข้าไปกราบพระพุทธเจ้า ก็บอกว่า พระ ๑,๐๐๐ รูปแยะแล้วตอนนี้ พวกญาติโยมไม่ใส่บาตรแล้ว จะได้ก็แต่ตามญาติพี่น้องๆหรือญาติโยมใกล้ๆก็เลยไม่พอฉันเลยผอมเหลือง เลยจะมาขอขมา ก็ให้พระอรหันต์เชิญพระที่อยู่ในนี้มาเฝ้า บอกว่าข้าพเจ้าทั้งหลายรู้จักความผิดที่ทำแล้วและไม่เชื่อพระองค์อย่างนั้น พระองค์ก็บอกว่าต่อไปนี้ให้มีความสามัคคีกัน อย่าให้มีทะเลาะเบาะแว้งกันก็อนุญาติให้สองฝ่ายสามัคคี เรียกว่าวันสามัคคีของสงฆ์เรียกว่าวันโฆวาทปาฏิโมกข์ ก็เชิญพระพุทธเจ้าให้กลับเมืองได้แล้วให้กลับเมืองสาวัตถี ข้างมันฟังอยู่ด้วย ก็เอ กแล้วพระพุทธเจ้าจะกลับก็เดินวนพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ก็รู้ก็เลยถามพระพุทธเจ้าว่าข้างตัวนี้เดินวนทำไม พระองค์ก็บอกว่าพระนั้นกลับให้หมดเหลือพระพุทธเจ้าเพียงองค์เดียว ก็บอก ไม่ได้ปาเลยะกะ เราต้องกลับเพราะว่าออกพรรษาแล้ว ถ้าเป็นในพรรษาถึงจะอยู่ได้ ที่นี้พอบอกอย่างนั้นว่ากลับไม่ได้ก็เดินวนพระทั้ง ๑,๐๐๐ รูป พระอรหันต์ก็สงสัยก็ถามว่าวนทำไม พระองค์บอกว่าเขานิมนต์ให้พระฉันผลไม้ของมัน พระที่อยู่นั้นก็เดินเข้าไปในปาก มันก็ขึ้นมาเป็นกองภูเขา ผลไม้ในปามีอะไรมันขนเอามาหมดเลย พระ ๑,๐๐๐ รูปก็ฉันไม่หมด เมื่อพระ ๑,๐๐๐ รูปฉันไม่หมด พระพุทธเจ้าก็เลยบอกว่าเราต้องกลับ ข้างปาเลยะกะก็ตามออกมา พอถึงเมืองก็บอกว่าเขตนี้นี่ไม่ใช่เขตของเรอมันเป็นเขตของชุมชนเขตของมนุษย์เขา สัตว์ร้ายเข้าไปเดี๋ยวถูกทำร้ายเอา เธออย่าเข้าไปนะอยู่ตรงนี้

มันก็ร้องให้น้ำตาไหลเองวงมันอมเข้าไปปากแล้วมีเสียงหวีดแล้วก็ขาดใจตาย ก็เหมือนกับลิงเหมือนกันขึ้นไปอยู่บนสวรรค์เหมือนกันเรียกว่าเทวดาข้าง พอพระพุทธเจ้ากลับมาก็สั่งสอนพระภิกษุสงฆ์โดยมากแล้วพระที่จะดีมีน้อย สมัยก่อนไอ้ที่ดีคือเพราะว่าถือปฏิญญาว่าพระอาจารย์เราเก่งกว่าคนอื่น บางทีอาจารย์ทั้งสองก็สามารถปรับความเข้าใจกันแล้วลูกศิษย์ยังไม่รู้ต่างหาก คือว่าอาจารย์เขาไม่ผิดเขาขอโทษแล้วทำไมถึงทำอย่างนั้น เพราะถือปฏิญญา อันนี้พระปูลุชน แต่พระอรหันต์เขาไม่ทำอย่างนี้เรื่องตักบาตรเทโวมันเป็นเรื่องจริง เมื่อพระพุทธเจ้ามองดูว่าพุทธมารดาเมื่อท่านสิ้นจากโลกนี้ไปอยู่ที่ไหนก็มองดูว่าไปอยู่ที่ชั้นดุสิตธานี คือชั้นที่ ๔ ของสวรรค์ จตุมหาราช ดาวดึงส์ ดุสิต และหิมพานต์นรดี มีอยู่ ๖ ชั้น พรหม มี ๒๐ เพื่อพระพุทธองค์ทรงมองดูว่า พุทธมารดาเมื่อตายจากโลกมนุษย์แล้วไปอยู่ที่ไหน ก็คิดจะไปโปรดพุทธมารดาที่บนสวรรค์ ก็ในความคิดของพุทธมารดา ก็โง่กว่าของเรามาโปรด บนสวรรค์ไม่ใช่อย่างในเมืองมนุษย์ ก็อุปมาเหมือนกับว่า นกกระยางตัวหนึ่งบนเกาะอยู่บนก้อนหินเล็กๆ ความคิดของพุทธมารดาไม่ใช่ผู้หญิงแต่ว่าเป็นเทวดาชาย เมื่อเกิดเป็นเทวดาเกิดเป็นชาย ถ้าเป็นหญิงเทวดาอื่นจะมาแต่ต้องไม่ได้ พระพุทธเจ้ารู้ชัดว่าพุทธมารดาคิดอย่างนั้น ที่นั่งของพระอินทร์ไม่ใช่เล็กๆ ใหญ่โตมาก ความหนาความยาวความใหญ่ ใหญ่โตมาก เทวดาก็จะมานั่งที่นั่น พระพุทธเจ้าขึ้นไปนั่งเสมอกับที่แท่นของพระอินทร์ แสดงว่าพุทธวาสิทธิ์ของพระพุทธมารดา ก็ไปโปรดแสดงอภิธรรมที่พระไปสวดกุสสกธรรมมัง ที่เทวดาภิธรรมนั้นโปรด ๓ เดือน เห็นว่าพระองค์นั่งเทศอยู่ ๓ เดือน เวลาบิณฑบาตก็ลงมาข้างล่างแต่ทำเป็นพุทธานิมิต อยู่บนโน้น เทวดาแต่ละองค์ไม่รู้เลยว่าพุทธองค์อดสังขารพุทธอยู่บนโน้นเหมือนพระองค์ก็เทศอยู่บนโน้นแต่ตัวลงมาบิณฑบาต อันกระบระเสื้อผ้าของใครต่อใครลงไปอาบน้ำวางไว้ขึ้นมาก็หยิบไปขึ้นหนึ่งไม่มีกลิ่นตัวเลยสะอาดสะอาดขึ้นมากหยิบไป อันกระบระกุล พระองค์ไปบิณฑบาตที่นั่นแต่ฉันเสร็จก็ขึ้นไปอยู่อย่างเก่าโดยที่เทวดาไม่รู้เลย พอโปรดอยู่ ๓ เดือน

การตักบาตรเทโว ตักบาตรพระร้อยนั้นใช่ คือ สำหรับอุทิศเทวดานั้นเอง เนื่องจากพระพุทธเจ้ากลับลงมามีเทวดาลงมาส่งเต็มเลย การตักบาตรคือวันที่พระพุทธเจ้าลงมาบนเทวโลก หลังจากไปโปรดพุทธมารดา

ข้างป่าเลอะกะ ป่านั้นก็คือป่าเลอะกะตัวเดียวกันหรือวัดป่าเลไลยก์ มีข้างถวายน้ำมีลิงถวายกล้วย ข้างไปเกิดเป็นเทวดา ลิงไปเกิดเป็นเทวดา

ผู้ให้ข้อมูลนายจุย หีบพร

อายุ ๗๖ ปี

ที่อยู่ ๗๖/๑๙ ม. ๒ ต. สามโคก

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ดาว

ดวงดาวคือเลข ๖ เลข ๗ เลข ๒ เลข ๕ เลข ๓ เลข ๔ ๓ ๕ ๑ เลข ๕ เป็นครูบาอาจารย์ เลข ๕ คือ วันพฤหัสบดี เขาเรียกวันครู และก็มีลูกศิษย์คือเลข ๑ เลข ๑ เป็นพระอาทิตย์ เป็นลูกศิษย์ก็มีการสอนแบบทศปราวไมกซ์ อาจารย์คนนี้ดาว ๕ พฤษหัส เห็นลูกศิษย์คือเลข ๑ พระอาทิตย์ขยันขันแข็ง ก็เสกนางจันทร์คือพระจันทร์ เป็นผู้หญิงให้ให้แต่งงานกับเลข ๑ เลข ๑ กับเลข ๒ ต้องแต่งงานกันแล้ว มีเลข ๓ เป็นตัวไม่ดีเป็นเพชรพญาร คือ ดาวอังคาร เป็นเพชรพญารลักลอบได้เสียกับนางจันทร์ นางจันทร์เลข ๒ พอเสร็จปั๊บ อาทิตย์เองเป็นคนที่ชื่อเป็นอะไรพวกนี้ เลข ๕ รู้แล้วว่า เลข ๒ กับเลข ๓ คือเพชรพญารกับนางจันทร์ลักลอบชู้กัน ก็สะกดให้เลข ๑ รู้ รู้ก็คอยจ้องเล่นงาน เลข ๓ แล้ว เพชรพญารเล่นงานเลข ๓ ก็จ้องจะฟาดจนตัวแตก ก็เกิดดวงดาวเข้ากระทบกันเมื่อไร มันจะมีเหตุการณ์ที่มีเลือดตกยางออกเป็นชาติพระเคราะห์ของเขา นางจันทร์ก็กลายเป็นศัตรูกับพฤษหัส เลข ๒ กับเลข ๕ เป็นศัตรูกับเลข ๓ กับเลข ๔ กลายเป็นการทะเลาะเบาะแว้งกัน อันนี้คือชาติพระเคราะห์

ผู้ให้ข้อมูลนายชยุ หีบพร

อายุ ๗๖ ปี

ที่อยู่ ๗๖/๑๙ ม. ๒ ต. สามโคก

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง พระชาติเต่า

พระพุทธเจ้าบำเพ็ญเพียรอยู่ที่ภูเขา ๆ หนึ่ง ตอนนั้นพระชาติเป็นเต่า พระชาติเป็นเต่าเสร็จทำงานอยู่ของท่านบนเกาะ ๆ เดียว มีคนเดินเรือทะเล คนเดินทะเลคนนี้จะไป ผ่านมาเกิดเรืออัปปาง ไปติดเกาะที่นั่น พระพุทธเจ้าท่านอยู่ที่นั่นท่านเห็นเหตุการณ์ตลอด ตอนนั้นพระชาติเป็นพญาเต่า เรือประมงพวกนั้นไม่มีอะไรกิน อาหารปะทั้งท้องพระพุทธเจ้าก็ไม่มี พระพุทธเจ้าก็อุทิศตัวเป็นอาหาร

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

๒๑/๑ม.๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรากน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง โคนันทวิศาล

โคนันทวิศาลเป็นพระโพธิสัตว์สามารถลากเกวียนได้ ๑๐๐ เล่ม แล้วเขาก็ลากไหวจริง ๆ ไม่ใช่ลากไม่ไหว เขาเป็นคนที่มึนปัญญาธิการอย่างหนึ่ง และกำลัง ๕ ข้างสาร หรือ ๑๐๐ เล่ม เกวียนเนี่ยลากปลิวเลย และนางวิสาขาแค่เสื่อเขาคือ มหาอุบาสิกาของพระพุทธเจ้าคนนี้จะคอย บำรุงพระศาสนาตลอดเวลา ก็ผู้ชายอานาหะอันนั้นคือผู้ชาย แต่วิสาขานั้นคือผู้หญิง มหาอุบาสิกา ก็มหาอุบาสกอานาหะกะ อันนี้ไปนิมนต์พระพุทธเจ้าทุกวัน พระสงฆ์ ๕๐๐ องค์ ไปฉันที่บ้านทุกวัน แต่นางวิสาขานั้นมีเป็นบางครั้ง แต่สร้างวัดเหมือนกันชื่อวัดบุปผาราม นางวิสาขาเป็นนางอุบาสิกาของพระพุทธเจ้า ตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ เสื่อที่ใส่มีแต่เพชรแต่พลอยทั้งนั้นเลย เข้าใจมึนเนี่ยเสื่อที่เขาใส่เนี่ยยกไม่ไหว วันหนึ่งท่านไปฟังธรรมที่วัดเชตวันลี้มเสื่อเอาไว้อย่างคนอื่นยกไม่ไหว แบบพระอานนท์ ๕ ข้างสารเหมือนกัน แต่เขายกได้เอาไปเก็บไว้ก่อนกลัวหาย (ตามหลักอย่างพวกเรายกไม่ขึ้นขนาดนั้น ๕ ข้างสารเนี่ย) เปรียบเหมือนอย่างโคนันทวิศาลมาจากสุภษิตไตรวาจา อยู่ในมงคล ๓๘ เหมือนกัน สุวัจจะวาจา เป็นสุภษิตในมงคล ๓๘ เหมือนกัน คำว่าสุวัจจะวาจา เป็นวาจาที่กล่าวดีแล้ว เป็นอุดมมงคลเราจะได้กล่าวในนี้ว่า กาเลนจะจะ กล่าวในสิ่งที่สมควรหนึ่ง กล่าวคำสัจจริงไม่กล่าวคำเท็จหนึ่ง กล่าวในคำอ่อนหวานสุขุม ไม่หยาบคาย ผู้หนึ่ง ไม่ตั้งใจในการปรับจิต ไม่โกรธไม่อิจฉาริษยาพยาบาทเป็นต้น ดังมีนิทานเรื่องหนึ่งว่า เรื่องโคนันทวิศาล พระโพธิสัตว์เจ้ามาเสวยชาติเป็นโคชื่อนันทวิศาลอยู่ในเมืองตักกศิลา มีกำลังวังชามากพราหมณ์ผู้เป็นเจ้าของเลี้ยงไว้เป็นที่รักของพราหมณ์มาก อยู่มาวันหนึ่งโคนันทวิศาล พระโพธิสัตว์เจ้าได้มีวาจาแก่พราหมณ์ว่า ดูก่อนพราหมณ์ท่านจงไปทำพนันแข่งขันกับเศรษฐีว่า ข้าพเจ้านั้นมีกำลังวังชามาก อาจจุดลากเกวียนไปได้ ๑๐๐ เล่ม เต็มไปด้วยกรวดและทราย พราหมณ์ก็ไปหาเศรษฐีแล้วบอกว่า โคของข้าพเจ้ามีกำลังมากอาจจุดลากเกวียนไปได้ ๑๐๐ เล่ม เต็มไปด้วยกรวดและทราย เศรษฐีก็แข่งขันพนันด้วยทรัพย์ ๑,๐๐๐ ตำลึง พราหมณ์ก็กลับไปบ้านจงโคออกมาแล้วก็พูดว่า อ้าว ! เจ้าโคเกียจคร้านเจ้าจงจุดลากเกวียนนี้ไป ฝ่าย

โคนันทวิศาลได้ยินพูดอะไรไม่ถูกงงเลย อะไรกันเนี่ย ก็เลยสลัดแอกทิ้งไปเลยแพ้นั้นไป ๑,๐๐๐ ตำลึง ก็เลยโคนันทวิศาลกลับไปบ้านไม่ยอมกินข้าวกินปลา ก็เลยบอกกับพรหมณ์ว่า ท่านอย่าเสียใจเลย ท่านแข่งขันพนันมาแล้ว ท่านเป็นคนพูดจาไม่เพราะพูดจาแบบนั้นได้อย่างไร ให้ข้าพเจ้าลากเพราะว่าเจ้าโคเกียจคร้านให้เจ้าจูดลากไปใครจะไปจูดลากได้ (ใช่ไหม) ท่านจงไปพนันใหม่ ๒,๐๐๐ ตำลึง (เข้าใจไหม) ก็เอาไปแข่งขันพนันเศรษฐี หมายความว่าที่นี้พนัน ๒,๐๐๐ ตำลึง เศรษฐีก็รู้ เอ...แค่ ๑,๐๐๐ ตำลึงก็ไปไม่รอดแล้ว ๒,๐๐๐ ตำลึงก็ต้องได้ ก็เลยพูดไปเป็นวาจาไพเราะว่า ท่านภัทรโคทะ ตูก่อนพ่อโคผู้เจริญพ่อโคผู้มีกำลังมาก พ่อโคจงลากเกวียนนี้ไปพอพูดเท่านั้นเองก็ดึงเกวียน ๑๐๐ เล่มเกวียนปลิวไปเลยได้ชนะ ๒,๐๐๐ ตำลึง (อันนี้มันเป็นคำพูดที่สำคัญมาไม่ว่าจะเป็นครูหรือนักเรียนต้องพูดจาให้ไพเราะ จะสอนเขาเนี่ยอันนี้ไม่ได้สอนท่านนะ) คือให้มีสุภาษิตอยู่ในมงคล ๓๘

ผู้ให้ข้อมูล คุณนายสัปประรด ทันการ

อายุ ๘๗ ปี

ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่องสุวรรณสาม

สุวรรณสามแม่เขาชะชาติก่อนเป็นหมอไปรักษาเขาพอยแล้ว เขาไม่ให้ตั้งคั้นะไม่ให้ตั้งคี่ เขาหายแล้วทำไมไม่ให้ตั้งคี่ก็มีสองคนตายยาย ใส่ยาให้มันตาบอดซะแล้วเขาก็ใส่ยาให้เขาตาบอด แล้วเขาก็เกิดมาเป็นบิดามารดาของสุวรรณสามแล้วเกิดมาชาติหน้าเป็นบิดามารดาของสุวรรณสาม ตอนสุวรรณสามก็ตอนลูกเขาเล็ก ๆ อยู่ เขาก็ออกไปหาให้ลูกกินออกป่าไป วันนั้นฝนมันตกก็ไปแอบกันสองคนยายตาอยู่ตรงต้นไม้มีงูอยู่ตรงนั้นก็ถูกที่ตาบอดทั้งสองคนเลย ทั้งตายายแล้วก็กลับไปไม่ได้ร้องไห้กันอยู่สองคนยายตาเพราะฝนก็ตก ส่วนลูกสุวรรณสามก็อยู่ที่บ้าน เอ...ถึงเวลาพ่อแม่เราจะกลับมาแล้วปานนี้ยังไม่กลับมา จะเป็นอย่างไรหน่าจะทำอย่างไรดีแล้วก็ออกตามออกตามแม่ทั้งพ่อ ร้องเรียกแม่ ๆ พ่อ ๆ ทั้งสองก็ได้ยินเหมือนเสียงลูกของเรานะและก็ดีใจมาก ก็บอกว่าลูกแม่อยู่ตรงนี้ แม่กลับไม่ได้แม่ตาไม่เห็น แล้วลูกก็วิ่งมาไปจูบแม่กับพ่อกลับบ้าน กลับบ้านจะทำอย่างไรตาไม่เห็นพ่อแม่ก็ไปหาอะไรไม่ได้แล้ว ลูกก็รับอาสาไปหาให้พ่อแม่ก็ต้องอยู่กับบ้านนะสิ ลูกก็ไปหาผลไม้มีมากมายก็แบกกลับมาบ้านไม่ไหว เอาเพื่อนควางไปเอามาไม่ไหวก็ให้เพื่อนแบกมาให้ เอากวางไปเป็นเพื่อนแล้วก็ทำอยู่อย่างนั้นนะ เลี้ยงดูพ่อแม่โดยเอากวางไปเป็นเพื่อนก็มีอยู่วันหนึ่งก็ไปถูกพรานนะจะยิงกวางเลยยิงไปถูกสุวรรณสามแล้วสุวรรณสามก็ร้องขึ้นมา โอ๊ย ! ใครช่างจะยิงฉันแล้วฉันต้องเลี้ยงดูพ่อแม่ แม่ฉันก็ตาไม่เห็นพ่อฉันก็ตาไม่เห็น พรานก็ได้ยินก็วิ่งเข้ามาอุ้มเลย เอาละเป็นอย่างไรแม่ก็ตาไม่เห็นพ่อก็ตาไม่เห็น อ้าว ! ฉันรับอาสาจะไปดูพ่อแม่ให้ สุวรรณสามก็เลยสิ้นใจเลย พรานก็จะไปเลี้ยงพ่อแม่พอลถึงบ้านแม่ก็บอกว่า โอ๊ย ! ลูกฉันถึงเวลากลับบ้านทำไมยังไม่กลับ เป็นอย่างไรหน่า เขาก็บ่นอยู่อย่างนั้น แม่ลูกมาแล้วพรานก็ร้องบอก โอ๊ย ! ไม่ใช่เสียงลูกฉันนี่ ไม่ใช่ที่เดินมานี่ก็ไม่ใช่เสียงตีนลูกฉันนี่ ไซ้แม่ทำไมจำฉันไม่ได้ พรานก็ประหละไปประหละมาเขารู้ว่าไม่ใช่ ก็ร้องให้ร้องห่มร้องอยู่อย่างนั้นนะสิ แมกร้องให้พรานก็อดไม่ได้ก็เลยเล่าให้ฟังว่า ลูกเมื่อนั้นตายไปแล้ว ฉันไปยังกวางแล้วไปถูกลูกแม่ตาย ฉันก็เลยรับอาสามาเลี้ยงแม่อย่าไปทุกข์เลย ฉันจะแทนสุวรรณสามฉันรับรอง ไม่เอา แม่บอกไม่เอา ฉัน

อยากจะกอดลูกฉัน ลูกฉันตายอยู่ที่ไหนเล่าฉันอยากจะไปเห็นลูกฉัน พรานก็เลยพาไปพามาหาลูกพามาหาศพลูก แล้วก็อุ้มลูกแล้วก็ร้องไห้ร้องห่มกับลูก แล้วพระอินทร์ก็ลงมาทำเป็นคนแก่ คนแก่ก็เดินมา มาร้องไห้ทำไมละยาย ตายายลูกคนนะ โอ๊ย! ลูกฉันนะตายลูกฉันจะต้องเลี้ยงฉันนี้ ลูกฉันตายใครจะมาเลี้ยงฉันกันเล่า ก็เลยเล่าให้คนแก่ฟัง ก็เล่าประวัติมาคนแก่เขาก็บอกเขานะมี ยาย ฉันจะทำให้ฟื้นได้ยານี้จะเอาเห็นก็จะใส่ให้ตาเห็น ใส่คนตายให้ฟื้นได้แล้วให้เลือกเอาอย่างหนึ่งสิว่าจะเอาอะไร จะเอาตาเห็นหรือจะเอาให้ลูกฟื้นได้ แล้วให้เลือกเอาอย่างหนึ่งสิจะเอาอะไร จะเอาตาเห็นหรือจะเอาให้ลูกฟื้น จะเอาอย่างไร คนแก่ก็พูดคำเดียวว่าอยากจะเห็นลูกฟื้นนี่คือ คำพูดคำเดียวเพราะเขาเป็นคนมีปัญหา อยากเห็นลูกฟื้นก็จะได้ทั้งสองอย่าง ตาก็เห็นลูกก็ฟื้น เพราะเขาเป็นคนเจ้าปัญญาเลยได้ทั้งสองอย่าง ลูกก็ฟื้นตาก็เห็น

ผู้ให้ข้อมูล คุณยายสัปประรด ทันการ
อายุ ๘๗ ปี
ที่อยู่ ๓๙ ม. ๑ ต. คลองควาย
๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง นกกระจาบ

นกกระจาบไปหาให้ลูกกิน ไปหาเกสรดอกบัว เกสรดอกบัวมันกับานไปแล้วก็เลยไปแกะ
อีกดอกบัวหนึ่งมันหุบได้ ก็ออกมาไม่ได้ ก็ลูกสามสิบสองก็ตายหมด แล้วเมี่ยมันก็มากลับมาเอา
เกสรดอกบัวมาฝาก เกสรบานก็มาได้ พอมาถึงเมี่ยเขาก็บอก แหม ! ไปหลงเมี่ยที่ไหน ไปนึก
ชอบเขาที่ไหนลูกตายหมดแล้ว เขาก็บ่นนะสิ ออ! แล้วผัวก็เล่า ไปหาอาหารให้ลูกกิน ดอกบัว
มันบานหาเกสรดอกที่แกะมันหุบเลยมาไม่ได้และเมี่ยโมโหกับผัว เอาปีกไหว้ปู่ (พนมมือ) วิ่งเข้า
หาลูกสามสิบสองเลยก็ตาย ผัวก็เลยเบื่อไป เพื่อเกิดขึ้นมาใหม่

ผู้ให้ข้อมูลนายบุญชู ทองประยงค์

อายุปี ๗๔ ปี

ที่อยู่ ๗ ม. ๑ บ้านเจดีย์ทอง ต.คลองควาย

๘ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง พระมหาปาละ(จักขุปาละเถระ)

มีสองคนพี่น้องเป็นค้าขายเป็นนิทานของพระพุทธเจ้าสองคนพี่น้องไปค้าขายก็ไปเจอพระพุทธเจ้ากำลังแสดงพระธรรมเทศนาอยู่เกิดพอใจในหลักธรรมของพระพุทธเจ้าก็ขอบวชโดยพระพุทธเจ้าก็ถามว่า เธอศรัทธาถ้าอยากจะทำบวชนั้นเธอมีใครที่จะต้องลาไหม เขาบอกว่ามีเขามาพี่น้องชายเขา ต้องไปลาน้องชายพระพุทธเจ้าก็บอกว่าไปลาน้องชายเสียก่อนแล้วค่อยมาบวชแล้วจะบวชให้ เขาก็ไปลาน้องชายพอลาน้องชายเสร็จเรียบร้อยแล้วก็กลับมาบวช กลับมาบวชก็ถามพระพุทธเจ้าเขาบอกว่ากิจของพระสงฆ์ที่บวชเข้ามาแล้ว ที่เรียกว่าธุดะของสงฆ์มีกี่อย่างพระพุทธเจ้าก็บอกว่ามี ๒ อย่างคือ คันถะธุดะ บวชแล้วต้องศึกษาเล่าเรียนพระไตรปิฎกหรือชาดกต่างๆ บวชแล้วต้องศึกษาเล่าเรียนอีกอย่างคือวิปัสสนาธุดะบวช แล้วต้องเจริญกัมมัฏฐานก็มธุดะอยู่สองอย่างแล้วที่นี้ จิตสะเถระมหาปาละเขาก็เรียก เราก็เรียกจักขุปาละเราเรียกจักขุเถระเพราะตอนสุดท้ายตาทำนบอด เขาบอกว่าเขาบวชตอนอายุมากแล้ว คันถะธุดะการศึกษาเขาคงจะไม่ประสงค์เป็นอย่างนั้นแล้วให้พระพุทธเจ้าเทศนาแสดงธรรมให้ตั้งแต่ปฐมขณไปถึงพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าก็แสดงให้เขาบอกว่าเขาจะเอาเรื่องวิปัสสนาธุดะเป็นหลักก็เลยสอนให้เขาพอสอนเสร็จแล้วก็ถึงเวลาจะเข้าพรรษาที่ป่าเวฬุวันเขาเรียกว่าธุดงค์ ๑๓ ธุดงค์หลายอย่างบางที่ก็ธุดงค์นอนตามโคนไม้ ตามชายป่าถือบิณฑบาตเป็นวัตร อย่างท่านถือบิณฑบาตเป็นวัตรแต่ที่นี้ท่านถือเอาในจำนวน ๑๓ นั้น ไม่นอนทั้งพรรษาคือหัวไม่นอนไม่นอนไปกับพื้น คือนั่งหลับแต่ไม่ยอมนอน ท่านปฏิญาณตัวไว้อย่างนั้น ท่านเดินบิณฑบาตเรื่อยๆ ท่านเจริญวิปัสสนาอยู่เรื่อยๆ ที่นี้ตาท่านเริ่มแฉะขึ้นท่านไม่ได้นอนกับพื้น ตาเริ่มแฉะขึ้นที่นี้ตาแฉะก็เหมือนกับเป็นโรคตาที่ได้ยินถึงหมอม หมอคนนั้นเขาก็ศรัทธาหมอนั้นเขาเก่งด้วย เขาบอกว่าได้ยินข่าวว่าผู้เป็นเจ้าของตาแฉะน้ำตาออกหรือ เขาก็บอกว่า ใช่แล้ว เขาบอกว่าเจ้าแล้วผมจะปรุ้งยามาให้ เขาปรุ้งยามาเขาก็ให้ท่านหยุดให้ท่านเสียบ บอกว่าเวลาหยุดให้ท่านหยุดนะ ท่านต้องนอนลงไปแล้วหยุดนะ พอหมอนั้นกลับไปแกบวรณาว่าจะไม่นอนท่านก็นั่งหยุดยากก็ไหลลงมาหมดตากก็ไม่หาย ก็เอ หยุดมาหลายวันแล้วตามธรรมชาติของเขาเนี่ยหยุดแล้วต้องหาย แล้วที่นี้เขาบอกว่าพระคุณเจ้ายังไม่หายอีกหรือ ยังไม่หาย แกพูดสั้นๆ ที่นี้ยังไม่หายก็ปรุ้งยาให้ดีกว่าขึ้นไปอีกแล้วก็ให้ท่าน อยู่มา

หลายวันก็รู้สึกว้าวน่าท้อก็เป็นมากขึ้น เขาก็มาถามอีกว่าไม่หายอีกหรือ เขาบอกว่าไม่หายเลยเขาก็สงสัยว่ายาเขานี้ยาดีๆ คนอื่นเขาหายหมดทำไมพระนี่ไม่หายก็เลยถามท่านว่าเวลาท่านหยุดท่านทำอะไร ท่านบอกว่านั่งหยุด โอ ท่านทำอย่างนี้ไม่ได้ผมสั่งท่านไว้แล้ว ให้ท่านนอนแล้วหยุด แกก็เงิบเขาก็บอกว่าต่อไปท่านต้องนอนหยุดนะแกก็เงิบ ไม่ได้รับปาก เพราะว่าแกกลัวเสียศีลเสียสัจจะของเขาแล้วที่นี้ก็พอมอนั้นกลับไป แกก็ถามตัวของแกว่าเราจะไม่ให้ตาเสียหรือจะไม่ให้กิเลสหมด ท่านถามตัวท่านเหมือนเวลาเขาพูดว่าปรึกษากับตัวเขา เมื่อปรึกษาแล้วเขาก็ตัดสินใจว่าไม่ให้เสียความสัตย์แล้วให้ตั้งความเพียรต่อไป ตาจะแตกจะเสียก็ให้ตามเรื่องมันเกิด แกก็ทำอยู่อย่างนั้นเขาก็มาถามว่าท่านเปลี่ยนแปลงหรือยังเขาก็บอกว้าก็หยุดดอย่างนี้ โอ ถ้าอย่างนั้นต่อไปผมเสียชื่อผมจะไม่ปรุงยาให้ท่านแล้วนะ จะบอกให้นะ เขาก็ไม่ว่าอะไร เขาวิปัสสนามาเรื่อยๆ ทั้งคืน พอออกพรรษาครบ ๓ เดือนท่านก็ได้เป็นพระอรหันต์หมดกิเลส เป็นพระอรหันต์กับตาท่านบอดขณะเดียวกันเลย แล้วก็แสดงว่าตาท่านบอดแล้วท่านนี้เป็นผู้มีสัจจะ ท่านสำเร็จแล้วก็จะมาราบพระพุทธเจ้าว่า กิจวัตรที่ท่านทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว เขาเรียกว่าพระผู้ที่ไม่ต้องเรียนไม่ต้องศึกษาอีกแล้ว เป็นจบพระอรหันต์ที่นี้ก็จะไปไหน พระองค์อื่นก็ต้องจงแกไป ลำบากก็เลยยังไม่ไปพร้อมพระอื่น ที่เคยสำเร็จบอกว่าจะรอก็พอดีน้องชายเขานั่นแหละให้ลูกชายพาเขาไป พาไปหาพระพุทธเจ้าแล้วที่นี้ในระหว่างที่เดินไปแกถือไม้เท้าข้างหนึ่ง ปลายอีกข้างหนึ่งก็ให้หลานนั้นถือและหลานก็พูดแต่ที่แรกแล้วว่าถ้าไปเป็นฆราวาสนั่น คือ ในป่านั้นมันมีพวกยักษ์ พวกผี ปีศาจ มันมีอยู่แล้วถ้าไปเป็นพระพวกนี้มันจะไม่ทำอันตราย ก็เลยให้บวชเป็นเณรแต่ถ้าคนนั้นไม่ได้ตั้งใจที่จะบวชเป็นเณรหรอกนะ แต่ว่าที่จะนำลุงเขาไปก็คือว่ากลัวอันตรายก็เลยบวชเป็นเณร ก็จึงพอไปถึงป่า ป่านั้นก็ห่างไกลจากหมู่บ้านไม่มากจนเกินไป ได้มีหญิงสาวยืนหักฟืนร้องเพลงอยู่ ที่นี้ก็เหมือนกับว่าพอเณรได้ยินเสียงร้องก็ชอบใจติดใจ ก็อยากจะไปดูหน้าสักหน่อย ก็บอกว่าลุงรออยู่ที่นี้ก่อนนะแป๊บนึง ผมมีธุระ แป๊บนึงเหมือนคนจะไปส้วมแล้วก็ไป ลุงนั้นก็รออยู่อยู่ที่นั่น รออยู่ตรงนั้น ด้วยความกระตือรือร้นของเขาก็ได้เสียกันเลย ได้เสียแล้วเขาก็กลับมา กลับมาจูงต่อที่นี้ท่านเป็นพระอรหันต์เหมือนกับว่าท่านรู้ในจิตสำนึก ในระหว่างที่ท่านหายไปในั้น ท่านก็บอกว่าเธอทำผิดศีลไปแล้วไซ้ไหม ที่แรกก็ไม่รับ ท่านตะล่อมไปตะล่อมมาก็ยอมรับ เขาก็บอกว่าทำไมถึงทำเลว อย่างนี้ คือเขาจะไม่ไปกับคนเลวๆ อย่างนี้ เขาบอกว่าไม่ต้องไปสงเขา ที่นี้ทางหลานก็สนใจ หลานก็บอกกับลุงว่า เมื่อตอนที่ผมบวชนั้นผมไม่ได้ตั้งใจบวชเณรหรอกนะ เพราะผมต้องมาส่งลุงและกลับปีศาจทำร้ายถึงผมบวชเป็นเณรแต่ใจผมนะไม่ได้ตั้งใจเป็นเณร ถ้าลุงจะให้ผมกลับผมก็จะกลับและที่นี้แกก็อยู่ที่ป่านั้นแห่งเดียว ด้วยสัจจะของท่านก็ร้อนถึงพระอินทร์ พระอินทร์ก็ว่า

เอ มีเหตุอะไรระร้อนขึ้นมาก็สอดส่องดูก็เห็นว่าพระมหาปาละนี่คือตาเสีย แล้วจะไปหา
พระพุทเจ้าเลยไปไม่ได้เลยทำให้พระอินทร์ปลอมตัวลงมาเป็นคนเดินทางแล้วมาถามท่านบอกว่า
ท่านจะไปไหน เขาบอกว่าจะไปวัดเชตุวัน เพราะพระพุทเจ้าอยู่ที่นั่น แล้วก็ไปหาพระพุทเจ้า
แล้วทำไมไม่ไป ออ ตาไม่เห็นเขาบอก ตาไม่เห็นแล้วเอาไหมผมก็จะไปทางนั้นด้วยเหมือนกัน ผม
จะพาไปเขาบอกอย่างนั้น เขาก็ถามว่าไม่ลำบากท่านหรือ เขาบอกว่าไม่เป็นไรหรอกไปกับเขา
เพราะเขาเป็นพระอินทร์ก็บ้นทาง ก้าวไม่กี่ก้าวก็ถึงบ้านได้วัดเขาก็สงสัยว่าทำไมวัดเชตุวันถึงใกล้
อย่างนี้ พระอินทร์เขาก็บอกเขาก็ไม่พูดตามตรงว่าเขาเป็นพระอินทร์ เขาบอกว่าเขารู้ทางลัดดีและ
พามาถึงไวหน่อย

ผู้ให้ข้อมูล คุณลุงอ้อด ดอกพิกุล

อายุ ๖๓ ปี

ที่อยู่ ๒๑/๑๓๒ บ้านศาลาแดง ต.เชียงรำน้อย

๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่องพระพุทธรูปเจ้าโปรดพุทธมารดา

เมื่อพุทธองค์ทรงมองดูว่าพุทธมารดา เมื่อตายจากโลกมนุษย์แล้วไปเกิดที่ไหน ก็เลยคิดที่จะไปโปรดพุทธมารดา เมื่อประสูติองค์เจ้าชายสิทธิตถะได้ เจ็ด วันท่านก็ตาย แล้วก็มีการพระราชทานโคตรมี ผู้เป็นน้ำเลี้ยงดูมา แทนแม่เป็นแม่เลี้ยงแทน ก็เลยไปโปรดแม่ที่บนโน้น ในความคิดของพุทธมารดาว่า โอ.. ลูกชายเราลูกมาโปรดเราบนสวรรค์ไม่ใช่เหมือนเมืองมนุษย์ เฉพาะแท่นที่พระอินทร์ประทับไม่ใช่เล็ก ๆ เลย ก็อุปมาเหมือนกับว่า ใต้นกกระยางตัวหนึ่งมันเกาะอยู่บนก้อนหินเล็ก นี่เป็นความคิดของพุทธมารดา พุทธมารดาอยู่บนสวรรค์ไม่ใช่เป็นหญิงนะ เป็นชายเพราะเป็นหญิงไม่ได้ พุทธมารดาเกิดเป็นเทวดาเป็นชาย ไม่ใช่เป็นหญิง มีคำกล่าวไว้ชัด ถ้าเป็นหญิงเทวดาอื่นจะมาแตะต้องไม่ได้ พุทธเจ้ารู้ชัดว่าเมื่อพุทธมารดาคิดแบบนั้น ที่นั่งของพระอินทร์ใหญ่โตมากถึงเวลาก็มาที่นั่น พระพุทธเจ้าขึ้นไปนั่งเสมอกับแท่นพระอินทร์ แสดงรู้ว่าจิตของพุทธมารดาว่าคิดอย่างนั้นก็ขึ้นไปโปรด เมื่อพระองค์นั่งเทศน์อยู่นั้นสามเดือน เรียกว่าเวลาจะบิณฑบาตข้างล่าง แต่จะทำเป็นพุทธรูปมิตอยู่บนนั้น เทวดาก็ไม่รู้ พระองค์ไปบิณฑบาตที่อันตรระกुरुแล้วพอฉันเสร็จก็ขึ้นไปอยู่อย่างเก่าโดยที่เทวดาไม่รู้โปรดอยู่สามเดือน ที่มีการตักบาตรเทโว ตักบาตรพระร้อยก็ใช่ เพราะวันที่พระองค์ลงมานั้นก็ถามกันว่าตักบาตรเทโว คือ เทวดานั้นเอง หมายความว่าวันที่พระองค์ลงมาที่นั่นเทวดาลงมาส่งเต็มเลยจะทำกันที่วัดป่า

นางหนูหรั่ง เกาะอ้อม

อายุ ๕๑ ปี

ที่อยู่ ๒๒๖ ม.๙ บ้านบางเตย

๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง มะเทิ่ง - เมี้ยเจิง

“มะเทิ่งพ่อมอญใหม่ มาตกอยู่เมืองไทยนานหนักหนา ตัวของมอญชื่อมะเทิ่ง
เมียชื่อเมี้ยเจิงงามโสภา เออ.....

“ครั้นรุ่งแจ้งแสงทอง พระอาทิตย์ก็ส่องไปในเวหา ครั้นเรียกเมี้ยเจิงบางคะยา สายแล้ว
หน่อนจ่ารีบคลาไคล เล้ เล้ เล เล้ เล เล เล เล้ ๆ ๆ

“นี่ผู้ก็หาบเมี้ยกระเดียด และก็มีได้รังเกียจทั้งสองศรี เมี้ยเจิงกัลยาณี คำชายชวนสามี
ไม่ช้าพลัน”

ผู้หาบเมี้ยกระเดียด คำชายแบ่งน้ำมัน

“เมี้ยเจิงแม่บังคะยาขอหมากให้ข้ากินสักคำ”

“ว่าอย่าไม่มีหรือกคะอย่ามาทำ ไม่ควรจะทำให้น้องอาย”

“แม่ดอกโสนบานเช้า พ่อดอกคัตไค้บานตอนเย็น เจ้าดอกประดู่เป็นคู่เล่น
ความรักพี่ไม่เห็นชะแล้ว”

มะเทิ่งเมี้ยเจิง

มะเทิ่งเมี้ยเจิงไปขายของที่ตลาด พระยาน้อยเป็นไทยมาอุดเอาเมียเขา อุดเอาเมี้ยเจิงไป
เขาสวย กำลังนั่งขาย เขาถือว่าเขาเป็นเจ้า เจ้าของจังหวัดนั้น สมัยก่อนเจ้าเมืองอย่างสมัยนี้
ก็ข้าหลวง แต่สมัยก่อนเขาเรียกเจ้าเมือง เป็นเพลงพระยาน้อย

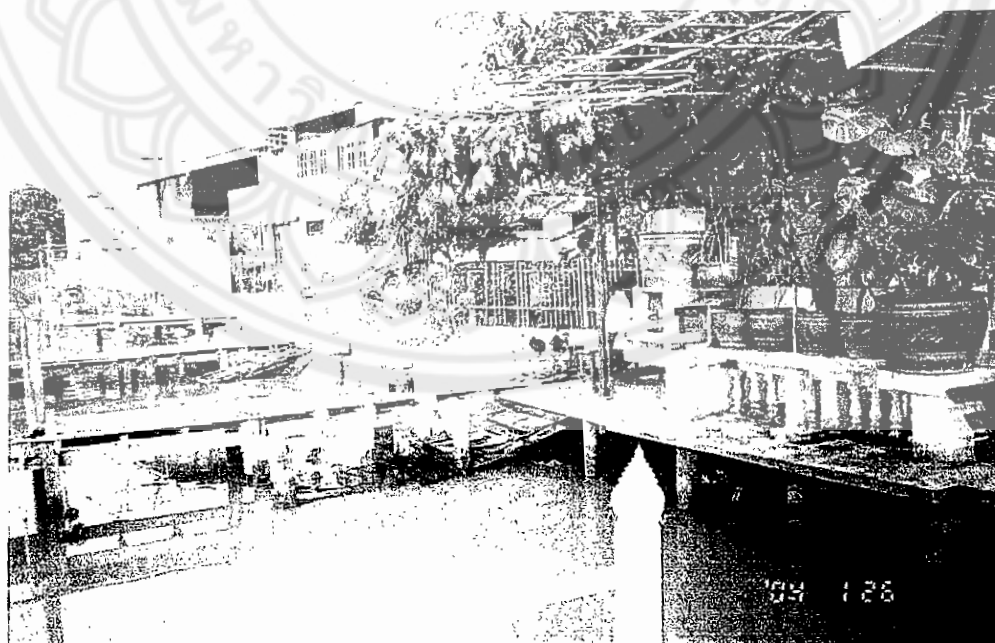
(ร้องเพลง)

มะเทิ่งพ่อมอญใหม่ตั้งแต่ตกอยู่เมืองไทยนานหนักหนา ตัวของมอญชื่อมะเทิ่ง เมียชื่อเมี้ย
เจิงงามโสภา เล้ เล เล เล้ เล ๆ ๆ ๆ “

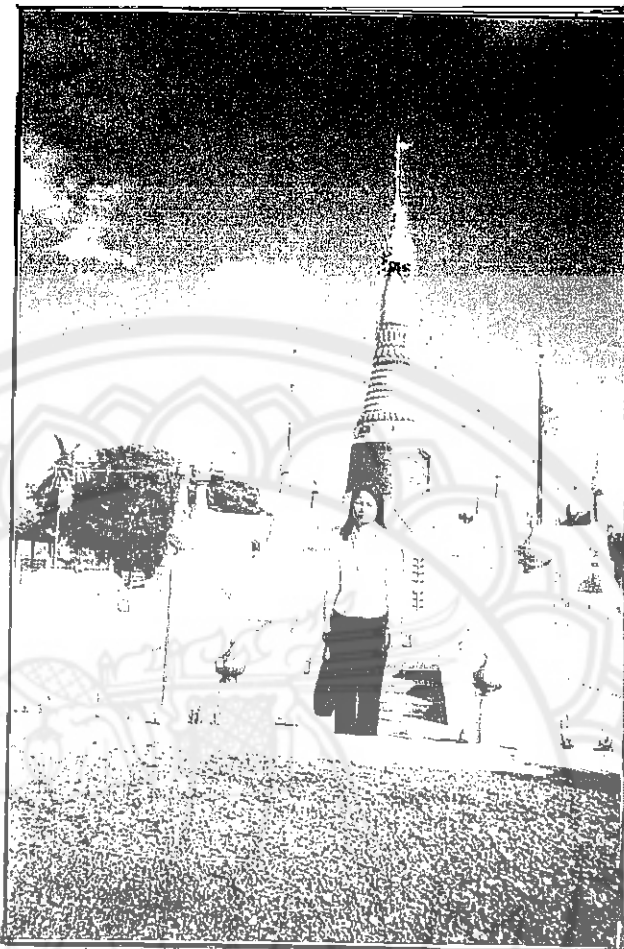
การสร้างบ้านเรือนของชาวมุสลิมสร้างบ้านริมฝั่งแม่น้ำ

สมาชิกกลุ่ม

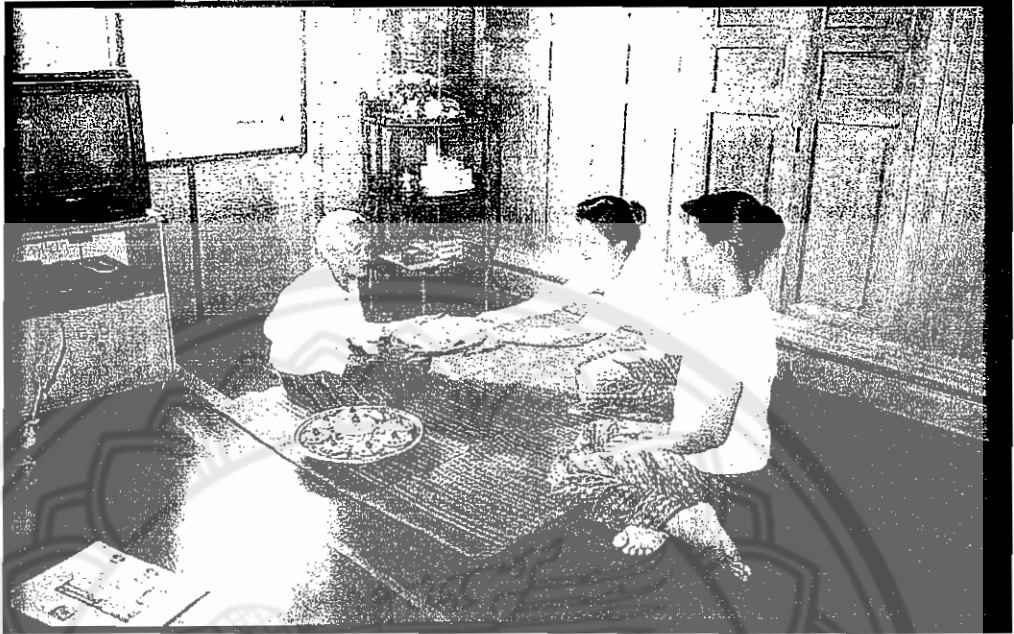

เจดีย์เวดากองแบบจำลอง

มหาวิทยาลัยพระนคร

สัญลักษณ์ของวัดมอญคือเสาหงส์ระตะขาม

ประเพณีถวายธงตะขาบ

ประเพณีตักบาตรพระร้อย

โกศพญาทรายวัดพระสิงห์

วิทยากรเล่านิทาน

นายจำรัส ค่อนเงาะ

นางระพีทอง ค่อนเงาะ

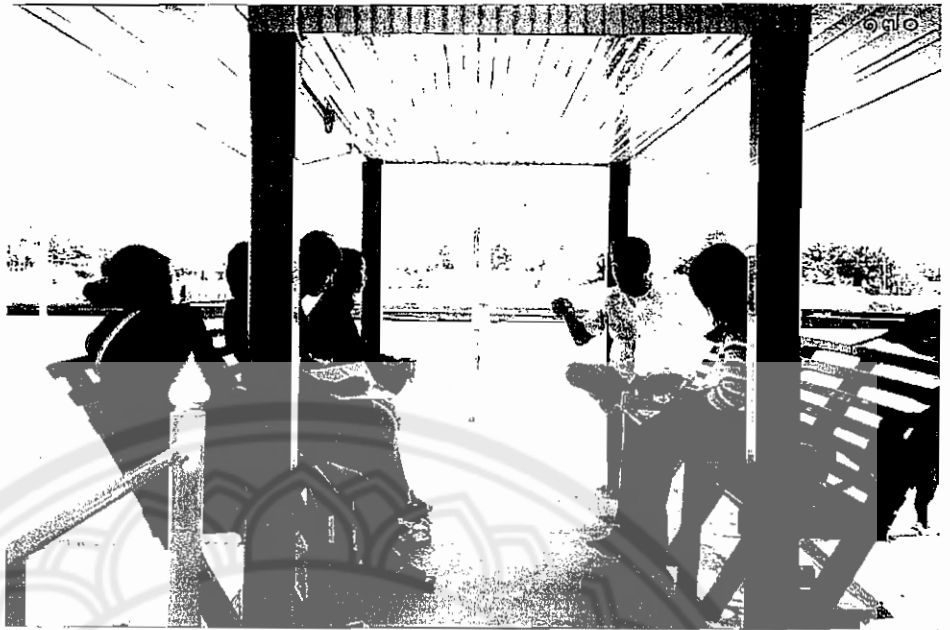
ชาวไทยรามัญหลายหมู่บ้านร่วมกันเพื่อสวดมนต์

วิทยากรพระอาจารย์สมาน วัดสองพี่น้อง

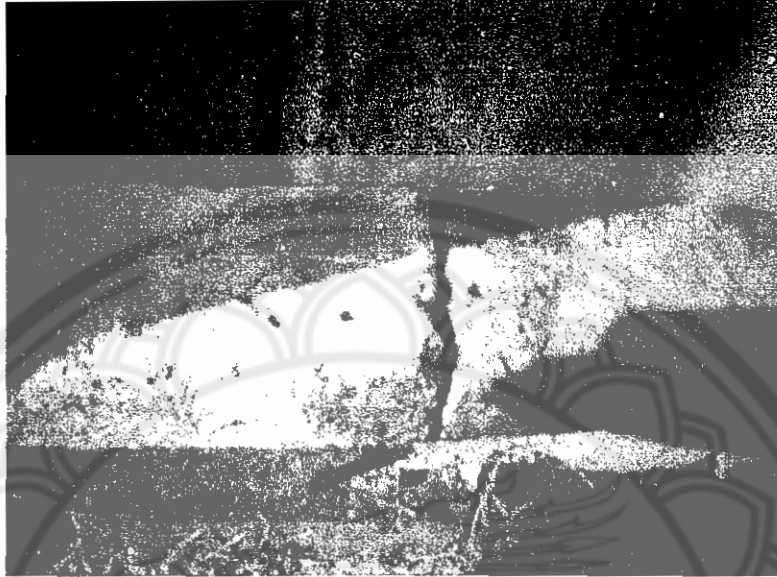
วิทยากรคุณยายสับประรด บ้านเจดีย์ทอง

วิทยากรคุณลุงอี๊ด ดอกพิกุล บ้านศาลาแดง

บรรณารักษากรทำงาน

อิฐมอญ

ตุ้มสามโคก